

Mo'karon apojoma'san

Uwapo torupamy

Ero kareta enapa mo'ko iru'pyn oka meronenymbo Lukas 'wa tymero man. Ero kareta ta mo'karon Jesus napojoma'san we'i'san ekari'san. Moro i'waine mo'ko Tamusi a'kary apo'i'po, moro one wara kapu taka mo'ko Jopoto Jesus wyto'po, moro koromono wonatopo poty'po ewa'matopo kurita o'kapy'san otykon ekari'san enapa (Mo'karon apojoma'san 1-2). Mo'ko Petrus poko, mo'karon Jerusalem po Tamusi na'nanopy'san poko enapa oty ekari'san (Mo'karon apojoma'san 3-12). Moro wyino ro moro o'to Paulus we'i'po, moro one wara i'wa moro iru'pyn oka aripapyry ekari'san.

Mo'karon apojoma'san we'i'san ekari'san ro rypo ero kareta. Mo'ja ro mo'ko Jopoto Jesus Kristus na'mo'po amaminano wyto'po ekarityry 'se 'ne ka'tu rapa te man. Pa'poro ero nono tu'ponokon kari'na 'wano me moro iru'pyn oka wairy amyikapojan mo'ko Lukas.

Ero kareta wota'saka'san

1:1–6:7	Jerusalem po moro iru'pyn oka wotaripapyry
6:8–9:31	Judea 'wa, Samaria 'wa, Galilea 'wa enapa moro iru'pyn oka wotaripapyry
9:32–12:25	Antioki 'wa moro iru'pyn oka wotaripapyry
13:1–16:5	Asia 'wa moro iru'pyn oka wotaripapyry
16:6–19:20	Griek yinonory 'wa moro iru'pyn oka wotaripapyry
19:21–28:31	Rome 'wa moro iru'pyn oka wotaripapyry

Moro Tamusi wykatopombo

1 ¹Teofilus, moro koromono ykaretary simeron pa'poro o'to tywairy a'mo'po poko Jesus 'wa, pa'poro i'wa kari'na emepa'san poko enapa, ²kapu taka awo'nuku'po 'wa ro. Moro tawo'nukuru uwaporo te Tamusi a'kary porit'ory ta takari'se i'wa man one wara

mo'karon tynapojomarykon me tynapo'i'san wairy man. ³Mo'karon 'wa ro enapa moro tywota'karyka'po wyino pyime otykon ke nuro tywairy tamyikapo i'wa man. Oko-kari'na kurita ta pyimemboto tywosenepo i'waine man. Torupa i'wa mandon moro Tamusi nundymary poko.

⁴O'wino me imaroine ta'ta, ika'po i'waine Jerusalem wyino ito'pa iwaito'ko'me. Ika'po: "Moro o'waine ynekarity'pombo yjummy wykatopombo imomo'toko. ⁵Johanes 'wa irombo tuna ke mo'karon kari'na tatyka mandon. Amyjaron te pyime 'ne waty amykon kurita pa'po me Tamusi a'kary ke tatyka maita'ton."

Jesus awo'nukuru kapu taka

⁶Mo'karon Jesus ekosa ata'nanopy'san woturupo'san i'wa: "Jopoto, erome te mo'karon Israel pajanyombo mundymapotan rapa amy aseke ijopotorykon 'wa?"

⁷Irombo te ika'po i'waine: "One wara a'ta oty wo'kapyry man Papa aina man. Ajainaine kapyn man moro ukutyry.

⁸Mepana'tomata'ton te, mo'ko Tamusi a'kary wopy'po mero otu'ponakaine. Yjekary amyikaponamon me maita'ton Jerusalem po, pa'poro wararo Judea po, pa'poro wararo Samaria po enapa, ero nono y'maty'po 'wa ro."

⁹Moro wara ika'ma'po wyino inenerykon mero kapu taka awo'nuku'po. Amy kapurutu notaka iwonekepy'po.

¹⁰Onu'ka'pa kapu taka itory enery jako noro i'waine, typo roten oko wokryrjan we'i'san ekosaine tamu'namon wo'mynano ta.

¹¹Mo'karon wyka'san ro: "Galilea ponokon wokryrjan, o'tono'me ko moro po noro mo'po'saton kapu 'wa? Mo'ko awyinoine kapu taka awo'nuku'po Jesus kyno'tan rapa moro kawonaka tytory ene'po wara enapa o'waine."

¹²Irombo Jerusalem 'wa iwerama'san rapa, moro oleif paty wypy wyino. O'win dusun apo ko'po kapyn moro wypy man Jerusalem wyino. ¹³Irombo Jerusalem taka tywo'my'san mero, moro tywaito'kon poto 'su apuru'po taka ito'san kawonaka. Mo'karon moro po aitonon me ro kynatokon Petrus, Johanes, Jakobus,

1:4 Lukas 24:49 1:5 Mateus 3:11, Markus 1:8, Lukas 3:16, Johanes 1:33

1:8 Mateus 28:19, Markus 16:15, Lukas 24:47-48

1:9 Markus 16:19, Lukas 24:50-51 1:10 Lukas 1:1-4

Andreas, Filipus, Tomas, Bartolomeus, Mateus, mo'ko Alfeo ymuru Jakobus, mo'ko o'wo'matonon a'sakarymbo Simon, mo'ko Jakobus ymuru Judas enapa. ¹⁴Inaron ro pa'poro o'kapyn roten o'win tywonumengarykon ta Tamusi 'wa kynauranatokon. Amykon worryijan enapa imaroine kynatokon. Mo'ko Jesus sano Maria, mo'karon ipiryjan enapa imaroine kynatokon.

Judas y'petakan

¹⁵Amy kurita te Petrus awomy'po mo'karon ta'sakarykon ra'na. O'win-to'imamboto o'win-kari'na iwairy taro mo'karon ata'nanopy'san kynatokon. Petrus wyka'po: ¹⁶“Yja'sakarykon, moro imero'po, moro penaro David 'wa Judas poko mo'ko Tamusi a'kary nekari'po'pombo wo'kapyry ro tywaije man. Judas 'wa waty oma takari'se nan mo'karon Jesus apyina'mon 'wa. ¹⁷Ka'sakarykon me tu'ku man. Moro kynikapryrykon amaminano wota'saka'po amy enapa tyka'se i'wa tywaije man. ¹⁸Irombo te amy nono'membo tapeka'se i'wa tywaije man moro tyja'wany epe'po poko. Irombo tombata'po tywoma tywaije man. Tywotuweseka tywaije man. Pa'poro imero uwembombo tywo'se tywaije man kurandonaka. ¹⁹Moro tota tywaije man pa'poro mo'karon Jerusalem po amandonon 'wa. Moro nono ro tajato i'waine man aseke taurangon ta Akeldama me. Moro tauro'po man: Mynu pan nono. ²⁰Moro ware kare'tary ta irombo tymero man:

“Oro moro iwaitopo nipononge'nen. Oro amy paio ipo emamy'pa nainen.”

“Tymero enapa man:

“Oro amy terapa i'petakan me nainen oty enenen me.”

²¹“Kokosaine mo'ko Jopoto Jesus a'ta, mo'ko Johanes 'wa ety'ka'po wyinombo ro moro awo'nuku'po 'wa ro, amykon wokryjan tyweramapo'se mandon kymaroine. ²²Mo'karon wyino ro o'win amy apyiry man moro awomy'po amyikaponen me iwaito'me kymaroine.”

1:13 Mateus 10:2-4, Markus 3:16-19, Lukas 6:14-16 **1:18-19** Mateus 27:3-8

1:20 Ware 69:25, Ware 109:8

1:22 Mateus 3:16, Markus 1:9, Lukas 3:21, Markus 16:19, Lukas 24:51

²³Irombo oko amykon aro'san i'waine uwaponaka: mo'ko Barsabas tatynen Josef (Justus me enapa kynejatokatokon), mo'ko Matias maro. ²⁴Irombo ero wara aurana'san Tamusi 'wa: "Amoro, Jopoto, pa'poro turu'ponano muku'sa. Na'na 'wa iro ke uku'poko nokypan 'se awairy mojan okonokon wyino, ²⁵moro Judas nino'po apojonano emamin ka'tome. Judas 'wa irombo moro amaminano tyno man moro tywaitopo 'wa tytoto'me."

²⁶Irombo tymeramon tapusikiri emapoty'san i'waine. Iwara ro mo'ko Matias ekarity'po moro amaminano apyinen me. Mo'karon ainapatoro itu'ponaka o'win apojoma'san apyimy taka a'myka'po i'waine.

Mo'ko Tamusi a'kary wopyry

2 ¹Moro koromono wonatopo poty'po ewa'matopo kurita tunda'po mero, pa'poro tywota'nano'se kynatokon. ²Irombo typo roten kapu wyino amy oty mory wopy'po, pepeito tam'po'kory mory wara imero. Moro iwotandy'moto'kon auto a'no'ka'po imero moro oty mory 'wa. ³Irombo wa'to ka'muru'makon wara otykon wosenepo'san i'waine. Pa'poro iwe'i'san mero itu'ponakaine morokon otykon wotaripapy'san. ⁴Irombo Tamusi a'kary 'wa i'namoro'san. Ukuty'non roten auranano ta tauranarykon a'mo'po i'waine, Tamusi a'kary 'wa tauranano'porykon wararo.

⁵Moro jako Jerusalem po pa'poro ero nono tu'ponokon aito'kon wyino opy'san Tamusi nendonamon Simosu kynatokon. ⁶Moro oty mory wota'po mero, pyime kari'na wota'nanopy'san. Poto me imero iwonumenga'san, pa'poro aseke taurangon ta auranarykon etary ke ty'waine. ⁷I'narangapo'san moro oty 'wa. Irombo ika'san: "Galilea ponokon kapyn pa'poro mo'karon auranatonon nandon? ⁸One wara ko iro ke pa'poro aseke kaurangon ta auranarykon kysetaton? ⁹Partie ponokon me, Medië ponokon me, Elam ponokon me, Mesopotamie ponokon me, Judea ponokon me, Kapadosi ponokon me, Pontus ponokon me, Asia ponokon me, ¹⁰Frigie ponokon me, Panfili ponokon me, Egypte ponokon me, Sirene wyino amandonon Libie ponokon me, Rome ponokon otawatonon me, ¹¹Simosu me, Simosu me atypo'san me, Kreta ponokon me, Arabi ponokon me enapa pa'poro aseke kaurangon ta auranarykon kysetaton, one wara Tamusi 'wa potonon otykon kapy'san poko."

¹²Pa'poro iwe'naranga'san. One wara paio moro oty poko tywonumengarykon anukuty'pa iwe'i'san. Ika'san: "Oty 'ne ko ero nan?" ¹³Amykonyombo te kynau'no'po'satokon. Kyngatokon: "Tywetynje mandon."

Petrus auranary

¹⁴Irombo te Petrus awomy'po mo'karon ainapotoro itu'ponaka o'win apojoma'san maro. Mo'ja aurana'po i'waine: "Yja'sakarykon Simosu, pa'poro Jerusalem po aitonon enapa, ero ukutyry 'se wa o'waine. Iru'pa koro yjauran 'wa epanamatoko. ¹⁵Mojan tywetynje anekanopyrykon irombo etymy'pa mandon. Kokoro noro man. Okupa'en-to'ima juru man. ¹⁶Mo'ko Tamusi auran uku'ponen Joel wykatopombo te ero man:

¹⁷ "Morokon irombo ro kurita ero wara kynaitan, kynganon Tamusi. Yja'kary a'si'ko sytake pa'poro kari'na tu'ponaka. Irombo mo'karon omurukon, ajemyirykon yjauranyombo uku'pota'ton. Mo'karon ara'nanokon pyitonon 'wa otykon kynosenepota'ton. Mo'karon uwapoto'san kynone'po'ta'ton. ¹⁸Mo'karon ypyitorykon tu'ponaka, mo'karon yjemyijarykon tu'ponaka enapa morokon kurita yja'kary amy sytake. Irombo yjauranyombo uku'pota'ton. ¹⁹Anumengaponamon otykon senepotake kawo kapu poko. Po'po ero nono tu'po potonon otykon senepotake. Mynu kynaitan. Wa'to kynaitan, to'kyine imero. ²⁰Moro weju imero kynewa'rumandan. Moro nuno mynu me imero kynaitan. Moro wara kynaitan moro poto 'su, taweijen mo'ko Jopoto wo'topo kurita uwaporo. ²¹Irombo mero pa'poro mo'ko Jopoto ety ejatonen tunenje kynaitan uta'no wyino."

²² "Yja'sakarykon, Israel pajanyombo, ero yjauran 'wa epanamatoko! Amy tynemoky'po wokyry me mo'ko Nasaret pono Jesus wairy aseke Tamusi 'wa tanepo man. Ita irombo tamamina man anumengaponamon kapu wyinono otykon, potonon pori'tonano enepoto'me ara'naine. Aseke waty morokon muku'saton. ²³Aseke ro Tamusi 'wa tyjembo me tywaije man mo'ko Jesus yry man ajainakaine. Penaro terapa tuku'se tywaije Tamusi 'wa

man. Irombo wakapu poko typokapo o'waine man tyja'wangamon kari'na 'wa. ²⁴Tamusi 'wa te iromby'san wyino tawongapo rapa man. Morokon iromby'po je'tun taika'ka i'wa man. Moro tyromo'se aino 'wa mo'ja ro apyiry tupi me tywaije man. ²⁵David irombo ipoko kynganon:

“Mo'ko Jopoto yjenuru ta roten man. Mo'ko ro yjapo'tun wyino man, ywomapotyry pona. ²⁶Iro ke ro yтуру'po tawa'pore man. Yndary kynominojan. Yja'mun pairo tywotunendopo amy epotan Tamusi momokyry ta. ²⁷Yja'kary anino'pa irombo mana mo'karon iromby'san waitopo po. Mo'ko ajety awonganen apyitory anuta'kapo'pa mana. ²⁸Amano emary menepoi y'wa. Moro yjekosa awairy poto me yjewa'porojan.”

²⁹“Yja'sakarykon, iru'pyn po kysuku'saton mo'ko kytangon David romby'po, unemy'po enapa. Erome noro moro itu'mun kokosaine man. ³⁰Amy Tamusi auran uku'ponen me tywaije man. Tamusi 'wa amy typarymbo andy'mory man tuku'se i'wa man moro tapo'nymbo tu'po. Aseke toty ejatory ta moro wara Tamusi tyka tywaije man. ³¹David 'wa penaro ro tone terapa tywaije man one wara aire oty wairy man. Iwara ro mo'ko Mesias awomyry man rapa takari'se i'wa man. Mo'karon iromby'san waitopo 'wa ino'pa iwairy man, ikota'pa moro ija'mun wairy man enapa takari'se i'wa man. ³²Mo'ko Jesus ro Tamusi 'wa tawongapo rapa man. Moro amyikaponamon me pa'poro na'na man. ³³Tawonga ro man Tamusi apo'tun wyinonaka. Irombo Tamusi a'kary tapyije i'wa man tyjummy wyino, ika'pombo wara ro. Mo'ko ro tyje i'wa man. Moro ro meneton. Metaton enapa. ³⁴David 'ne ro irombo awomy'pa tywaije man kapu taka. Aseke ro tyka man:

“Tamusi nykai mo'ko Yjopotory 'wa: ‘Yjapo'tun wyino atandy'moko, ³⁵mo'karon ajenono'namon yry 'wa ro y'wa apupuru apo'ny me.’ ”

³⁶“Iro ke ro iru'pyn po ero ukutyry man pa'poro mo'karon Israel pajanyombo 'wa: Mo'ko Jesus, mo'ko wakapu poko anipoka'san, Tamusi 'wa Jopoto me, Mesias me enapa tyje man.”

2:23 Mateus 27:35, Markus 15:24, Lukas 23:33, Johanes 19:18

2:24 Mateus 28:5-6, Markus 16:6, Lukas 24:5 **2:25-28** Ware 16:8-11 (LXX)

2:30 Ware 132:11, 2 Samuel 7:12-13 **2:34-35** Ware 110:1

³⁷Ero eta'po mero ituru'san 'wa imero iwo'san. Irombo Petrus 'wa, mo'karon amykon terapa apojoma'san 'wa enapa ika'san: "Na'na a'sakarykon, o'to ko na'na naitan?"

³⁸Irombo Petrus wyka'po i'waine: "Ajemamyrykon u'matoko. Pa'poro awe'i'san mero asetykapotoko Jesus Kristus ety ta, oja'wanykonymbo wo'kato'me. Irombo mero mo'ko Tamusi a'kary mapyita'ton.

³⁹O'wanokon me irombo moro Tamusi wykatopombo man, o'makon 'wano me, paporo mo'karon ty'wa mo'ko Kyjopotorykon Tamusi niko'marykon man tysenokon 'wano me enapa."

⁴⁰Pyime noro Petrus aurana'po moro oty amyikaponen me. Irombo uru'san imero i'wa: "Opano'potoko mo'karon tyja'wangamon kari'na wyino."

⁴¹Mo'karon Petrus auran amyikanamonymbo wosetykapo'san. Moro kurita ro oruwa dusun iwairy taro kari'na we'i'san Kristus wyinonokon me.

Mo'karon koromonokon Kristus wyinonokon

⁴²Mo'karon apojoma'san nyry omepano ta iweja'nakato'kon kynakon. Ase'wa iwota'nano'to'kon kynakon. Ase'wa iwendameto'kon kynakon. Auranato'kon enapa kynakon Tamusi 'wa. ⁴³Tamusi emaminatopo kynakon mo'karon apojoma'san ta, pyime potonon anumengaponamon kapu wyinonokon otykon enepoto'me i'waine. Iwara pa'poro kari'na 'wa Tamusi nendotopo kynakon. ⁴⁴Pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon wota'nano'topo kynakon ase'wa. Pa'poro tywe'i'san mero ase'wa totyrykon aripa'topo i'waine kynakon. ⁴⁵Totyrykonymbo ekaramatopo i'waine kynakon. Irombo moro epetyombo ekandopo i'waine kynakon mo'karon oty'non 'wa, enekeine ro. ⁴⁶Kurita wararo ase'wa iwota'nano'to'kon kynakon moro Tamusi auty ta. Autokon po ase'wa iwendameto'kon kynakon. Tawa'pore iwendameto'kon kynakon. E'i'pa 'ne iwaito'kon kynakon. ⁴⁷Tamusi ety awongatopo i'waine kynakon. Pa'poro mo'karon kari'na 'wa typyne iwaito'kon kynakon. Kurita wararo Tamusi 'wa mo'karon uta'no wyino tynunemyrykon apyimangatopo kynakon.

Amy iwajakuta'po kura'mary

3 ¹O'wino me Petrus wyto'po Johanes maro moro Tamusi auty 'wa koine, oruwa juru a'ta. Moro juru ta ro mo'karon Simosu

Tamusi 'wa kynauranaton. ²Moro po ro amy tywoma'po poro iwajakuta'po wokyry kynakon. Kurita wararo arotopo kynakon moro Tamusi auty penary, moro 'Kurano Pena' me kynejatojaton iro 'wa. Pyrata poko iwe'pimatopo kynakon mo'karon Tamusi auty taka o'mytonon 'wa.

³Irombo moro Tamusi auty taka Petrus, Johanes wo'myrykon ene'po mero ty'wa, pyrata poko iwe'pima'po i'waine. ⁴Irombo onu'ka'pa imero Petrus wo'poty'po i'wa Johanes maro. Ika'po i'wa: "Na'na 'wa o'po'ko."

⁵Irombo iwo'poty'po i'waine. Tainary'tory ekano'sakon i'waine. ⁶Petrus wyka'po te: "Amu'nymbo, ika'mi'po enapa waty man yjekosa. Moro yjekosa aitoto oty te syja o'wa: Mo'ko Nasaret pono Jesus Kristus ety ta ajawongo! Itopo'ko!"

⁷Irombo ainary apo'tun poko apo'i'po i'wa. Awonga'po i'wa. O'win wytory imero morokon ipupuru, morokon ima'kariry wepori'toma'san. ⁸Ta'po'ne awomy'po. Itopoty'po! Imaroine moro Tamusi auty taka iwo'my'po tywota'porombotyry ta, Tamusi ety awongary ta.

⁹Pa'poro mo'karon moro po ata'nanopy'san 'wa moro itopotyry, moro i'wa Tamusi ety awongary ene'po. ¹⁰Irombo moro 'Kurano Pena' tatynen Tamusi auty penary po tandy'po pyrata poko e'pimatotombo me iwairy ukuty'po i'waine. Enuta'san imero. Iwe'naranga'san enapa moro wara iwe'i'po poko.

Petrus auranary moro Tamusi auty ta

¹¹Mo'ko Petrus, mo'ko Johanes enapa aninonda'paine mo'ko wajaku panyombo kynakon. Tywe'naranga imero mo'karon kari'na wetururuka'san itu'ponakaine moro Salomo ety tano Tamusi auty pery po. ¹²Moro ene'po mero, Petrus wyka'po i'waine: "Yja'sakarykon, Israel pajanyombo, o'tono'me ko moro oty ajenumengapoaton? O'tono'me ko onu'ka'pa na'na 'wa mo'po'saton? Aseke typori'tory 'wa ka'tu, aseke na'na we'pimary 'wa ka'tu mo'se wokyry awongapo'po mekano'saton na'na 'wa? ¹³Mo'ko Abraham tamusiry, mo'ko Isak tamusiry, mo'ko Jakob tamusiry, mo'ko kytangon tamusiry 'wa ro mo'ko typyitory Jesus ety tawonga imero man. Mo'ko Jesus ro o'waine takarama tywaije man. Mo'ko Pilatus embata turumena o'waine tywaije man, inondary man yry'pombo se'me i'wa.

14“O'waine te mo'ko Tamusi wyinono tamamboren turumena man. Tywoturupo mandon amy kari'na wonenymbo nondato'me i'petakan me. 15Iwara mo'ko amano taka kari'na aronen tywopo o'waine man. Tamusi 'wa te iromby'san wyino tawongapo rapa man. Moro amyikaponamon me ro na'na man. 16Mo'ko Jesus ety amyikai ro mo'se anenerykon, anukutyrykon wokry. Iro ke ro moro ety nipori'tomai. Mo'ko Jesus amyikary ro nikura'mai. Moro ro pa'poro menejaton.

17“Yja'sakarykon, suku'sa mo'ko Jesus wo'po o'waine, mo'karon ajopotorykon 'wa enapa, anukuty'pa awe'i'san ke. 18Tamusi 'wa te pa'poro mo'karon tauran uku'ponamonymbo 'wa takari'po tywaije man mo'ko Mesias me tynyry man wota'karykary man. Moro wara ro tyka'po i'wa man. 19Iro ke ro moro ajemamyrykon u'matoko. Tamusi 'wa atu'matoko, oja'wanykonymbo kato'me. 20Irombo Tamusi aja'karykon eremapotan. Mo'ko o'wanokon me tynyry'po Mesias Jesus emo'tan. 21Kapu ta mo'ko Jesus wairy man pa'poro asery me oty yry man 'wa ro rapa Tamusi 'wa. Moro poko ro penaro terapa mo'karon tauran uku'ponamonymbo typyitorykon tauranano'po Tamusi 'wa man.

22“Moses tyka man: 'Mo'ko Ajopotorykon Tamusi yjawonga'po wara enapa amy tauran uku'ponen awongatan aja'sakarykon ra'na. Pa'poro o'to ikary 'wa ro awepanamarykon man. 23Irombo ero wara kynaitan: Pa'poro mo'ko Tamusi auran uku'ponen 'wa epanamapyn kari'na uta'kary man awyinomboine.' 24Samuel 'wa ro rypo, pa'poro mo'karon iwenapo ta opy'san Tamusi auran uku'ponamon 'wa enapa morokon erome o'ka'tonon otykon takari'se man. 25Amyjaron mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo pajanyombo me mandon. Moro atangonymbo 'wa Tamusi wykatopombo o'wanokon me man. Abraham 'wa waty tyka nan: 'Mo'karon apajangonymbo pa'poro ero nono tu'ponokon kuranondoponamon me kynaita'ton.' 26O'waine na'nen Tamusi 'wa mo'ko typyitory tane'po man, akuranondoto'ko'me i'wa, awotu'ma'sando oja'wanykonymbo wyino.”

O'to mo'karon Simosu jopotorykon wykary

4 1Mo'karon kari'na apyimy 'wa Petrus, Johanes auranarykon jako noro mo'karon Tamusi pokonokon, mo'ko Tamusi auty

3:14 Mateus 27:15-23, Markus 15:6-14, Lukas 23:13-23, Johanes 19:12-15

3:22 Deuteronomium 18:15,18 (LXX) **3:23** Deuteronomium 18:19

3:25 Genesis 22:18

erangon jopotory, mo'karon Saduse wopy'san iwetoine. ²Tare'ke imero kynatokon, mo'karon okonokon apojoma'san 'wa mo'karon kari'na emepary ke iromby'san awomyry man poko Jesus awomy'po ke. ³Irombo apo'i'san i'waine. Moro yja'wangen kari'na aru'katopo taka aru'kapo'san i'waine. Moro po ro emangapo'san i'waine, iko'mamy'po ke terapa. ⁴Pyime te mo'ko Kristus ekary etanamonymbo we'i'san Kristus wyinonokon me. Iwara ainatone dusun iwairy taro pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon we'i'san.

⁵Irombo koro'po mo'karon Simosu jopotorykon, mo'karon uwapoto'san, mo'karon Tamusi kareтары uku'namon enapa wota'nanopy'san Jerusalem po, ⁶mo'ko Tamusi pokonokon jopotory Anas maro, Kajafas, Johanes, Aleksander maroine, pa'poro mo'ko Tamusi pokonokon jopotory omorykon maro enapa. ⁷Irombo mo'karon apojoma'san ene'po'san i'waine owarira'naka. Iwoturupo'san i'waine: “Otypan poritonano ta ko, otypan atywano ta ko mo'ko iwajakuta'po mikura'maton?”

⁸Tamusi a'kary 'wa ty'namoro Petrus wyka'po i'waine: “Jopotokon, na'na uwapotorykon, ⁹na'na 'wa erome maturupojaton mo'ko wajaku panyombo 'wa iru'pyn oty epyry'po poko, oty 'wa ikura'ma'po poko. ¹⁰Pa'poro iro ke o'waine, pa'poro Israel pajanyombo 'wa enapa ero ukutyry man: mo'se wokyry ero po tywekura'ma ajekosaine man mo'ko Nasaret pono Jesus Kristus ety ta. Mo'ko ro miwoposen wakapu poko. Tamusi 'wa te tawongapo rapa man iromby'san wyino. ¹¹Mo'ko ro moro auto poritomanen topu me man. O'waine ro rypo auto amynamon me turumena tywaije man. ¹²Mo'ko aina roten ajunemyrykon man uta'no wyino. Amy rapa atywano irombo yry'pa kapu upi'no tywaije man kari'na ra'na kunendo'ko'me uta'no wyino.”

¹³Enari'ma Johanes maro Petrus auranary ene'po mero, omepa'non me, amorepa'non me iwairykon ukuty'po mero enapa, mo'karon aurangon etanamonymbo enuta'san imero. Jesus maro ytopo'tononymbo me ukuty'san rapa i'waine. ¹⁴O'to paio te imero tykarykon upijatokon, mo'ko ikura'ma'po wokyry enery ke ty'waine ekosaine. ¹⁵Irombo kurandonaka rapa aropo'san i'waine moro tywota'nanoto'kon wyino. Irombo ase'wa iworupa'san. ¹⁶Ika'san: “O'to ko mojan wokyryjan kysyta'ton? I'waine irombo amy pota

pore poritonano enepo'po uku'saton pa'poro mo'karon Jerusalem ponokon. Onapi me moro poritonano ekarityry kysupijaton.

¹⁷Mo'ja ro mo'karon kari'na ra'na ero oka wokarory pona te mojan wokryjan kysity'ka'masen, Jesus ety ejatory ta noro amy paio kari'na erupary pona."

¹⁸Iko'mapo'san rapa i'waine. Ika'san i'waine, moro Jesus ety anejato'pa paio noro iwaito'ko'me, amy paio noro anemepa'pa enapa iwaito'ko'me ipoko. ¹⁹Petrus 'wa te ejuku'san Johanes maro. Ika'san i'waine: "Amyjaron terapa aseke uku'toko otypan wairy Tamusi embata iru'pa 'ne: moro o'waine na'na wepanamary, moro Tamusi 'wa na'na wepanamary te ka'tu? ²⁰Na'na irombo ity'me tywairy upijan morokon tynene'san, tyneta'san otykon poko."

²¹Mene 'ne ka'tu rapa ity'ka'ma'ma'san mero ty'waine, inonda'san mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon 'wa. Amy oma anepory'pa iwe'i'san ipoky'mapoto'ko'me, mo'karon kari'na apyimy poko tanarike tywairykon ke. Pa'poro kari'na irombo moro o'kapy'po oty poko Tamusi ety awongatokon. ²²Mo'ko poto pore poritonano nikura'ma'po wokry irombo oko-kari'na siriko ko'po terapa kynakon.

Poritonano poko aturupono

²³Tynonda'san mero, ta'sakarykon 'wa mo'karon apojoma'san wyto'san, pa'poro morokon Tamusi pokonokon jopotorykon, mo'karon uwapoto'san wykato'konymbo ekari'se. ²⁴Morokon eta'san mero ty'waine, asewara imero Tamusi 'wa mo'karon a'sakarykon aurana'san. Ika'san: "Jopoto, pa'poro itanokon maro ro kapu, nono, parana ka'nenymbo! ²⁵Mo'ko apyitory David yndary ta mo'ko aja'kary ero wara tauranano'po o'wa man:

"O'tono'me ko mo'karon kari'na apyimykon natamiromo'katon?

O'tono'me ko aronge roten otykon poko nonumengaton?

²⁶Mo'karon ero nono jopotorykon kynawonjaton, warinu ka'se tytoto'ko'me. Mo'karon aito'kon undymanamon kynota'nano'saton Tamusi weto tytoto'ko'me, mo'ko Mesias me inapo'i'po weto enapa."

²⁷"Iporo ro irombo ero aitopo ta mo'ko awyinono apyitory me anapo'i'po Jesus weto tytoto'ko'me tywota'nano'se tywaije mandon

mo'ko Herodes mo'ko Pontius Pilatus maro, mo'karon Simosu me e'inon maro, mo'karon Israel pajanyombo maro enapa. ²⁸Morokon penaro terapa apori'tory ta, anisanory ta enapa awykato'konyombo tyka'se i'waine man. ²⁹Erome enapa, Jopoto, eneko moro i'waine na'na ty'ka'mary. Apyitorykon te epano'ko enari'ma imero ajauranyombo ekari'to'me. ³⁰Ajainary ityngako, kari'na kura'mato'me, potonon anumengaponamon kapu wyinonokon otykon enepoto'me enapa mo'ko awyinono apyitory Jesus ety ejatory poko.”

³¹Tamusi 'wa aurana'ma'san mero moro iwota'nano'to'kon wesakamapoty'po imero. Pa'poro iwe'i'san mero Tamusi a'kary 'wa i'namoro'san. Irombo enari'ma imero moro Tamusi auranymbo ekarityy a'mo'po i'waine.

Mo'karon Kristus wyinonokon emamyry

³²Pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon turu'san o'win kynakon. O'win a'kanano kynakon. Amy paio enapa ty'wano me roten amy totyry anekarity'pa kynakon. Pa'poro te morokon totyrykon yjatokon ase'wa ty'wanokon me. ³³Poto 'su poritonano maro mo'karon apojoma'san 'wa mo'ko Jopoto Jesus awomy'po rapa amyikapo'po. Tamusi 'wa poto me imero tyturu'popory yry'po pa'poro i'waine. ³⁴Amy paio enapa omi ta e'i'pa kynakon ira'naine. Pa'poro mo'karon tyinonokamon, tautynamon 'wa moro tyinonory, tauty pai ekaramatopo kynakon. Irombo morokon tynekarama'san epe'san ytopo i'waine kynakon ³⁵mo'karon apojoma'san pupurukon po. Mo'karon 'wa terapa ekandopo kynakon mo'karon kari'na 'wa, enekeine ro.

³⁶Iwara ro amy Josef tatynen kynakon, mo'ko Barnabas me mo'karon apojoma'san kynejatojatokon inoro. Moro Barnabas tauro'po man: kari'na pana'tomanen. Amy Tamusi pokonokon pyitory mo'ko kynakon, amy Siprus po oma'pombo. ³⁷Tyinono ke kynakon. Moro nono ekarama'po ro i'wa. Irombo moro epe'po yry'po i'wa mo'karon apojoma'san pupurukon po.

Ananias Safira maro

5 ¹Irombo amy Ananias tatynen wokyry 'wa mo'ko typyty Safira maro amy nono ekarama'po. ²Moro tynekarama'po

4:27 Lukas 23:7-11, Mateus 27:1-2, Markus 15:1, Lukas 23:1, Johanes 18:28-29
4:32 Apojoma'san 2:44-45

epe'po wyino amy pina'po i'wa ty'wano me. Mo'ko ipyty ro rypo moro uku'sakon. Irombo moro tynipina'po a'sakarymbo yry'po i'wa mo'karon apojoma'san pupurukon po. ³Petrus wyka'po te: "Ananias, o'tono'me ko mo'ko Satan 'wa matapyipoi Tamusi a'kary emu'mato'me o'wa, moro nono epe'po amy pinato'me o'wa? ⁴Ekaramary uwaporo ajotyry me kapyn kynakon? Ekarama'po wyino, moro epe'po ajaina kapyn kynakon? O'to ko me'i moro wara awaito'me? Aja'sakary 'wa enapita'pa me'i. Tamusi 'wa te ajenapitai."

⁵Moro auranano eta'po mero Ananias wotuwa'mo'po. Iromby'po. Irombo poto 'su ety'kano wopy'po mo'karon ekary etanamonymbo tu'ponaka. ⁶Irombo mo'karon pyitonon awomy'san inopondoto'me. Irombo kurandonaka aro'po i'waine. Unemy'po i'waine.

⁷Irombo oruwa juru pa'po me, mo'ko Ananias pyty wo'my'po, otypan oty wo'kapy'po anukuty'pa. ⁸Irombo Petrus wyka'po i'wa: "Moro wara moro anekarama'san epe'po nan? Kaiko y'wa." Irombo "A'a, moro wara man," ika'po. ⁹Irombo Petrus wyka'po i'wa: "One wara ko ajaurangon mepopoton mo'ko Tamusi a'kary u'kuto'me? Eneko. Mo'karon oino unenamonymbo kyno'myjatton rapa. Mo'karon ro rapa kurandonaka ajarota'ton ajunenje." ¹⁰Irombo o'win wytory iwotuwa'mo'po Petrus pupuru po. Iromby'po enapa. Tywo'my'san po mo'karon pyitonon 'wa iromby'po epyry'po enapa. Irombo kurandonaka aro'po i'waine. Ino aporito ro unemy'po i'waine. ¹¹Irombo poto 'su ety'kano wopy'po pa'poro mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimy tu'ponaka, pa'poro moro oka etanamonymbo tu'ponaka enapa.

Kari'na kura'marykon

¹²Tamusi emamina'po mo'karon apojoma'san ta, pyime potonon anumengaponamon otykon enepoto'me i'waine mo'karon kari'na 'wa. O'win turu'ponano maro pa'poro ase'wa kynatokon moro Salomo ety tano Tamusi auty pery po. ¹³Mo'karon iwyinoine e'i'non tanarike kynatokon iwyinonakaine tytorykon poko. Pa'poro kari'na te mo'karon Kristus wyinonokon ety awongatokon. ¹⁴Aseme noro mo'karon Jopoto amyikanamon kynetapyimangatokon, wokyryjan ke, worryijan ke enapa. ¹⁵Mo'karon je'tun pangon pa'katokon pairo kurandonaka potonon oma taka, iwo'ny'to'kon tu'po ro, typatoine Petrus wytory a'kary womato'me roten amy tu'ponaka. ¹⁶Morokon Jerusalem

wyinonokon aito'kon wyino enapa moky kari'na kyno'satokon je'tun pangon ene'se, yja'wan akywano pangon ene'se enapa. Irombo pa'poro kynekura'matokon.

Mo'karon apojoma'san a'kotory

¹⁷Mo'ko Tamusi pokonokon jopotory wore'ko'po te mo'karon ta'sakarykon maro. Saduse me mo'karon kynatokon. ¹⁸Irombo mo'karon apojoma'san apyipo'san i'waine. Aru'kapo'san i'waine yja'wangan kari'na aru'katopo taka. ¹⁹Koko te amy Tamusi apojon 'wa morokon yja'wangan kari'na aru'katopo penarykon etapurumakapoty'san. Mo'karon apojoma'san pa'kapo'san mo'ko Tamusi apojon 'wa kurandonaka. Ika'po i'waine: ²⁰"Itandoko moro Tamusi auty taka. Mo'karon kari'na erupatoko pa'poro ero asery amano poko." ²¹Iwepanama'san i'wa. Kokoro 'ne, aweitary uwaporo ito'san moro Tamusi auty taka. Irombo kari'na emepatokon. Ijako ro mo'ko Tamusi pokonokon jopotory tunda'po mo'karon ta'sakarykon maro. Mo'karon Simosu jopotorykon, pa'poro mo'karon Israel pajanyombo uwapotorykon ko'mapo'san i'waine, ase'wa tywota'nano'to'ko'me. Irombo amykon oranano emoky'san i'waine moro yja'wangan kari'na aru'katopo 'wa, mo'karon apojoma'san aije. ²²Moro 'wa tytunda'san mero te mo'karon oranano we'i'san mo'karon apojoma'san anepory'pa. Irombo tywerama'san mero ika'san: ²³"Moro yja'wangan kari'na aru'katopo epyryi na'na iru'pyn me tyra'kere'to. Mo'karon erandonamon enapa pena po kynatokon. Etapurumaka'po mero te, itary'pa na'na neporyi."

²⁴Moro eta'po mero ty'waine, mo'ko Tamusi auty erangon jopotory maro mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon we'i'san one wara moro oty wairy anukuty'pa. ²⁵Irombo te amy wopy'po tykato'me: "Eneko, mo'karon anaru'ka'san wokryryjan Tamusi auty ta rapa kari'na emepaton!"

²⁶Irombo mo'ko Tamusi auty erangon jopotory wyto'po mo'karon typyitorykon maro aijeine. Tokone te e'i'pa iwe'i'san ipokoine. Tanarike irombo kynatokon mo'karon kari'na 'wa topu ke tyworykon pona. ²⁷Mo'karon apojoma'san aro'san ro i'waine mo'karon Simosu jopotorykon po'ponaka. Irombo mo'ko Tamusi pokonokon jopotory woturupo'po i'waine: ²⁸"Aje'ma'paine na'na ne'i kari'na anemepa'pa noro awaito'ko'me mo'ko Jesus ety ejatory

ta? Moro omepano te maripa'ton pa'poro ero Jerusalem ta. Mo'ko wokyry wo'po epemapory 'se mandon na'na 'wa."

²⁹Petrus 'wa te mo'karon apojoma'san maro ejuku'po.

Ika'po: "Tamusi 'wa te kywepanamarykon man kari'na 'wa kywepanamarykon ko'po. ³⁰Mo'ko kytangon tamusiry 'wa mo'ko wakapu poko aniwopo'san Jesus tawongapo rapa man. ³¹Mo'ko ro Tamusi 'wa tyje man kawo tapo'tun wyino Jopoto me, kari'na Epano'neme enapa. Iwara ro mo'karon Israel pajanyombo 'wa tamamyrykon u'mary 'se man ija'wanykonymbo kato'me. ³²Irokon amyikaponamon me na'na man mo'ko Tamusi nyry'po a'kanano maro. Mo'ko ro tyje i'wa man mo'karon ty'wa epanamatonon 'wa."

³³Moro eta'po mero, iwore'ko'san imero. Iworykon 'se kynatokon. ³⁴Irombo mo'karon Simosu jopotorykon ra'na o'win amy Gamaliel tatynen Farise awomy'po. Amy Tamusi kareтары uku'nen mo'ko kynakon. Pa'poro kari'na kyninendojatokon. Mo'ko wyka'po ro mo'karon apojoma'san aroto'me 'non kurandonaka. ³⁵Irombo ta'sakarykon 'wa ikapo: "Yja'sakarykon, Israel pajanyombo, tuwaro koro aitoko o'to mo'karon wokyryjan yry man poko o'waine. ³⁶Penaro terapa a'si'ko amy Teudas tatynen tywokari'se tywaije man amy poto 'su kari'na me. Irombo amykon okupa'emboto ainatone-kari'na wokyryjan iwairy taro iwyinonokon me tywaije mandon. Mo'ko Teudas te tywo tywaije man. Irombo iwyinonokonymbo tywotaripa'se mandon. Tuta'se mandon. ³⁷Ipa'po me morokon atywano meropory jako mo'ko Galilea pono Judas terapa tywaije man. Iwyinonaka ro rypo pyime kari'na tywaije mandon. Mo'ko enapa te tuta'se man. Pa'poro rapa mo'karon iwyinonokonymbo tywotaripa'se mandon. ³⁸Iro ke ro wykaje o'waine: mojan wokyryjan poko kytaiton! Inondatoko! Kari'na nisanory me moro inikapyrykon a'ta, kynota'kototan. ³⁹Tamusi nisanory me a'ta te, a'kotorykon mupita'ton. Eromembo roten pai Tamusi maro awo'wo'marykon kynotuku'tan."

Irombo iwepanama'san i'wa. ⁴⁰Irombo mo'karon apojoma'san ko'mapo'san rapa i'waine. Ipoky'ma'san mero ika'san i'waine aurana'pa noro iwaito'ko'me Jesus ety ejatory ta. Irombo inonda'san i'waine. ⁴¹Mo'karon Simosu jopotorykon wyino ito'san, tawa'pore moro tywota'karyka'san poko moro Jesus ety upu'po me.

⁴²Kurita wararo moro Tamusi auty ta, autokon po enapa kari'na emepatokon. Mo'ko Mesias me Jesus wairy ekapory ekari'satokon aikepy'pa roten.

Mo'karon oko-to'ima pyitonano andy'mory

6 ¹Moro jako ro, aseme noro pyime mo'karon Tamusi nemeparykon wairy jako, mo'karon Griek auran etanamon Simosu 'wa toruwarykon a'mo'po mo'karon Simosu auran etanamon Simosu poko. Kurita wararo irombo u'ku'pa mo'karon inongepy'san tyworyjatonon enejatokon, moro inongepy'san epano'to'kon ekamyry jako. ²Irombo mo'karon ainapatoro itu'ponaka oko apojoma'san 'wa pa'poro mo'karon omepatonon a'nano'po'san. Irombo ika'san: "Na'na 'wa waty man moro Tamusi auranymbo ekarityry nondary, moro arepa, pyrata pai ekamyry eneto'me. ³Yja'sakarykon, ara'naine te oko-to'ima takaporamon, a'kanano ni'namororykon, tywonumengaporamon wokeryjan upitoko. Mo'karon andy'mota'ton ro na'na otykon ekanamon me. ⁴Na'na Tamusi 'wa tauranary poko, Tamusi auranymbo ekarityry poko enapa aikepy'pa kynaitan."

⁵Pa'poro mo'karon ata'nanopy'san apokupe moro we'i'po. Irombo Stefanus, Filipus, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas, Nikolas apo'i'san i'waine. Mo'ko Stefanus ro poto me Tamusi amyikakon. Tamusi a'kary ni'namorory me kynakon. Mo'ko Nikolas amy Antioki ponombo me kynakon. Simosu me atypo'po me kynakon. ⁶Mo'karon oko-to'imanokon aro'san ro i'waine mo'karon apojoma'san po'ponaka. Itu'ponakaine ro tainarykon yry'san mo'karon apojoma'san 'wa, taurana'ma'san mero Tamusi 'wa.

⁷Aseme noro poto me moro Tamusi auran kynaijakon. Aseme noro imero pyime mo'karon omepatonon kynaijatokon Jerusalem po. Pyime imero Tamusi pokonokon 'wa enapa moro iru'pyn oka amyika'po.

Stefanus apyiry

⁸Mo'ko Stefanus y'namorojakon ro Tamusi turu'popory, ipori'tory enapa. Potonon anumengaponamon pori'tonano enepojakon.

⁹Irombo te amykon pyitonanokonymbo wota'nano'topo ikato'kon tanokon Simosu awomy'san. Sirene, Aleksandria, Silisia, Asia ponokonymbo mo'karon kynatokon. Taurangon ejukuru a'mo'po

i'waine Stefanus maro. ¹⁰Iwonumengapory amono'ke te iwe'i'san, mo'ko auranano'ponen a'kanano amono'ke enapa. ¹¹Irombo amykon wokryryjan erupo'toma'san i'waine, ikato'ko'me: "I'wa Moses ety any'mary, Tamusi ety any'mary enapa etai na'na."

¹²Iwara mo'karon kari'na apyimy, mo'karon uwapoto'san, mo'karon Tamusi kareтары uku'namon enapa apokuma'san i'waine. Stefanus weto ito'san. Apo'i'po i'waine. Irombo aro'po i'waine mo'karon Simosu jopotorykon po'ponaka. ¹³Ipo'ponakaine enapa onapi ekari'namon me amykon yry'san i'waine. Mo'karon wyka'san ro: "Mo'se wokryry aikepy'pa yja'wan me o'to kynganon ero Tamusi waitopo poko, moro omenano mero'po poko enapa. ¹⁴Mo'ko Nasaret pono Jesus 'wa ero aitopo akary man ekarityry etai na'na i'wa, morokon ky'waine Moses nino'san omenano y'petakamary man enapa."

¹⁵Irombo pa'poro mo'karon auranano poko aitonon Simosu jopotorykon wo'poty'san Stefanus 'wa onu'ka'pa. Irombo embatary ene'po i'waine amy kapu tano apojonano embatary wara.

Stefanus auranymbo

7 ¹Irombo mo'ko Tamusi pokonokon jopotory woturupo'po Stefanus 'wa: "Iporo nan?" ²Irombo Stefanus wyka'po: "Yja'sakarykon, yjuwapotorykon, epanamatoko! Mo'ko kurano Tamusi tywosenepo tywaije man mo'ko kytangonymbo Abraham 'wa, Mesopotamie po emamyry jako, Haran 'wa amanje itory uwaporo. ³Tamusi tyka man i'wa: 'Moro awomatopombo, mo'karon ajomorykon enapa inoko. Irombo moro o'wa ynekarityry man aitopo 'wa terapa i'tango.' ⁴Irombo mero mo'karon Kaldea ponokon waitopo tyno i'wa man. Haran 'wa amanje tyto man. Irombo ijumy romby'po mero, Tamusi 'wa tamima man ero erome ajemando'kon nono 'wa. ⁵Ero po ro Tamusi amy nono pisara'po paio anyry'pa tywaije man ainaka, ipajanymbo yinonory me iwaito'me. Otyry me te, ipajanymbo otyry me enapa ero nono yry man tajato i'wa man, i'me'ma iwairy se'me. ⁶Tamusi 'wa takari'se enapa tywaije man mo'karon ipajanymbo emamyry man amykon terapa yinonory tu'po, aporemindorykon man, okupa'emboto ainatone-kari'na

7:2-3 Genesis 12:1 7:4 Genesis 11:31, Genesis 12:4

7:5 Genesis 12:7, 13:15, 15:18, 17:8

siriko ikota'marykon man enapa. ⁷‘Mo'karon aporemynndonamon poko te a'wembono auranano sytake awu.’ tyka man Tamusi. ‘Irombo mero moro nono wyino kynomimata'ton. Irombo yjety awongata'ton ero po.’

⁸“Irombo tywyinono me Abraham wairy enepoto'me moro e'kotono omenano tyje Tamusi 'wa man i'wa. Iwara ro mo'ko tymuru Isak ty'koto Abraham 'wa man, oruwa-to'ima kurita iwe'i'po mero. Moro wara enapa Isak 'wa tymuru Jakob tyje man. Iwara ro rapa Jakob 'wa ty'makon, mo'karon ainapatoro itu'ponaka okonokon Simosu epykon me tywaije mandon inaron tyje mandon.

⁹“Tato'keine iwairy ke mo'karon Jakob ymurukon 'wa mo'ko typiry Josef takarama tywaije man, Egypte po amy taporemynnen pytonano me iwaito'me. Tamusi te imaro tywaije man. ¹⁰Pa'poro morokon ikota'mato'kon wyino tyka i'wa man. Typyne, tywonumengapore enapa tyje i'wa man mo'ko Egypte jopotory Farao embata. Mo'ko Farao 'wa ro Egypte undymanen me, pa'poro tauty tanokon undymanen me enapa tyje man. ¹¹Irombo te poto 'su kumyno tywo'se tywaije man pa'poro moro Egypte 'wa, moro Kana'an 'wa enapa. Poto 'su aikota'mano tywaije man. Mo'karon kytangon tarepange'se tywaije mandon. ¹²Egypte po arepa wairy eta'po mero, moro 'wa Jakob 'wa mo'karon kytangon tomo'se mandon koromono me. ¹³Ijokonory ta ro Josef typiryjan 'wa tywokari'se man. Irombo mo'ko Farao 'wa Josef omorykon tuku'se tywaije mandon. ¹⁴Irombo Josef 'wa tyjummy Jakob taipo tywaije man pa'poro tomorykon maro ro. Oruwa-kari'na itu'ponaka atone'pu kari'na tywaije mandon. ¹⁵Irombo Jakob tywo'pema man Egypte 'wa. Moro po ro kytangonymbo maro tyromo'se man. ¹⁶Irombo ekepy'san taro mandon Sikem 'wa. Moro po ro mo'ko Abraham 'wa amy atunendopo tapeka'sembo me tywaije man mo'karon Hemor ymurukonymbo wyino. Moro po ro tunenje tywaije mandon.

7:6-7 Genesis 15:13-14 **7:7** Exodus 3:12

7:8 Genesis 17:10-14, Genesis 21:2-4, Genesis 25:26, Genesis 29:31---35:18

7:9 Genesis 37:11, Genesis 37:28, Genesis 39:2,21 **7:10** Genesis 41:39-41

7:11 Genesis 42:1-2 **7:13** Genesis 45:1, Genesis 45:16

7:14 Genesis 45:9-10,17-18, Genesis 46:27 (LXX)

7:15 Genesis 46:1-7, Genesis 49:33

7:16 Genesis 23:3-16, 33:19, 50:7-13, Jakobus 24:32

17“Aseme noro senge moro Abraham 'wa Tamusi wykatopombo wo'kapyry wairy jako, aseme noro enapa mo'karon ka'sakarykon tywotapyimanga tywaije mandon Egypte po. 18Irombo amy Josef anukutypyn asery jopoto tawonje man Egypte po. 19Moko 'wa ro mo'karon komorykonymbo tykota'ma mandon. Tamu'ma'ma i'wa mandon. Mo'karon kytangonymbo tywury'ka i'wa mandon mo'karon oma'senangon noto'me i'waine kurando i'ma'to'ko'me. 20Moro jako ro Moses tywoma tywaije man. Iru'pyn pitani'membo me tywaije man Tamusi embata. Oruwa nuno tyjummy auty ta tytuwaro'ma tywaije man. 21Kurando ino'po mero te, mo'ko Farao emyiry 'wa tanunje tywaije man. Irombo ty'me me tytuwaro'ma i'wa tywaije man. 22Irombo Moses tamepa tywaije i'waine man pa'poro morokon Egypte ponokon nukutyry otykon poko. Taurambore, tamamimbore enapa tywaije man.

23“Irombo oko-kari'na siriko tywe'i'po mero, mo'karon ta'sakarykon, mo'karon Israel pajanymbo ene tytory poko tywonumenga tywaije man. 24Irombo amy Egypte pono 'wa yja'wan me amy ta'sakary enary tone i'wa tywaije man. Mo'ko inikota'mary ta'sakary taijoma i'wa tywaije man. Mo'ko Egypte pono poko tarekuru tyka i'wa tywaije man. Tywo i'wa tywaije man. 25Moro taijomato'ko'me Tamusi 'wa tomokyry ukutyry takano'se i'wa tywaije man mo'karon ta'sakarykon 'wa. Moro anukuty'pa te tywaije mandon. 26Irombo koro'po amykon ta'sakarykon wo'wo'mary topoje i'wa tywaije man. Irombo iwo'wo'marykon aike'ka tyto tywaije man. Tyka man i'waine: ‘Yja'sakarykon, asa'sakame mandon! O'tono'me ko yja'wan me asepo'ko mandon?’ 27Mo'ko yja'wan me ta'sakary enanen 'wa Moses tarima tywaije man. Tyka tywaije man: ‘Noky ko na'na undymanen me ajyryi? Noky ko na'na poko a'wembono auranano ynen jopoto me ajyryi?’ 28Ywory 'se ka'tu man, koinaro o'wa mo'ko Egypte pono wo'po wara enapa?’

29“Moro eta'po mero Moses tywetuwarika tywaije man. Midjan 'wa amanje tyto tywaije man. Moro po ro oko wokuryjan typa'kano'se i'wa tywaije mandon.

30“Oko-kari'na siriko pa'po me, moro wypy Sinai pono iponomyn wo'i ta amy Tamusi apojon tywosenepo tywaije man

7:17-18 Exodus 1:7-8 **7:19** Exodus 1:10-11, Exodus 1:22 **7:20** Exodus 2:2
7:21 Exodus 2:3-10 **7:23-29** Exodus 2:11-15 **7:29** Exodus 18:3-4

i'wa, amy tyka'muren paremuru ta. ³¹Moro ene'po mero, Moses tanuta man. Imenga tytory jako ro, Tamusi auran tota i'wa man: ³²'Awu, atangonymbo tamusiry awu wa, Abraham tamusiry, Isak tamusiry, Jakob tamusiry enapa.' Moses tywetytyka man. Imenga tytory poko tanarike tywaije man. ³³Tamusi te tyka man i'wa: 'Esapatokako. Moro awaitopo nono kurano me man. ³⁴Iru'pyn po mo'karon Egypte ponokon ypyitorykon kota'mary senei. Ipu'ningon enapa setai. Iro ke ro wony'toi epano'seine. I'tango. Egypte 'wa komo'sa.'

³⁵Moses mo'karon a'sakarykon 'wa turumena tywaije man. Tyka tywaije mandon: 'Noky ko na'na undymanen me ajyryi? Noky ko na'na poko a'wembono auranano ynen jopoto me ajyryi?' Inoro ro mo'ko paremuru ta asenepo'po Tamusi apojon 'wa tomo'se tywaije man Tamusi auranymbo me, mo'karon Israel pajanyombo undyma, epano'seine enapa. ³⁶Inoro 'wa ro rapa mo'karon ta'sakarykon Egypte wyino taro mandon. Inoro 'wa ro rapa potonon anumengaponamon otykon tanepo man moro Egypte po, moro Tapiren Parana po, moro iponomyn wo'i ta enapa, oko-kari'na siriko iwairy taro. ³⁷Inoro ro rapa tyka man mo'karon Israel pajanyombo 'wa: 'Yjawonga'po wara enapa amy tauran uku'ponen awongatan Tamusi aja'sakarykon ra'na.' ³⁸Inoro 'wa ro rapa moro iponomyn wo'i ta iwota'nanopyrykon jako moro wypy Sinai wyino mo'ko Tamusi apojon auranymbo taro tywaije man mo'karon kytangonymbo 'wa. Amano ynamon auranano tapyije i'wa man yto'me ky'waine. ³⁹Mo'karon kytangonymbo te tywepanamarykon 'se'pa tywaije mandon i'wa. Tywotu'ma iwiyino tywaije mandon. Egypte po tywairykon po tywo'po'se rapa tywaije mandon. ⁴⁰A'aron 'wa tyka tywaije mandon: 'Kytamusirykon me amykon ika'ko, kuwapoine itoto'ko'me. One wara mo'ko Egypte wyino kane'namonymbo Moses we'i'po irombo atukuty'pa man.'

⁴¹"Irombo amy paka'membo tyka'se i'waine tywaije man. Mo'ko tynikapy'san tamusi 'wa amy tywomy tyje i'waine tywaije man. Moro aseke tynikapy'san tawa'ma i'waine man. ⁴²Irombo

7:30-34 Exodus 3:1-10 7:35 Exodus 2:14

7:36 Exodus 7:3, Exodus 14:21, Numeri 14:33 7:37 Deuteronomium 18:15,18

7:38 Exodus 19:1--20:17, Deuteronomium 5:1-33 7:40 Exodus 32:1

7:41 Exodus 32:2-6

Tamusi tywotu'ma iwyinoine tywaije man. Tynonda i'wa tywaije mandon morokon kapu rary pokonokon otykon ety awongato'me i'waine. Iwara ro enapa tymero man moro Tamusi auran uku'ponamonymbo kareтары ta:

“Israel pajanyombo, tywomykon 'kare mysen y'wa moro iponomyn wo'i ta oko-kari'na siriko. ⁴³Moro Molok auty kore maropo'sen, ran, moro atamusirykon Raifa sirikory enapa. Mo'karon ro mu'kusen, ipo'ponakaine awokunamato'ko'me. Iro ke ro Babylon ko'po tyse kamimata'ton.”

⁴⁴“Moro iponomyn wo'i ta mo'karon kytangonymbo ekosa moro taropotymy Tamusi auty, moro Tamusi wykato'konymbowaito'kon auto tywaije man. Moro auto ro mo'ko torupanenymbonekarity'po wara ro tyka'se Moses 'wa tywaije man, moro inenepo'po wara ro. ⁴⁵Morombo wyino ro mo'ko Josua maro mo'karon kytangonymbo 'wa moro Tamusi auty taro tywaije man moro Tamusi anukuty'non wyino tynipinarykon nono taka. Uwapoine Tamusi 'wa mo'karon tukuty'non tymoma tywaije mandon. Ty'makonymbo 'wano me moro Tamusi auty tynopo'se mo'karon kytangonymbo 'wa tywaije man, morokon David emando'kon siriko 'wa ro. ⁴⁶Mo'ko ro typyne tywaije man Tamusi embata. Irombo tywoturupo tywaije man mo'karon Jakob pajanyombo ra'na amy Tamusi auty man amyto'me ty'wa. ⁴⁷Mo'ko Salomo 'wa te amy Tamusi 'wano auto tamy tywaije man. ⁴⁸Mo'ko inorombo ro kawono te ainanano nikapy'san ta emamy'pa man. Mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbowaito'kon tyka man:

⁴⁹“Moro kapu ywotandy'motopo me man, kynganon Tamusi. Moro nono ypupuru apo'ny me man. Otypan auto amyry 'se ko mandon y'wa? Otypan ywotare'mato'man amyry 'se ko mandon? ⁵⁰Yjainary 'kare pa'poro morokon otykon anikapy'pa ne'i.”

⁵¹“Senu'ka pangon 'ne roten! Aturu'san Tamusi anamyika'pa man. Apanarykon Tamusi 'wa epanama'pa man. Tamusi a'kary

7:42-43 Amos 5:25-27 (LXX) **7:44** Exodus 25:9,40 **7:45** Jakobus 3:14-17
7:46 2 Samuel 7:1-16, 1 Kronieken 17:1-14
7:47 1 Koningien 6:1-38, 2 Kronieken 3:1-17 **7:49-50** Jesaja 66:1-2

arimary poko roten mandon amyjaron mo'karon atangonymbo we'i'san wara enapa. ⁵²Nokypan Tamusi auran uku'ponenymbo aniwekenapa ko mo'karon atangonymbo erekuru tywaije nan? Mo'ko tamamboren wopyry man ekari'namonymbo ro rypo tywo i'waine tywaije mandon. Mo'ko tamamboren ko'wu o'waine takarama man. O'waine tywo man. ⁵³Tamusi apojongon wyino moro omenano mero'po tapyije o'waine tywaije man. Anamyika'pa te tywaije mandon.”

Stefanus rombyry

⁵⁴Moro eta'po mero, mo'karon Simosu jopotorykon wore'ko'san. Ipoko imero iwaijegy'san. ⁵⁵Mo'ko Tamusi a'kary mo'ko Stefanus y'namorojakon. Kapu 'wa onu'ka'pa kynopo'sakon. Tamusi kuranory ene'po i'wa. Jesus ene'po i'wa pyre Tamusi apo'tun wyino. ⁵⁶Irombo ika'po: “Eneko, morokon kapu wendaka'san seneja. Mo'ko kari'na ymuru seneja pyre Tamusi apo'tun wyino.” ⁵⁷Mo'karon Simosu jopotorykon ko'ta'san te mo'ja imero. Iwepanapu'to'san. Asewara imero itu'ponaka iwotunsi'ko'san. ⁵⁸Moro aitopo wyino ikyryryka'po i'waine, topu pa'to'me i'waine itu'ponaka. Mo'karon emendonamonymbo 'wa tynoponykon yry'san amy Saulus tatynen pyito pupuru po. ⁵⁹Irombo topu papy'san i'waine Stefanus tu'ponaka, mo'ko Jopoto ejatory jako ro i'wa: “Jopoto Jesus, yja'kary apyiko.” ⁶⁰Irombo iwokunama'po. Iko'ta'po: “Jopoto! Ero yja'wan me iwe'i'san poko kyto'potyi!” Moro wara tyka'po wyino iwopisamy'po.

8 ¹Saulus 'wa enapa moro Stefanus wory epory'po iru'pa.

Mo'karon Tamusi na'nanopy'san kota'mary

Moro jako ro mo'karon Jerusalem ponokon Tamusi na'nanopy'san weto kyndopo'satokon. Pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon wotaripapy'san wararo Judea, Samaria wo'irykon taka. Mo'karon apojoma'san we'i'san roten te ataripapy'pa. ²Amykon Tamusi amyikanamon Simosu 'wa Stefanus unemy'po. Ty'popurukon po'po'mary ta imero amo'po i'waine. ³Irombo Saulus 'wa mo'karon Tamusi na'nanopy'san kota'mary aro'po. Wararo morokon autokon taka tywo'myry aro'po i'wa. Wokyryjan,

woryijan kyryrykapotyry aro'po i'wa, aru'kato'ko me yja'wangan kari'na aru'katopo taka.

Samaria po moro iru'pyn oka aripapyry

⁴Mo'karon ataripapy'san 'wa te moro iru'pyn oka ekarityry aro'po aito'kon wararo. ⁵Iwara ro Filipus tunda'po moro Samaria tano poto 'su aitopo 'wa. Moro po ro mo'ko Mesias ekaro'po i'wa. ⁶Irombo tywe'i'san mero mo'karon kari'na apyimykon 'wa morokon Filipus wyka'san apo'i'san typanarykon ta, moro i'wa tywepanamarykon jako, morokon inenepory kapu wyinonokon otykon enery jako enapa. ⁷Pyime yja'wan akywanopangonymbo wyino mo'karon akyrykonymba wepa'ka'san tyko'ke. Pyime enapa iwajakuta'san, syky'ta me ytotononymbo kura'ma'san. ⁸Irombo poto 'su awa'ponano wopy'po moro aitopo taka.

⁹Irombo te amy Simon tatynen wokryry moro aitopo po kynakon. Tamoreke kynakon. Penaro terapa mo'karon Samaria ponokon enumengapojakon. Poto me kynokari'sakon. ¹⁰Pa'poro kari'na, po'ponokon, kawonokon enapa, kawo kynapyijatokon. Kyngatokon: “Moro poto 'su Tamusi pori'tory ikato'kon mo'se man.” ¹¹Kawo mo'karon kari'na kynapyijatokon, akore'pe terapa amorery 'wa tanumengaporykon ke. ¹²Filipus 'wa te moro Tamusi nundymary, moro Jesus Kristus ety enapa ekaro'po mero, amyika'po i'waine. Wokryryjan, woryijan enapa wosetykapo'san i'wa. ¹³Mo'ko Simon 'wa ro rypo amyika'po. Tywosetykapo'po wyino, Filipus ekosa roten terapa iwe'i'po. Morokon potonon pori'tonano wo'kapyry enery kynenumengapojakon.

¹⁴Samaria ponokon 'wa Tamusi auranymbo apo'i'po eta'po mero ty'waine, mo'karon Jerusalem ponokon apojoma'san 'wa Johanes emoky'po Petrus maro eneine. ¹⁵Moro 'wa tytunda'san mero, Tamusi 'wa iwoturupo'san ta'kary emo'to me i'wa itu'ponakaine. ¹⁶Amy paio tu'ponaka irombo mo'ko Tamusi a'kary opy'pa na'nen tywaije kynakon. Tatyka roten te kynatokon mo'ko Jopoto Jesus ety ta. ¹⁷Irombo Petrus 'wa Johanes maro tainarykon yry'san itu'ponakaine. Irombo Tamusi a'kary wopy'po itu'ponakaine.

¹⁸Moro kari'na tu'ponaka mo'karon apojoma'san 'wa tainarykon yry 'wa mo'ko Tamusi a'kary ene'pory ene'po mero, pyrata yry 'se

mo'ko Simon we'i'po i'waine. ¹⁹Ika'po iwaine: “Moro pori'tonano y'wa enapa yko, mo'ko Tamusi a'kary wo'to'me, yjainary yry'poto y'wa yja'sakary tu'ponaka.” ²⁰Petrus wyka'po te i'wa: “Amoro ro apyratary maro ajuta'ko! Pyrata poko ka'tu moro Tamusi nyry apyiry mekano'san? ²¹O'wano me kapyn ero oty man. Aturu'po irombo iru'pa waty man Tamusi embata. ²²Moro oja'wanymbo wyino atu'mako. Tamusi 'wa aturupoko moro yja'wan me aturu'po wonumengary kato'me. ²³Itumbato mana. Amano any'manen me kaneja.” ²⁴Irombo Simon 'wa ejuku'po: “Amyjaron te yjekataka Tamusi 'wa ajauranatoko amy paio awykatopombo oty waito'me yjepory'pa.”

²⁵Mo'ko Jopoto auranymbo amyikapory poko tywe'i'ma'san mero, Jerusalem 'wa rapa tytorykon a'mo'po i'waine. Tytorykon jako ro pyime Samaria ponokon aitopo'makon ta moro iru'pyn oka ekarity'po i'waine.

Mo'ko Etiopi pono poto 'su jopoto pyitory

²⁶Amy Tamusi apojon wyka'po te Filipus 'wa: “Ajawongo. Koine 'wa aiko me moro Jerusalem wyino Gasa 'wa ytototo oma ta. Iponomyn po moro oma man.” ²⁷Irombo awomy'po. Ito'po. Moro jako 'ne amy Etiopi pono kyny'sakon Jerusalem wyino. Mo'ko Kandake, mo'ko Etiopi pono worryi jopoto pyitory amy mo'ko kynakon. Pa'poro ipyratary enenen me kynakon. Jerusalem 'wa tyto tywaije man Tamusi ety awonga. ²⁸Mo'ko ro auto 'wa rapa kyny'sakon. Tytararary ta tywotandy'mo'po po mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbo Jesaja nimerop'o erupakon. ²⁹Irombo mo'ko Tamusi a'kary wyka'po Filipus 'wa: “Moro tarara ponaronaka i'tango. Irombo aporito i'tango.” ³⁰Tarawone Filipus wyto'po iwyinonaka. Irombo mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbo Jesaja nimerop'o erupary eta'po i'wa. Ika'po: “Muku'san iro ke moro anerupary?” ³¹Irombo ika'po: “One wara ko suku'tan, anekarity'pa amy a'ta o'to tauro'po me iwairy?” Irombo Filipus 'wa iwoturupo'po iwotarukato'me, taporitonaka atandy'mo. ³²Ero Tamusi kareтары wota'saka'po inerupary me kynakon:

Amy iwoto'me inarorykon kapara wara tyndary
anetapurumaka'pa man. Amy typokanen ainano

kapara'membo wara ity'me man. ³³Ikota'mary jako o'to iwe'i'po imenga'pa man. Noky ko mo'karon emamyry a'sakarykon ekari'tan? Ero nono tu'po irombo emamyrymbo aike'katon.

³⁴Irombo mo'ko Kandake pyitory wyka'po Filipus 'wa: "Waturupoja o'wa, noky poko ko mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbo naurananon? Aseke typoko? Amy terapa poko te ka'tu?" ³⁵Irombo Filipus 'wa tauranary a'mo'po. Moro imero'po wyino ro mo'ko Jesus ekapory ekarity'po i'wa. ³⁶Oma ta tytorykon jako, amy tuna pato ito'san. Irombo mo'ko Kandake pyitory wyka'po: "Eneko! Mony amy tuna. Oty ko ywosetykary a'kototan?" ³⁷* ³⁸Irombo moro tytararary poro'kapo'po i'wa. Okororo ito'san moro tuna taka, Filipus mo'ko Kandake pyitory maro. Irombo Filipus 'wa mo'ko Kandake pyitory etyka'po. ³⁹Moro tuna wyino iwonuku'san mero, mo'ko Tamusi a'kary 'wa Filipus aro'po moro wyino. Anene'pa noro mo'ko Kandake pyitory we'i'po. Mo'ja ro ito'po tawa'pore. ⁴⁰Filipus te typo roten Asoto po terapa kynakon. Tytory jako ro mo'ja ro, pa'poro aito'kon po moro iru'pyn oka ekarity'po i'wa, Sesarea 'wa tytundary 'wa ro.

Saulus 'wa tamamyry u'mary

9 ¹Amy anari me noro mo'ko jopoto nemeparykon 'wa mo'ko Saulus kynakon. Uta'karykon man ejatopo'sakon. Irombo mo'ko Tamusi pokonokon jopotory 'wa ito'po. ²Morokon Damaskus po Simosu wota'nano'to'kon 'wanokon kareta poko iwoturupo'po i'wa. Morokon kareta ke ro oma epory 'se kynakon mo'karon tyneporykon man Jesus wyinonokon wokryyjan, worryjan enapa apyito'ko'me, irombo Jerusalem 'wa aroto'ko'me.

³Irombo itory jako ro tyse waty Damaskus wyino i'wei'po mero, typo roten kapu wyino amy anusi'kanen aweinano wopy'po ijondo.

⁴Nono tu'ponaka iwoma'po. Irombo amy auranano wykary eta'po i'wa ty'wa: "Saul, Saul, o'tono'me ko moro ajerekuru ywekenanon?"

⁵Irombo ika'po: "Noky ko amoro man, Jopoto?" Ejuku'po i'wa:

8:37 Amykon 'wa ero po tymero man: Mo'ko Filipus wyka'po: "Pa'poro aturu'po maro mo'ko Kristus amyikary jako o'wa, awosetykapory taro mana." Ejuku'po i'wa: "Samyikaje Jesus Kristus wairy Tamusi ymuru me."

“Mo'ko aniwekenary Jesus awu wa. ⁶Ajawongo te. I'tango moro aitopo 'wa. Moro po ro metatake o'to awairy man.”

⁷Mo'karon imaro ytotonon wokryryjan enuta'san imero. O'to paio yka'pa iwe'i'san. Tota ro rypo moro auranano i'waine kynakon. Amy kari'na anene'pa te kynatokon. ⁸Irombo Saulus awomy'po rapa nono wyino. Tanuru etapurumaka'po se'me, oty anene'pa terapa kynakon. Apory poko terapa aro'po i'waine Damaskus 'wa. ⁹Oruwa kurita iwairy taro oty anene'pa kynakon. Endame'pa, o'nyry'pa enapa kynakon.

¹⁰Moro aitopo Damaskus po te amy Ananias tatynen omeepatoto kynakon. Mo'ko 'wa ro mo'ko Jopoto wosenepo'po iwonetono wara. Ika'po i'wa: “Ananias!” Irombo ejuku'po i'wa: “Ero po wa, Jopoto.” ¹¹Mo'ko Jopoto wyka'po i'wa: “Ajawongo. I'tango moro Sapatorono Oma tatynen taka, moro Judas auty 'wa. Moro po ro amy Saulus tatynen Tarsus pono poko aturupoko. Tamusi 'wa irombo kynaurananon. ¹²Amy tywonetono wara amy Ananias tatynen wokryry wo'myry enei. I'wa ro tainary yry enei tytu'ponaka, oty eneto'me rapa ty'wa.” ¹³Ananias 'wa ejuku'po: “Jopoto, pyime kari'na wyino setai mo'ko wokryry 'wa Jerusalem po mo'karon awyionokon kota'ma'ma'san imero. ¹⁴Ero po paio pa'poro mo'karon ajety ejatonamon apyiry tyje man ainaka mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon 'wa.” ¹⁵Mo'ko Jopoto wyka'po te i'wa: “T'tango. Mo'ko irombo yjemamin ka'nen me sapo'i. Mo'ko ro yjety ekary arotan Simosu me e'i'non 'wa, potonon jopotokon 'wa, mo'karon Israel pajanyombo 'wa enapa. ¹⁶Awu ro i'wa senepotake one wara iwota'karykary man yjety upu'po me.”

¹⁷Irombo Ananias wyto'po. Iwo'my'po moro auto taka. Tainary yry'po i'wa Saulus tu'ponaka. Irombo ika'po: “Saul, yja'sakary, mo'ko jopoto yjemokyi o'wa, mo'ko Jesus, mo'ko awo'topombo oma ta tywosenepo o'wa man inoro. Oty enery 'se rapa o'wa man. Tamusi a'kary 'wa o'namorory 'se man.” ¹⁸O'win wytory imero enuru we'i'po o'karangatoto wara. Oty ene'po rapa i'wa. Awomy'po. Irombo iwosetykapo'po. ¹⁹Iwendame'po. Iwara te iwepana'toma'po rapa.

Saulus wairy Jerusalem po

Amykon kurita noro Damaskus po Saulus we'i'po mo'karon omepatonon ekosa. ²⁰O'win wytory imero morokon Simosu

wota'nano'to'kon ta Tamusi ymuru me mo'ko Jesus wairy ekarity'po i'wa. ²¹Pa'poro mo'karon auran etanamon enuta'san imero. Ika'san: "Mo'ko Jerusalem po moro atywano ejatonamon y'ma'kanen kapyn mo'se nan? Ijaro 'wa opy'pa tywaije nan apyijeine, aroto'ko'me mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon 'wa?" ²²Aseme noro pari'pe mo'ko Saulus kynaijakon. Mo'karon Damaskus ponokon Simosu wonumengary e'mito'po'po i'wa, mo'ko Mesias me mo'ko Jesus ekarityry ke.

²³Amykon kurita pa'po me mo'karon Simosu worupa'san terapa iwory poko. ²⁴Saulus 'wa te moro ukuty'po. Koko, kurita wararo moro aitopo penarykon erandojatokon mo'karon Simosu iwoto'me ty'waine. ²⁵Irombo koko mo'karon inemeparykon 'wa aro'po. Amy kurukuru ta eny'topo'po i'waine kurandonaka moro aitopo a'kototy wyino.

²⁶Irombo Jerusalem 'wa tytunda'po mero, mo'karon omepatonon apyimy taka tywo'myry poko Saulus kyne'kujakon. Pa'poro te tanarike ipoko kynatokon. Amy omepatoto me iwairy anamyika'pa kynatokon. ²⁷Barnabas 'wa te aro'po mo'karon apojoma'san 'wa. Moro one wara Saulus 'wa oma ta mo'ko Jopoto ene'po, moro i'wa erupa'po, moro one wara Damaskus po enari'ma Jesus ety ta aurana'po enapa ekarity'po i'wa i'waine.

²⁸Iwara te Saulus we'i'po ekosaine moro Jerusalem po. Enari'ma mo'ko Jesus ety ta kynauranakon. ²⁹Mo'karon Griek auran etanamon Simosu aurangon eju'sakon. Mo'karon te iwory 'se terapa kynatokon. ³⁰Moro ukuty'po mero ty'waine, mo'karon Jesus wyinonokon 'wa Sesarea 'wa aro'po. Moro wyino ro Tarsus 'wa aropo'po i'waine.

³¹Moro jako pa'poro moro Judea po, Galilea po, Samaria po enapa mo'karon Tamusi na'nanopy'san sara'me kynemanjatokon. Aseme noro ituru'san kynepori'tomatokon. Tamusi nendojatokon. Aseme noro kynotapyimangatokon mo'ko Tamusi a'kary 'wa tapanopyrykon ta.

Eneas Dorkas maro

³²Moro wararo tytopotyry jako, mo'karon Lida ponokon Tamusi wyinonokon 'wa enapa Petrus tunda'po. ³³Moro po ro amy Eneas

tatynen wokyry epyry'po i'wa. Oruwa-to'ima siriko ta'tanombo po ro tywo'ny'topo tu'po roten iwaitopo kynakon. ³⁴Wajaku pe kynakon. Mo'ko 'wa ro Petrus wyka'po: “Eneas! Jesus Kristus iru'pa rapa ajyjan. Ajawongo! Moro awo'ny'topo iru'pa yko!” O'win wytory imero awomy'po. ³⁵Pa'poro mo'karon Lida ponokon 'wa, Saron ponokon 'wa ene'po. Irombo mo'ko Jopoto wyinonaka iwotu'ma'san.

³⁶Moro Jope po amy Tabita tatynen omeplatoto worryi kynakon. Griek auran ta Dorkas me moro atywano man. Mo'ko 'wa ro pyime ta'sakarykon epano'topo kynakon otykon poko. ³⁷Mo'ko any'ta'po ro moro jako. Irombo iromby'po. Iku'mity'po wyino kawonaka aro'po i'waine amy apu'to'po taka. ³⁸Moro Lida tyse waty man Jope wyino. Moro po Petrus wairy eta'po mero ty'waine, mo'karon omeplatotonon 'wa oko wokyryjan emoky'san i'wa “Ko'i terapa o'ko 'ne na'na 'wa!” tauro me.

³⁹Irombo Petrus awomy'po. Ito'po imaroine Jope 'wa. Moro 'wa tytunda'po mero, kawonaka aro'po i'waine moro apu'to'po taka. Irombo pa'poro mo'karon inongepy'san wota'nanopy'san ekondaka. Tywotamorykon ta wo'mynano, nophonano enepojatokon. Morokon ka'sakon ro Dorkas, nuro noro ta'ta. ⁴⁰Petrus 'wa te pa'poro emoky'san kurandonaka. Tywokunama'po mero Tamusi 'wa auranapo. Irombo mo'ko iromby'po 'wa iwotu'ma'po. Ika'po: “Tabita! Ajawongo!” Irombo tanuru etapurumaka'po i'wa. Petrus ene'po mero awomy'po. Tandy'po iwe'i'po. ⁴¹Ainary poko awonga'po Petrus 'wa. Irombo mo'karon Tamusi wyinonokon, mo'karon inongepy'san enapa ko'ma'san i'wa. Tarena rapa mo'ko worryi yry'po i'wa ipo'ponakaine. ⁴²Pa'poro moro aitopo Jope ta ro moro oka wota'po. Pyime kari'na we'i'san mo'ko Jopoto amyikanamon me. ⁴³Petrus we'i'po a'si'ko akore'pe moro Jope po, amy tonomy pi'pombo ka'nen Simon ekosa.

Kornelius

10 ¹Sesarea po amy Kornelius tatynen wokyry kynemanjakon. Amy Itali ety tano warinu pokonokon apyimy wota'saka'po jopotory me kynakon. ²Tamusi nendojakon. Pa'poro tauty tanokon maro Tamusi ety awongatopo i'wa kynakon. Mo'karon oty'non ainary'totopo i'wa kynakon. O'kapyn roten Tamusi 'wa auranatopo kynakon. ³Mo'ko 'wa ro amy kurita, koine, oruwa juru

a'ta pai, tanuja'kandary ta amy Tamusi apojon wo'myry ene'po ty'wa. Ika'po i'wa: "Kornelius!" ⁴I'wa ro Kornelius wo'poty'po. Iwety'kapo. Ika'po: "Oty ko moro nan, jopoto?" Mo'ko Tamusi apojon wyka'po i'wa: "Moro ty'wa ajauranapoty'po poko, mo'karon oty'non ainary'topoty'po poko enapa Tamusi ituwarengepy'pa man. ⁵Erome amykon wokryryjan emo'ko Jope 'wa, Simon, mo'ko Petrus me enapa kynejatojaton inoro ko'ma. ⁶Amy tomony pi'pombo emaminano'nen Simon ekosa man. Mo'ko ro parana po kynemanjan." ⁷Mo'ko torupanenymbo Tamusi apojon wyto'po mero, oko amykon typyitorykon, o'win amy Tamusi nendonen toran enapa ko'ma'san i'wa. ⁸Pa'poro oty poko erupa'ma'san mero, emokysan i'wa Jope 'wa.

⁹Irombo koro'po itorykon jako, moro aitopo 'wa tytundarykon 'wa iwe'i'san mero, Petrus wonuku'po auto tu'ponaka, Tamusi 'wa aurana. Kurita 'ne 'ne kynakon moro jako. ¹⁰Irombo ikumyry'po. Tywendamery po terapa iwo'poty'po. Iwetuma'mo'karykon jako ro tanuja'kandary a'mo'po i'wa. ¹¹Kapu wendaka'po ene'po i'wa. Poto 'su kamisa eneke amy oty eny'topory ene'po i'wa morokon okupa'en ipanakujarykon poko. ¹²Ita ro ukuty'pa 'ne roten okupa'en ipupuru aitonon, tuwembo poko ytotonon, tonoro enapa kynatokon. ¹³Irombo amy auranano eta'po i'wa: "Ajawongo, Petrus! Iwoko! Onoko!" ¹⁴Petrus wyka'po te: "Uwa pore, Jopoto! Ywe'i'po poro nurijangon no'kan anono'pa wa." ¹⁵Ijokonory ta ro amy auranano wyka'po i'wa: "Pa'poro Tamusi nekarity'po irupa yja'wan me kysekarityi." ¹⁶Oruwamboto moro wara iwe'i'po. Irombo o'win wytory rapa moro oty awo'nuku'po kapu taka.

¹⁷Oty me 'ne moro tynene'po oty wairy poko tywonumengary anukuty'pa Petrus kynakon. Moro jako ro mo'karon Kornelius napojoma'san wokryryjan 'wa tywoturupo'san wyino moro Simon auty epyry'po. Pena po kynatokon. ¹⁸Moro auto ta Simon, mo'ko Petrus me enapa kynejatojaton inoro wairy poko mo'ja kynoturupojatokon. ¹⁹Moro tynene'po poko Petrus wonumengary jako noro, mo'ko Tamusi a'kary wyka'po i'wa: "Eneko! Oruwa wokryryjan ajupijaton. ²⁰Ajawongo iro ke. Ony'toko. O'to yka'pa i'tango imaroine. Awu ro sene'poton." ²¹Petrus wony'to'po. Mo'karon wokryryjan 'wa ika'po: "Eneko! Awu te mo'ko anupirykon me wa. Oty poko ko ijaro 'wa mo'ton?" ²²Irombo ika'san: "Amy Kornelius tatynen warinu pokonokon jopotory man. Tamambore

man. Tamusi nendojan. Pa'poro Simosu ekosa takapore man. Mo'ko 'wa ro amy Tamusi apojon wyino amy oka tota man, tauty 'wa ajaipoto'me, amy auranano etato'me awyino.” ²³Irombo a'myka'san i'wa. Iwo'ny'to'kon man ekarity'po i'wa i'waine.

Irombo koro'po awomy'po. Imaroine ito'po. Amykon Jope ponokon Kristus wyinonokon wyto'san imaro. ²⁴Irombo koro'po itunda'po Sesarea 'wa. Kornelius kynimomo'satokon. Mo'karon tomorykon, mo'karon tynipynarykon ta'sakarykon enapa ta'nano'po terapa i'wa kynatokon. ²⁵Tauty taka Petrus wo'myry jako, Kornelius wopy'po epoje. Ipo'ponaka iwokunama'po. ²⁶Petrus 'wa te awonga'po. Ika'po: “Ajawongo! Awara enapa kari'na me wa.” ²⁷Torupary jako ro i'wa, Kornelius 'wa a'myka'po. Moro auto ta pyime kari'na wota'nanopy'san epyry'san i'wa. ²⁸Irombo ika'po i'waine: “Amy Simosu 'wa waty man amy Simosu me e'ipyn apyiry ta'sakary me, etawary pai. Moro waty muku'saton. Y'wa te Tamusi yja'wan me kari'na nurija'mary wairy enepoi. ²⁹Iro ke ro o'to yka'pa wopyi, yko'mapo'po mero o'waine. Ekari'toko iro ke oty poko yko'mapo'po o'waine.” ³⁰Irombo Kornelius wyka'po: “Mony 'ne koinaro, oruwa juru a'ta Tamusi 'wa yjauranakon yjauty ta. ³¹Typo roten amy wokry we'i'po yjembata. Iwo'my typotyre kynakon. Ika'po y'wa: ‘Kornelius, moro ty'wa ajauranapoty'po tota Tamusi 'wa man. Moro o'wa oty'non ainary'topoty'po poko enapa Tamusi ituwarengepy'pa man. ³²Apojonano emo'ko Jope 'wa, Simon, mo'ko Petrus me enapa kynejatojaton inoro ko'ma. Amy tonymy pi'pombo emaminano'nen Simon auty po man, parana po.’ ³³Irombo o'win wutory apojonano semokyi o'wa ajaije. Iru'pa 'ne man awopy'po. Erome ko'wu pa'poro na'na ero po man Tamusi embata, pa'poro morokon o'wa Tamusi wykato'konyombo etato'me.”

³⁴Irombo Petrus 'wa eruparykon a'mo'po. Ika'po: “Erome te sukutyi Tamusi embata pa'poro kari'na wairy asewara. ³⁵Pa'poro inendonon, pa'poro tamamboren Tamusi apokupe man. Noky me iwairy poko o'poty'pa Tamusi man. ³⁶Ero moro Israel pajanyombo 'wa Tamusi naropo'po iru'pyn oka me man: Jesus Kristus mo'ko pa'poro kari'na Jopotory me man inoro ekosa sara'me aino epyry taro pa'poro kari'na man. ³⁷Pa'poro moro Judea po otypan oty we'i'po muku'saton. Galilea po moro oty tywota'mo man,

Johanes 'wa moro asetykapono ekarory a'mo'po wyino. ³⁸Mo'ko Nasaret pono Jesus irombo ty'namoro Tamusi 'wa man ta'kary ke, pori'tonano ke enapa, apojomato'me. Kurangon otykon kapyry taropo'se mo'ko Jesus 'wa man. Pa'poro mo'karon ewa'rummy tamuru naporemynndo'san kura'mary enapa taropo'se i'wa man. Tamusi irombo imaro tywaije man. ³⁹Na'na ro pa'poro o'to Simosu waito'kon ta, Jerusalem po enapa iwe'i'po amyikaponamon me man. Wakapu poko tysereremapo i'waine man, iromo'to'me. ⁴⁰Tamusi 'wa te ijuwanory kurita tawongapo rapa man. Tanepo i'wa man mo'ko Jesus ⁴¹pa'poro 'ne kari'na 'wa kapyn, mo'karon oty amyikaponamon me inapo'i'sanyombo 'wa roten te. Inaron ro na'na man. Na'na ro imaro kynendamen, kynonynen, moro awomy'po wyino. ⁴²Oty amyikaponamon me na'na 'wa tyka man nuronokon poko, iromby'san poko enapa a'wembono auranano ynen jopoto me Tamusi 'wa tyry'po ekari'to'me mo'karon kari'na 'wa. ⁴³Mo'ko ety ta ro pa'poro mo'ko amyikanen yja'wanyombo wo'kary amyikapojaton pa'poro mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo.”

⁴⁴Petrus 'wa morokon otykon ekarityry jako noro, mo'ko Tamusi a'kary wopy'po pa'poro mo'karon auran etanamon tu'ponaka. ⁴⁵Pa'poro mo'karon Petrus maro opy'san i'koto'san Kristus wyinonokon enuta'san imero mo'ko Tamusi nyry a'kanano wopy'po poko mo'karon Simosu me e'i'non tu'ponaka enapa. ⁴⁶Ukuty'non auranano ta irombo auranarykon etatokon. Tamusi ety awongary etatokon enapa i'waine. Irombo mero Petrus wyka'po: ⁴⁷“Amy kari'na 'kare tuna ke etykarykon a'kotory taro nan. Kywaraine enapa irombo Tamusi a'kary tapyije i'waine man.” ⁴⁸Irombo Jesus Kristus ety ta etykapo'san i'wa. Morombo mero iwoturupo'san i'wa amykon kurita noro tokosaine iwaito'me.

Petrus 'wa mo'ko Kornelius etyka'po aijomary

11 ¹Mo'karon Simosu me e'i'non 'wa moro Tamusi auranymbo amyika'po eta'po Judea po mo'karon apojoma'san 'wa, mo'karon Kristus wyinonokon 'wa enapa. ²Petrus wonuku'po mero te Jerusalem 'wa, mo'karon i'koto'san Kristus wyinonokon wonumengary o'win e'i'pa kynakon moro Petrus wonumengary maro. ³Ika'san: “Tkoto'non auty taka tywo'my mana. Imaroine tywendame mana.”

⁴Petrus 'wa te pa'poro morokon o'kapy'san otykon ekarityry a'mo'po koromono wyinombo ro. Ika'po: ⁵“Moro aitopo Jope po yjauranakon

Tamusi 'wa. Moro jako ro yjenuja'kandary a'mo'po y'wa. Moro yjenuja'kandary jako ro, kapu wyino poto 'su kamisa eneke amy oty eny'topory ene'po y'wa morokon okupa'enokon ipanakujarykon poko. Y'wa imero moro oty wopy'po. ⁶Itaka ywo'potyry jako ro okupa'en ipupuru aitonon tonomy, tokonamon tonomy, tuwembo poko ytotonon, tonoro ene'san y'wa. ⁷Amy auranano wykary eta'po enapa y'wa: 'Ajawongo, Petrus! Iwoko! Onoko!' ⁸Ywyka'po te: 'Uwa pore, jopoto! Ywe'i'po poro nurijangon no'kan anaru'ka'pa wa yndaka.' ⁹Ijokonorymbo ta ro kapu wyino amy auranano wota'po, yjeju'to'me: "Pa'poro Tamusi nekarity'po irupa yja'wan me kysekarityi." ¹⁰Oruwamboto moro wara iwe'i'po. Irombo pa'poro rapa kapu taka awo'nuku'san.

¹¹Morombo mero o'win wytory oruwa wokyrjjan tunda'san moro na'na waitopo auto 'wa. Sesarea wyino y'wanokon me tomo'se tywaije kynatokon. ¹²Mo'ko Tamusi a'kary wyka'po y'wa esyka'pa imaroine ywytoto'me. Ymaro ro mojan o'win-to'ima ka'sakarykon wyto'san. Irombo mo'ko yko'maponenymbo wokyrj auty taka na'na wo'my'po. ¹³Mo'ko 'wa ro na'na 'wa moro one wara ty'wa tauty ta mo'ko Tamusi apojon ene'po ekarity'po. Ero wara mo'ko apojonano wyka'po ekarity'po i'wa: ¹⁴'Apojonano emo'ko Jope 'wa Simon, mo'ko Petrus me enapa kynejatojaton inoro ko'ma. Mo'ko ro ajerupatan, uta'no wyino ajunendo'me, pa'poro ajauty tanokon unendo'me enapa.' ¹⁵Irombo moro yjauranary a'mo'po mero y'wa, mo'ko Tamusi a'kary wopy'po itu'ponakaine, koromo 'ne na'na tu'ponaka tywopy'po wara enapa. ¹⁶Irombo mo'ko Jopoto auranymbo poko ywetuwaro'ma'po rapa: 'Johanes 'wa kari'na tatyka man tuna ke. Amyjaron te Tamusi a'kary ke tatyka maita'ton.' ¹⁷Mo'ko Jopoto Jesus Kristus amyika'po mero ky'waine, Tamusi 'wa mo'ko ta'kary tyje tywaije man ky'waine. Mo'ko ro rapa tyje Tamusi 'wa man i'waine. One wara ko iro ke awu Tamusi sa'kotory?"

¹⁸Morokon eta'san mero, ituru'san wotandy'mo'san. Tamusi ety awonga'po i'waine. Ika'san: "Tamusi 'wa iro ke mo'karon Simosu me e'i'non 'wa enapa emamyrykon tu'mapo man, utapy'pa iwaito'ko'me."

Mo'karon Antioki ponokon Kristus wyinonokon

¹⁹Moro Stefanus wo'po wyino opy'po ata'karykano 'wa ro mo'karon Kristus wyinonokon taripa'po tywaije kynatokon

Jerusalem wyino. Iwara ro kynotaripa'satokon Fenisia 'wa, Siprus 'wa, Antioki 'wa enapa. Amy paio 'wa te moro oka anekarity'pa kynatokon. Mo'karon Simosu 'wa roten te kynekari'satokon.

²⁰Mo'karon etuwarikatonon ra'na amykon Siprus ponokon, Sirene ponokon wokryjan enapa kynatokon. Mo'karon ro mo'karon Griek auran etanamon enapa erupatokon, moro Antioki 'wa tytunda'san mero. Mo'ko Jopoto Jesus ekapory ekari'satokon i'waine. ²¹Tamusi ainary kynakon imaroine. Pyime kari'na we'i'san Kristus wyinonokon me. Iwotu'ma'san mo'ko Jopoto 'wa.

²²Ekarykon eta'po ro mo'karon Jerusalem po Tamusi na'nanopy'san 'wa. Irombo Barnabas emoky'po i'waine Antioki 'wa. ²³Tytunda'po mero, Barnabas 'wa moro Tamusi turu'popory ene'po. Ewa'pota'po. Ipori'toma'san i'wa tyturu'san maro mo'ko Jopoto ekosa iwaito'ko'me roten. ²⁴Iru'pyn wokry mo'ko Barnabas kynakon. Tamusi a'kary kyni'namorajakon. Poto me Tamusi amyikakon. Amy poto 'su kari'na apyimy we'i'po mo'ko Jopoto wyinono me.

²⁵Irombo Barnabas wyto'po Tarsus 'wa Saulus upi. ²⁶Epory'po mero, Antioki 'wa aro'po i'wa. Moro po ro o'win siriko iwairy taro mo'karon Tamusi na'nanopy'san 'wa apo'i'san tokosaine. Pyime kari'na emepa'san i'waine. Moro Antioki po ro koromo mo'karon omepatonon ejato'san Kristus ety ta.

²⁷Moro jako ro Jerusalem wyino Tamusi auran uku'ponamon tunda'san Antioki 'wa. ²⁸Irombo o'win amy ira'nanokon Agabus tatynen awomy'po. Tamusi a'kary 'wa ty'namorory ta pa'poro kari'na emando'kon 'wa amy poto 'su kumyno wopyry man ekarity'po i'wa. Moro ro 'kuru tywo'se man Rome pono jopoto me Klaudius a'ta. ²⁹Judea ponokon Kristus wyinonokon epanopyry man yry'po mo'karon Antioki ponokon omepatonon 'wa. Typori'torykon taro ro pyrata aropory man yry'po i'waine. ³⁰Iwara ro iwe'i'san. Barnabas maro Saulus apojoma'po i'waine moro tymy aroto'me mo'karon uwapoto'san 'wa.

Petrus epanopyry Tamusi 'wa

12 ¹Moro jako ro mo'ko jopoto Herodes wyto'po amykon Tamusi na'nanopy'san weto ikota'mato'ko'me. ²Mo'ko Johanes piry Jakobus u'kapo'po i'wa supara ke.

³Mo'karon Simosu apokupe moro we'i'po ene'po mero ty'wa, Petrus apyipo'po enapa i'wa, morokon uwaputa'non perere ewa'mary jako mo'karon Simosu 'wa. ⁴Apyipo'po mero, aru'kapo'po i'wa yja'wangan kari'na aru'katopo taka. Ainapatoro itu'ponaka o'win-to'ima warinu pokonokon ypo'san i'wa erangan me. Okupa'en pai iwota'saka'san. Mo'ko eratonomapotopombo onory ewa'mary pa'po me Herodes mo'ko Petrus pa'kapory 'se kynakon emendopoto'me mo'karon kari'na embata.

⁵Iwara ro moro yja'wangan kari'na aru'katopo ta Petrus a'ta, mo'karon Tamusi na'nanopy'san o'kapyn roten ipoko kynauranatokon Tamusi 'wa.

⁶Moro Herodes 'wa tamendopoto'man kurita uwaporo, Petrus kynony'sakon koko. Opatoro tymy kynakon siparari ke oko warinu pokonokon poko. Pena po enapa erangan kynatokon. ⁷Typo roten amy Tamusi apojon wopy'po. Moro iwo'ny'topo aweita'po imero. Irombo Petrus y'tu'ka'po mo'ko apojonano 'wa isoropary po, upakato'me. Ika'po: "Ko'i ajawongo!" Morokon imyto'konymbo woma'san morokon apory wyino. ⁸Irombo mo'ko apojonano wyka'po i'wa: "Asapatory e'mo'ko." Moro wara ro Petrus we'i'po. Irombo mo'ko apojonano wyka'po i'wa: "Ewo'myndoko. Irombo kywekenako." ⁹Irombo Petrus awomy'po kurandonaka iwekenato'me ty'wa. Iporo ro o'to mo'ko apojonano 'wa tyry anukuty'pa kynakon. Tanuja'kandary ekano'sakon. ¹⁰Irombo moro koromono oranano waito'kon, moro ijokonory enapa ratonoma'san i'waine. Morombo mero moro kari'na emando'kon 'wano siparari pena 'wa itunda'san. Aseke ro moro pena wotapurumaka'po. Kurandonaka iwepa'ka'san. O'win amy oma y'ma'ka'po mero ty'waine, o'win wytory mo'ko Tamusi apojon wonekepy'po.

¹¹Irombo Petrus 'wa tywonumengary apo'i'po rapa. Ika'po: "Erome te suku'sa 'ne ro Tamusi 'wa tapojon emoky'po Herodes porit'ory wyino ykato'me, morokon Simosu nikapyry 'san otykon wyino enapa."

¹²Moro ukuty'po mero ty'wa, ito'po mo'ko Johanes, mo'ko Markus me enapa kynejatojaton inoro sano auty 'wa. Moro po ro pyime ata'nanopy'san kynauranatokon Tamusi 'wa. ¹³Moro o'mytopo pono pena moryka'po mero i'wa, amy Rode tatynen

amyijjanano wopy'po o'po'se. ¹⁴Petrus auran ukuty'po mero ty'wa, ewa'pory we'i'po moro pena anetapurumaka'pa. Pena po mo'ko Petrus wairy ekari'se eka'numy'po mo'karon auto tanokon 'wa. ¹⁵Mo'karon wyka'san ro i'wa: "Aje'mere'sa." Ise'me te tauran ja'nakakon. Irombo ika'san: "Mo'ko kapu tano erandonen te mo'ko man." ¹⁶Petrus te pena morykary poko noro kynakon. Moro pena etapurumaka'po mero ty'waine, ene'po i'waine. Enuta'san imero.

¹⁷Ity'nato'ko'me tainary awonga'po mero ty'wa, moro one wara Tamusi 'wa moro yja'wargon kari'na aru'katopo wyino typa'kapo'po ekarity'po i'wa. Morombo wyino ika'po: "Erokon koro ekari'toko me Jakobus 'wa, mo'karon amykonymbo Kristus wyinonokon 'wa enapa." Irombo ito'po amy terapa aitopo 'wa.

¹⁸Aweita'po mero, mo'karon warinu pokonokon we'naranga'san imero. O'to 'ne Petrus we'i'po anukuty'pa iwe'i'san. ¹⁹Irombo Herodes 'wa Petrus aipo'po. Anepory'pa mo'karon ainamon we'i'san mero te, mo'karon erandonamonymbo ko'mapo'san i'wa. Oty wo'kapy'po poko i'waine tywoturupo'po wyino, iwopo'san i'wa. Irombo Herodes wo'pema'po Judea wyino Sesarea 'wa. Moro po ro iwe'i'po.

Herodes rombyry

²⁰Moro jako te Herodes kynore'kojakon mo'karon Tyrus, Sidon ponokon poko. Mo'karon wopy'san ro asewara Herodes 'wa. Mo'ko Blastus, mo'ko Herodes auty tanokon otykon enenen me kynakon inoro 'wa iwopano'po'san, Herodes 'wa tywoturupoto'ko'me areku aike'kato'me. Moro Herodes yinonory wyino irombo moro tareparykon ene'potopo i'waine kynakon.

²¹Amy erupato'kon man kurita Herodes 'wa poto 'su jopoto wo'my e'moky'po. Iwotandy'mo'po moro jopoto apo'ny tu'po. Irombo tauranary a'mo'po i'wa i'waine mo'karon ata'nanopy'san ra'na.

²²Irombo mo'karon ata'nanopy'san ko'tapoty'san i'wa: "Kari'na auran kapyn moro man! Tamusi auran te moro man!" ²³O'win wytory imero any'ko'po amy Tamusi apojon 'wa, Tamusi ety awongary wara toty awongary ana'ko'to'pa iwe'i'po ke. Oruko 'wa tonory ta iromby'po.

Barnabas, Saulus weramarykon Antioki 'wa

²⁴Aseme noro poto me moro Tamusi auran kynaijakon. Iwotaripapy'po. ²⁵Mo'karon Jerusalem ponokon Kristus

wyinonokon 'wa moro tynaro'san pyrata yry'po mero ty'waine, Barnabas, Saulus werama'san Antioki 'wa. Johanes, mo'ko Markus me enapa kynejatojatokon inoro aro'po i'waine tymaroine.

Barnabas maro Paulus apojoma'po

13 ¹Moro Antioki pono Tamusi na'nanopy'san apyimy ta ro Tamusi auran uku'ponamon me, amepanamon me enapa kynatokon Barnabas, Simeon, mo'ko Niger me kynejatojaton inoro, mo'ko Sirene pono Lusius, mo'ko jopoto Herodes maro etuwaro'ma'po Manaen, Saulus enapa. ²O'wino me Tamusi na'nanopy'san me Tamusi ety awongatokon. Kynonematokon enapa. Moro jako ro mo'ko Tamusi a'kary wyka'po: “Barnabas Saulus maro ytoko typo moro i'wanokon me ynyry'po amaminano ka'to'me.” ³Tywonema'san mero, Tamusi 'wa taurana'san mero, itu'ponakaine tainarykon yry'san mero enapa, moro tokosanokon amaminano poko Barnabas aike'ka'po, Saulus aike'ka'po enapa i'waine.

Siprus po

⁴Mo'ko Tamusi a'kary 'wa tomoky'san mero, Barnabas maro Saulus wo'pema'po Seleusie 'wa. Moro wyino ro kurijara ta ito'san Siprus 'wa. ⁵Moro aitopo Salamis 'wa tytunda'san mero, moro Tamusi auranymbo ekarity'po i'waine morokon Simosu wota'nano'to'kon autokon ta. Johanes enapa imaroine kynakon epa'namon me.

⁶Pa'poro moro pa'wu tu'po tytopoty'san wyino, Pafos 'wa itunda'san. Moro po ro amy tamoreken Simosu epory'po i'waine. Tamusi auran uku'ponen waika kynakon. Barjesus ety me kynakon. ⁷Mo'ko ro mo'ko pa'wu undymanen Sergius Paulus ekosa kynakon. Mo'ko Sergius Paulus amy tupu'ponen wokry me kynakon. Mo'ko 'wa ro Barnabas, Saulus ko'mapo'san ty'wa. Moro Tamusi auranymbo etary 'se kynakon iwyinoine. ⁸Aurangon po'takaro te kynakon mo'ko Elymas, mo'ko tamoreken. (Moro Elymas taurotopo ro tamoreke man.) Kristus wyinono me mo'ko pa'wu undymanen wairy a'kotory 'se kynakon. ⁹Saulus, mo'ko Paulus me enapa kynejatojaton inoro y'namoro'po Tamusi a'kary 'wa. Onu'ka'pa Elymas ene'po i'wa. ¹⁰Irombo ika'po: “Tonapiren 'ne roten! Yja'wanymbo 'ne roten! Ewa'rumy tamuru a'sakary! Pa'poro tamambore aino jenono'nen! Morokon sapatoronokon Tamusi

emary ko'wairory poko mana! ¹¹Erome te Tamusi opoky'matan. Ajenuke'take. Weju anene'pa maitake amy kurita 'wa ro." Irombo o'win wytory imero enuru ewa'rumamy'po. Amy taronen man upi'po i'wa. ¹²Moro ene'po mero mo'ko pa'wu undymanen we'i'po Kristus wyinono me. Mo'ko Jopoto poko ome'pano 'wa i'naranga'po.

Moro Pisidie tano Antioki po

¹³Irombo kurijara ta Pafos wyino tyto'san mero, mo'karon ta'sakarykon maro Paulus tunda'po moro Panfili tano aitopo Perge 'wa. Johanes we'i'po te imaroine tytory 'se'pa noro. Iwerama'po rapa Jerusalem 'wa. ¹⁴Mo'karon a'sakarykon wyto'san te Perge wyino moro Pisidie tano Antioki 'wa. Moro po ro moro otare'matopo kurita iwo'my'san moro Simosu wota'nano'to'kon auto taka. Iwotandy'mo'san. ¹⁵Moro omenano mero'po, mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo nimeros'san kareta erupa'ma'san mero enapa, mo'karon Simosu wota'nano'to'kon auto jopotorykon 'wa ero taurangonymbo aropo'po mo'karon apojoma'san 'wa: "Yja'sakarykon, amy o'to awykarykon 'se aja'taine mo'karon ijaro 'wa opy'san pori'tomato'me, kaitoko."

¹⁶Irombo Paulus awomy'po. Tainary awonga'po i'wa ity'nato'ko'me. Irombo ika'po: "Israel pajanyombo, Tamusi nendonamon, epanamatoko. ¹⁷Mo'karon Israel pajanyombo tamusiry 'wa mo'karon kytangonymbo tyje mandon tywyinonaka. Mo'karon typyitorykon ety enapa tawonga i'wa man, mo'karon Egypte ponokon ekosa emamyrykon jako. Moro Egypte wyino ro taro i'wa mandon typori'tory ta. ¹⁸Irombo oko-kari'na siriko iwairy taro moro iponomyn wo'i ta moro emepo'pa iwairykon tapyije i'wa man. ¹⁹Moro Kana'an yinonory tu'po oko-to'ima amykon aseke tamerykon aronamon kari'na apyimykon y'ma'ka'san wyino ty'wa, moro inonorykon aporenjan me mo'karon Israel pajanyombo tyje i'wa mandon. ²⁰O'win-kari'namboto o'win-kari'na itu'ponaka oko-kari'na itu'ponaka ainapatoro siriko iwairy taro morokon otykon tywo'ka'se man. Moro pa'po me undymanamon me amykon tyje mandon mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbo Samuel wairy 'wa ro. ²¹Morombo wyino tywoturupo mandon amy poto 'su jopoto

13:17 Exodus 1:7, Exodus 12:51 **13:18** Numeri 14:34, Deuteronomium 1:31
13:19 Deuteronomium 7:1, Jakobus 14:1 **13:20** Richteren 2:16, 1 Samuel 3:20

poko. Tamusi 'wa mo'ko Kis ymuru Saul tyje man ijopotorykon me. Mo'ko ro amy Benjamin pajanyombo a'sakary me tywaije man. Oko-kari'na siriko jopoto me tywaije man. ²²Mo'ko Saul ka'po wyino, i'petakan me mo'ko David tyje man ijopotorykon me. Mo'ko poko ro Tamusi 'wa ero tuku'po man: 'Mo'ko Isai ymuru David seporyi amy yturu'po nisanory wokyry me. Pa'poro o'to ywykato'kon ka'tan.' ²³Mo'ko parymbo ro amy tyje Tamusi 'wa man mo'karon Israel pajanyombo Epano'namon me moro tykatopombo wararo. Mo'ko Jesus, wykaje irombo. ²⁴Mo'ko wopyry uwaporo Johanes 'wa pa'poro mo'karon Israel pajanyombo tyko'ma mandon tamamyrykon u'mato'me i'waine, iwosetykapoto'ko'me enapa. ²⁵Moro tamamin aike'kary 'wa Johanes tyka man: 'Mo'ko Mesias me anekanopyrykon kapyn awu wa. Ywena'po ta te kynotan mo'ko isapatory etandy ymbokato'me y'wa uwam'po watapoja inoro.'

²⁶“Yja'sakarykon, Abraham pajanyombo, mo'karon ara'naine Tamusi nendonamon enapa, ky'wanokon me ro ero kari'na ymbokanen auranano tyje man. ²⁷Mo'karon Jerusalem ta amandonon irombo mo'karon tyjopotorykon maro mo'ko Jesus ukutyry 'se'pa tywaije mandon. Turumena i'waine man. Iwara te mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo nimeros'an, morokon otare'matopo kurita wararo tyneruparykon tyka'po i'waine man. ²⁸Amy paio iwopoto'man anepory'pa tywe'i'san se'me, Pilatus 'wa tywoturupo mandon iwopoto'me. ²⁹Pa'poro morokon ipoko imero'san ka'po'san mero ty'waine, tyka i'waine man moro ipokatopombo wakapu wyino. Irombo tunenje i'waine man. ³⁰Tamusi 'wa te iromby'san wyino tawongapo rapa man. ³¹Pyime kurita tywosenepo man mo'karon Galilea wyino Jerusalem 'wa tymaro anuku'san 'wa. Inaron ro erome kari'na 'wa moro o'to iwe'i'po ekari'namon me mandon.

³²“Iru'pyn oka ekari'san ro na'na o'waine. Moro kytangonymbo 'wa tykatopombo ro ³³tyka'po Tamusi 'wa man mo'karon ipajanyombo 'wano me, ky'wanokon me, wykaje irombo. Jesus

13:21 1 Samuel 8:5, 1 Samuel 10:21

13:22 1 Samuel 13:14, 1 Samuel 16:12, Ware 89:20 **13:24** Markus 1:4, Lukas 3:3

13:25 Johanes 1:20, Mateus 3:11, Markus 1:7, Lukas 3:16, Johanes 1:27

13:28 Mateus 27:22-23, Markus 15:13-14, Lukas 23:21-23, Johanes 19:15

13:29 Mateus 27:57-61, Markus 15:42-47, Lukas 23:50-56, Johanes 19:38-42

13:31 Apojoma'san 1:3

irombo tawongapo rapa i'wa man. Iwara enapa moro ijokonory ware ta tymero man:

“Ymuru amoro mana. Erome ajumy me tywaije wa.”

³⁴“Ikota'pa moro ija'mun waito'man me mo'karon iromby'san wyino Jesus tawongapo rapa man Tamusi 'wa. Moro poko ro tyka man Tamusi: ‘Moro yтуру'po maro David 'wa ywykato'konymbo sika'take o'waine.’ ³⁵Amy terapa oje irombo tyka man: ‘Mo'ko tamyikaporen apyitory ja'mun anikotano'po'pa maitake.’

³⁶Mo'karon tamamyry jakonokon ta'sakarykon 'wano me tamamina'po mero, mo'ko David tyromo'se man Tamusi nisanory me. Mo'karon itangon tu'mungon aporito tunenje man. Ija'mun tykota man. ³⁷Mo'ko Tamusi nawongapo'po ja'mun te ikota'pa tywaije man. ³⁸Mo'ko nikapy'po poko ro morokon oja'wanykonymbo kary man uku'toko, yja'sakarykon. Moro ekarojan ro na'na. Pa'poro oja'wanykonymbo kary tupi man morokon Moses nimeros'an omenano 'wa. ³⁹Pa'poro kari'na yja'wanykonymbo kanon moro i'wa mo'ko Tamusi nawongapo'po amyikary. ⁴⁰Tuwaro aitoko, mo'ko o'win amy Tamusi auran uku'ponenymbo wyka'po waito'me ajepory'paine. Ero wara irombo tymero i'wa man:

⁴¹‘Senu'ka pangon! Ajenutatoko! Oneke'toko! Moro ajemamyrykon jakonokon kurita amy oty sika'sa. O'waine moro oty ekarity'pomboto amy kari'na 'wa, anamyika'pa paio maitory.’ ”

⁴²Kurandonaka itorykon jako, mo'karon aurangonymbo etanamonymbo woturupo'san i'waine mony otare'matopo kurita rapa auranato'ko'me morokon tynekarity'san poko. ⁴³Moro Simosu wota'nano'topo auto wyino tywepa'ka'san mero, Paulus, Barnabas wekena'san pyime Simosu 'wa, pyime Tamusi nendonamon Simosu me atypotonon 'wa enapa. Mo'karon apokuma'san ro i'waine mo'ja ro moro Tamusi turu'popory ta emando'ko'me.

⁴⁴Moro otare'matopo kurita wopyry ta pa'poro rypo mo'karon moro ponokon wota'nanopyry manombo tywaije man, mo'ko

13:33 Ware 2:7 **13:34** Jesaja 55:3 (LXX) **13:35** Ware 16:10
13:41 Habakuk 1:5 (LXX)

Jopoto ekary eta. ⁴⁵Mo'karon kari'na apyimykon ene'san mero ty'waine, mo'karon Simosu ato'ke iwe'i'po. Irombo onapi me moro Paulus nekarityry ekarity'po i'waine. ⁴⁶Enari'ma te Paulus, Barnabas wyka'san: "O'waine na'nen moro Tamusi auranymbo etary kynakon. Amyjaron te murumenaton. Moro i'matypyn amano apyinamon me atu'ku'pa matypoaton. Iro ke ro mo'karon Simosu me e'i'non 'wa kynotu'manon na'na. ⁴⁷Ero wara irombo mo'ko Jopoto na'na 'wa tyka man:

'Mo'karon Simosu me e'i'non 'wano aweinano me kyryi. Iwara ro uta'no wyino kari'na munendake nono y'matyry 'wa ro.' ”

⁴⁸Moro eta'po mero, mo'karon Simosu me e'i'non ewa'pota'san. Mo'ko Jopoto ekary amyika'po i'waine. Pa'poro mo'karon i'matypyn amano 'wanokon me tyje tywaije kynatokon inaron we'i'san Kristus wyinonokon me. ⁴⁹Moro wyino ro mo'ko Jopoto ekary wotaripapy'po wararo.

⁵⁰Mo'karon Simosu 'wa te mo'karon Tamusi nendonamon tywoneporamon worryijan, mo'karon aitopo ponokon potonon wokryyan enapa erupo'toma'san. Mo'karon maro ro mo'karon aitopo ponokon apokuma'san i'waine, Paulus, Barnabas wetoine itoto'ko'me. Imoma'san ro i'waine moro tyinonorykon wyino. ⁵¹Mo'karon apojoma'san 'wa te typupurukon y'koka'san, mo'karon aitopo ponokon e'mato'me ty'waine. Irombo ito'san Ikonium 'wa. ⁵²Mo'karon Antioki ponokon omepatonon te moro awa'ponano 'wa, Tamusi a'kary 'wa enapa ty'namororykon ko'mangapo'satokon.

Ikonium po

14 ¹Iwara enapa oty we'i'po Ikonium po. Iwo'my'san moro Simosu wota'nano'to'kon auto taka. Moro aurangon 'wa pyime Simosu, Griek enapa ypo'san Kristus wyinonokon me. ²Mo'karon aurangon anamyika'non Simosu 'wa te mo'karon Simosu me e'i'non apokuma'san mo'karon Kristus wyinonokon urumenato'me i'waine. ³A'si 'ko akore'pe mo'karon apojoma'san we'i'san moro po. Mo'ko Jopoto amyikary ta enari'ma aurana'san. Mo'ko 'wa ro moro inekarityrykon takary amyikapo'po, anumengaponamon otykon, potonon poritonano enapa ka'pory

ke ty'wa ainarykon 'wa. ⁴Mo'karon moro po amandonon wotaripapy'san te. Amykonymbo we'i'san mo'karon Simosu wyinonokon me. Amykonymbo we'i'san mo'karon apojoma'san wyinonokon me. ⁵Irombo mo'karon tyjopotorykon maro mo'karon Simosu, Simosu me e'i'non wemomy'san, iwetoine tytoto'ko'me, ikota'maine, topu ke enapa iwoine. ⁶Moro ukuty'po mero ty'waine, mo'karon apojoma'san wetuwarika'san Likaoni 'wa. Moro po ro morokon aito'kon Lystra, Derbe po, morokon iwyinonokon aito'kon po enapa ⁷moro iru'pyn oka ekarityry aropoty'po i'waine.

Lystra po

⁸Lystra po ro amy wajaku pan wokyry tandy'po kynakon. Tywoma'po po ro wajaku pe kynakon. Tywe'i'po poro ito'pa kynakon. ⁹Inoro ro Paulus 'wa kynepanamakon auranary jako. Irombo Paulus wo'poty'po i'wa onu'ka'pa. Tykura'mary amyikary taro iwairy ene'po mero ty'wa, ¹⁰pari'pe Paulus wyka'po iwa: "Ajawongo!" Ta'po'ne imero awomy'po. Irombo itopoty'po. ¹¹Moro Paulus nikapy'po oty ene'po mero ty'waine, mo'karon kari'na apyimykon ko'tapoty'san mo'karon Likaoni ponokon auran ta: "Mo'karon tamusikon tywony'to mandon ky'waine, kari'na me tywonurima." ¹²Barnabas ejato'po i'waine Seus me. Paulus ejato'po i'waine Hermes me, auranano ekari'nen me iwairy ke. ¹³Irombo moro aitopo esi'wono Seus auty jopotory 'wa otykon epyryry ke eneka'to'san wokyryjan paka enepy'san pena 'wa. Mo'karon kari'na apyimykon maro mo'karon paka wory 'se kynakon mo'karon tamusi me tynekanopyrykon ewa'mato'me.

¹⁴Moro eta'po mero te ty'waine, mo'karon apojoma'san Paulus, Barnabas 'wa tynoponykon seka'san. Iwota'poromy'san mo'karon kari'na apyimy taka. ¹⁵Iko'ta'san: "Yja'sakarykon, o'to ko maijaton? Awaraine enapa kari'na me roten na'na man. Iru'pyn oka ekari'se te na'na nopyi o'waine, moropangon arongangon otykon wyino awotu'mato'ko'me mo'ko nuroto Tamusi 'wa. Inoro 'wa ro kapu, nono, parana, pa'poro itanokon maro ro tyka'se man. ¹⁶Uwapo i'wa mo'karon Simosu me e'i'non 'wa inisanorykon ro tyka'po man. ¹⁷Ise'me mondo tywairy tanepo i'wa man. Kurangon otykon tyka'se i'wa man o'wanokon me. Kapu wyino konopo tane'po i'wa

man. Tapepore wonatopo waitopo tyje i'wa man. Tarepando i'wa mandon. Aturu'san tawa'poro i'wa man.”

¹⁸Moro aurangon we'i'po rypo moro tawa'mato'ko'me mo'karon kari'na apyimy 'wa mo'karon paka worry ana'koto'pa. ¹⁹Irombo Antioki wyino, Ikonium wyino enapa Simosu wopy'san mo'karon kari'na apyimykon erupo'toma. Irombo Paulus tu'ponaka topu papy'san i'waine. Ikyryryka'po i'waine moro aitopo wyino kurandonaka. Tyromo'se kynekano'satokon. ²⁰Mo'karon omepatonon 'wa tu'memy'po mero te, awomy'po rapa. Ito'po rapa moro aitopo taka. Irombo koro'po Barnabas maro ito'po Derbe 'wa.

Paulus weramary Barnabas maro

²¹Derbe po ro moro iru'pyn oka ekarity'po i'waine. Omepatonon me pyime kari'na ypo'san mero ty'waine, iwerama'san rapa Lystra 'wa, Ikonium 'wa, Antioki 'wa enapa. ²²Morokon aito'kon po ro mo'karon omepatonon pana'toma'san i'waine. Asinanopy'san i'waine Kristus wyinonokon me iwaito'ko'me mo'ja ro. Ika'san i'waine: “Moro Tamusi nundymary taka kytorykon jako, pyime awosin pangon otykon 'wa koporykon man.” ²³Wararo mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimy undymanamon me uwapoto'san andy'mo'san i'waine. Tywonemarykon ta Tamusi 'wa ipokoine auranas'an. Mo'ko inamyikarykon Jopoto ainaka yry'san i'waine.

²⁴Pisidie yinonory tu'po ro Panfili 'wa itunda'san. ²⁵Perge po moro oka ekarity'po mero ty'waine, Atalia 'wa iwo'pema'san. ²⁶Moro wyino ro kurijara ta ito'san Antioki 'wa. Moro po ro moro Tamusi turu'popory poko mo'karon Tamusi na'nanopy'san tywoturupo tywaije kynatokon moro erome inaike'ka'san amaminano ka'to'me. ²⁷Moro 'wa tytunda'san mero, mo'karon Tamusi na'nanopy'san ko'mapo'san i'waine. Irombo pa'poro morokon tymarohne Tamusi nikapy'san otykon ekaro'san i'waine. Tamusi 'wa pena etapurumaka'po ekarity'po i'waine mo'karon Simosu me e'i'non waito'me Kristus wyinonokon me. ²⁸Irombo a'si 'ko akore'pe iwe'i'san mo'karon moro ponokon omepatonon ekosa.

Jerusalem po auranano poko aino

15 ¹Irombo amykon Judea wyino o'pema'san 'wa mo'karon Antioki ponokon Kristus wyinonokon emepary a'mo'po. Ika'san: “Moro Moses nimerop'o omenano o'kotopojaton. Moro

wara ei'pa aja'taine, uta'no wyino ajunemyrykon tupi me kynaitan.” ²Paulus, Barnabas ato'keine moro aurangon kynakon. Apo'tun pe imaroine taurangon ejuku'po i'waine. Irombo Paulus, Barnabas, amykon ta'sakarykon enapa emoky'san i'waine Jerusalem 'wa mo'karon apojoma'san, uwapoto'san po'ponaka moro atamiromo'katopo oty poko orupa. ³Mo'karon Tamusi na'nanopy'san nemoky'san wyto'san moro Fenisia, Samaria yinonory tu'po. Moro tytorykon jako ro mo'karon Simosu me e'i'non 'wa tamamyrykon u'ma'po ekarity'po i'waine. Iwara pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon ewa'poro'san imero i'waine. ⁴Jerusalem 'wa itunda'san mero, iwopy'san ewa'ma'po mo'karon moro ponokon Tamusi na'nanopy'san 'wa, mo'karon apojoma'san 'wa, mo'karon uwapoto'san 'wa enapa. Irombo pa'poro morokon tymaroine Tamusi nikapy'san otykon ekaro'san i'waine. ⁵Irombo te amykon Kristus wyinonokon me e'i'san Farise moro po kynatokon. Inaron awomy'san ro ero tykato'ko'me: “T'kotorykon man. Moro Moses nimeropo omenano yry man inapyirykon man me.”

⁶Irombo mo'karon apojoma'san wota'nanopy'san mo'karon uwapoto'san maro moro oty poko orupa. ⁷Akore'pe ipoko tyworupa'san wyino, mo'ko Petrus awomy'po. Ika'po i'waine: “Yja'sakarykon, Tamusi 'wa ara'naine yjapo'i'po muku'saton mo'karon Simosu me e'i'non 'wa moro iru'pyn oka ekari'nen me, etato'me, amyikato'me i'waine. ⁸Irombo mo'ko turu'ponano uku'nen Tamusi 'wa mo'karon ynerupa'san Simosu me e'i'non tuku'po mandon Kristus wyinonokon me. Ta'kary waty tyje i'wa nan i'waine, ky'waine yry'po wara enapa. ⁹Amy me terapa paio anekarity'paine tywaije man. Moro i'waine Kristus amyikary ke ituru'san tykoroka i'wa man. ¹⁰O'tono'me ko iro ke Tamusi mu'kujaton awosin pangon otykon ka'pory ke o'waine mo'karon omepatonon 'wa. Mo'karon kytangonymbo 'wa, ky'waine enapa moro oty kapyry tupi tywaije man. ¹¹Mo'ko Jopoto Jesus turu'popory 'wa te uta'no wyino kunemy'san kysamyikaton. Iwara enapa te mo'karon Simosu me e'i'non omepatonon tunenje mandon.”

¹²Pa'poro mo'karon kari'na apyimy we'i'po ity'me, Barnabas 'wa, Paulus 'wa enapa tywepanamato'ko'me. One wara mo'karon Simosu

15:1 Levitikus 12:3 15:7 Apojoma'san 10:1-43

15:8 Apojoma'san 10:44, Apojoma'san 2:4

me e'i'non ra'na Tamusi 'wa ty'waine anumengaponamon otykon, potonon por'i'tonano ka'po'san ekarity'po i'waine. ¹³Aurana'ma'san mero, Jakobus 'wa tauranary a'mo'po. Ika'po: "Yja'sakarykon, epanamatoko y'wa! ¹⁴One wara Tamusi 'wa penaro terapa mo'karon Simosu me e'i'non etawa'san ekarityi mo'ko Simeon. Toty awonganamon me amy apyimykon apyiry 'se Tamusi tywaije man. ¹⁵Iwara enapa mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo tyka tywaije mandon. Tymero irombo man:

¹⁶'Morombo mero weramatake rapa. Moro David patajarymbo samytake rapa. Iru'pa rapa sytake. ¹⁷⁻¹⁸Iwara ro Tamusi upita'ton mo'karon amykon terapa kari'na, pa'poro mo'karon ywyinonokon me yniko'ma'san Simosu me e'i'non enapa. Iwara kynganon Tamusi, mo'ko morokon penaro terapa uku'po'san otykon ka'san inoro.'

¹⁹"Iro ke ro awu ero wara wonumengaje: mo'karon Tamusi 'wa atu'matonon Simosu me e'i'non anaki'ma'pa kywairykon man. ²⁰Erokon ekarityry te ky'waine man i'waine: Morokon tanymanamon otykon uremenary i'waine man:Ikapy'san tamusi 'wa yry'san tonomy onory kapyn i'waine man, wararo roten wokryry, worryi poko iwairykon kapyn man, ena'sawryry'kary ke iwo'po tonomy onory kapyn i'waine man, mynu enapyry kapyn enapa i'waine man. ²¹Morokon penaro terapa Moses nimeros'an omenano erupaton ro 'kuru wararo aito'kon po morokon Simosu wota'nano'to'kon auto ta, moro otare'matopo kurita wararo."

Mo'karon Simosu me e'i'non 'wano kareta

²²Irombo mero mo'karon apojoma'san, uwapoto'san 'wa pa'poro mo'karon Tamusi na'nanopy'san maro amykon tyra'nanokon wokryryjan ekarity'san, emo'to'ko'me Antioki 'wa Paulus, Barnabas maroine. Mo'karon inekarity'san ro kynatokon mo'ko Barsabas me inejatorykon Judas mo'ko Silas maro. Okororo etykon poto me kynakon mo'karon Kristus wyinonokon ra'na. ²³I'waine ro ero kareta aropo'po i'waine:

Mo'karon Kristus wyinonokon apojoma'san, uwapoto'san ero kareta aropojaton mo'karon Antioki ponokon, Sirie ponokon,

15:16-18 Amos 9:11-12 (LXX)

15:20 Exodus 34:15-17, Levitikus 18:6-23, Levitikus 17:10-16

Silisia ponokon Simosu me e'i'non Kristus wyinonokon 'wa. Iru'pa ro rypo mandon? ²⁴Amykon ajetawanamon na'na a'sakarykon 'wa asykapo'san ekary etai na'na. Amykon auranon 'wa moro awonumengarykon jamika'po ekary etai na'na. Na'na napojomarykon me kapyn te moro wara tywaije mandon. ²⁵Iro ke ro tauran epopoi na'na amykon wokyrjan ekari'to'me, emo'to'ko'me o'waine na'na nipynarykon Barnabas, Paulus maroine. ²⁶Barnabas, Paulus 'waine ro 'kuru moro tamamyrykon ko'po poto me mo'ko Kyjopotorykon Jesus Kristus ety tyje man. ²⁷Iwara te 'kuru Judas, Silas emo'ton na'na o'waine. Aseke ro ero na'na nimerop'o ekari'ta'ton enapa o'waine. ²⁸Tamusi a'kary 'wa, na'na 'wa enapa irombo iru'pa topoje man iko'po 'ne 'ne ajaki'ma'paine na'na wairy man. Ero wara roten te awairykon man: ²⁹Ikapy'san tamusi 'wa yry'san tonomy onory kapyn o'waine man, mynu enapyry kapyn o'waine man, ena'sawiry'kary ke iwo'po tonomy onory kapyn o'waine man, wararo roten wokyr, woryi poko awairykon kapyn man. Irokon poko tuwaro aja'taine, iru'pa man. Iru'pa aitoko!

³⁰Irombo mo'karon inapojomarykon wo'pema'san Antioki 'wa. Moro po ro mo'karon Kristus wyinonokon a'nano'po'san mero ty'waine, moro kareta yry'po i'waine. ³¹Erupa'ma'po mero ty'waine, ewa'pota'san moro typana'tomato'kon auranano poko. ³²Judas, Silas 'wa enapa ipana'toma'san. Tamusi auran uku'ponamon me irombo kynatokon. Pyime auranano ke mo'karon Kristus wyinonokon pori'toma'san i'waine. ³³Asi'ko akore'pe moro po tywe'i'san wyino, iwerama'san rapa Jerusalem 'wa. Imaroine ro mo'karon Antioki ponokon Kristus wyinonokon 'wa "Iru'pa aitoko!" tyka'san aropo'po mo'karon apojomanamonymbo 'wa. ³⁴* ³⁵Paulus wainopo'po Barnabas maro Antioki po. Moro po ro pyime ta'sakarykon maro ro mo'karon Kristus wyinonokon emepatokon. Mo'ko Jopoto ekapory ekari'satokon enapa.

Paulus maro Barnabas wotaripapyrykon

³⁶Amykon kurita pa'po me te Paulus wyka'po Barnabas 'wa: "Kyteraman rapa, one wara mo'karon Kristus wyinonokon

15:34 Amykon 'wa ero po tymero man: Silas 'wa te a'si'ko noro moro po tywairy yry'po.

wairy ene pa'poro morokon ky'wa mo'ko Jopoto ekapory ekari'to'konymbo 'wa.” ³⁷Irombo Barnabas mo'ko Markus me inejatorykon Johanes arory 'se enapa kynakon tymaroine. ³⁸Paulus te arory 'se'pa kynakon, Panfili po tyno'san ke i'wa, ito'pa enapa iwe'i'po ke tapatomaine moro amaminano poko. ³⁹Moro poko ro mene asepo iwe'i'san. Irombo iwotaripapy'san. Barnabas 'wa Markus aro'po tymaro kurijara ta Siprus 'wa. ⁴⁰Paulus 'wa te Silas apo'i'po tapaton me. Iwaimokyry uwaporo, i'wano me moro Tamusi turu'popory poko mo'karon Kristus wyinonokon woturupo'san. ⁴¹Irombo mo'karon Tamusi na'nanopy'san apyimykon pori'tomary aropoty'po i'wa Sirie po, Silisia po enapa.

Timoteus we'kotopory

16 ¹Irombo Paulus tunda'po Derbe 'wa, Lystra 'wa enapa. Moro po ro amy Timoteus tatynen omeplatoto kynakon. Amy Kristus wyinono Simosu worryiry isano me kynakon. Mo'ko ijumy te amy Griek mo'ko kynakon. ²Mo'ko Timoteus ro takapore kynakon mo'karon Lystra ponokon, Ikonium ponokon Kristus wyinonokon ekosa. ³Inoro wytory 'se ro Paulus we'i'po tymaro. Moro waton me ro mo'karon moro wyinonokon Simosu upu'san me i'kotopo'po i'wa. Griek me irombo pa'poro kari'na ijumy uku'satokon.

⁴Morokon aito'kon wararo tytopotyrykon jako, mo'karon Jerusalem ponokon apojoma'san, uwapoto'san aurangonymbo ekaro'san i'waine mo'karon Kristus wyinonokon napyiry man me. ⁵Iwara ro mo'karon Tamusi na'nanopy'san kynepori'tomatokon Kristus wyinonokon me. Kurita wararo pyime 'ne ka'tu rapa kynaijatokon.

Troas po Paulus enuja'kandary

⁶Irombo ito'san Frigie yinonory tu'po, moro Galatie yinonory tu'po enapa. Mo'ko Tamusi a'kary 'wa te a'koto'san Asia po moro oka ekarory pona i'waine. ⁷Misie 'wa tytunda'san mero, Bitinia 'wa tytorykon poko iwe'ku'san. Mo'ko Jesus a'kary we'i'po te anaropo'paine. ⁸Irombo Misie ratonoma'po mero, Troas 'wa itunda'san.

⁹Koko Paulus 'wa tywoneto amy Masedonie pono wokryry ene'po. Inoro 'wa ro iko'ma'po. Ika'po: "Masedonie 'wa epatoko na'na epano'se." ¹⁰Moro wara iwonyety'po ke, o'win witory na'na wo'mika'po Masedonie 'wa tytory poko. Tamusi 'wa tyko'ma'po ukuty'po na'na 'wa moro iru'pyn oka ekari'to'me mo'karon moro ponokon 'wa.

Lydia wairy Kristus wyinono me

¹¹Troas wyino kurijara ta tywaimoky'po mero, sapatoro na'na wyto'po Samotrake 'wa. Irombo koro'po Neapolis 'wa na'na wyto'po. ¹²Moro wyino na'na wyto'po Filipi 'wa. Amy Rome ponokon emandopo moro kynakon. Moro koromono Masedonie wota'saka'po tano aitopo moro kynakon. Moro po ro amykon kurita na'na we'i'po. ¹³Moro otare'matopo kurita na'na wepa'ka'po moro aitopo wyino, tuna wyinonaka. Moro po ro amy Tamusi 'wa auranatopo uku'sakon na'na. Tywotandy'mo'po mero, na'na 'wa mo'karon worryijan wota'nanopy'san erupa'san. ¹⁴Amy Lydia tatynen worryi moro po kynakon. Amy tykujuramon kamisa ekaramanen Tyatira pono mo'ko kynakon. Tamusi nendonen mo'ko kynakon. Moro iwepanamary jako ro, mo'ko Jopoto 'wa moro Paulus auran aro'po'po ituru'po taka. ¹⁵Irombo mo'karon tauty tanokon maro tywosetykapo'po mero, tauty 'wa na'na ejukuru poko iwo'mika'po. Ika'po: "Y'wa mo'ko Jopoto amyikary ukutyry jako o'waine, o'toko ymaro yjauty 'wa. Yjekosa aitoko." Tywo'wry'ka me na'na aro'po i'wa.

Yja'wargon kari'na aru'katopo ta Paulus wairy

¹⁶Amy kurita moro Tamusi 'wa auranatopo 'wa na'na witory jako, na'na epyry'po amy takyren amyijanano 'wa. Airenokon otykon uku'ponen me pyime pyrata ka'sakon mo'karon taporenjan ekataka. ¹⁷Mo'ko 'wa ro Paulus wekenary, na'na wekenary a'mo'po. Iko'ta'po: "Mojan wokryryjan mo'ko inorombo ro kawono Tamusi pyitorykon mojan mandon. One wara uta'no wyino kari'na unemyry man ekari'saton o'waine." ¹⁸Pyime kurita moro wara iwe'i'po. Paulus ato'ke te moro wara iwairy we'i'po. Iwotu'mapo. Irombo ika'po mo'ko akyry 'wa: "Jesus Kristus ety ta wykaje o'wa mo'ko worryi wyino awepa'kato'me." Irombo o'win witory iwepa'ka'po iwyino.

¹⁹Pyrata anikapy'pa noro mo'ko tamyijarykon wairy man ene'po mero ty'waine, mo'karon worryi aporenjan 'wa Paulus maro Silas apo'isan. Ikyryryka'san i'waine moro otykon ekaramatopo 'wa, mo'karon jopoto po'ponaka. ²⁰Ipo'ponakaine aro'san mero ty'waine, ika'san: "Mojan Simosu ero kywaito'kon jamikapojaton. ²¹Morokon inekarorykon omenano apyiry kapyn ky'waine man. Mo'ko Rome jopotory upi'nonokon 'wa waty morokon man." ²²Mo'karon worryi aporenjan maro mo'karon kari'na apyimy wopy'po enapa Paulus, Silas wetoine. Irombo mo'karon jopoto 'wa iwo'mykonymbos sekapo'po'san. Irombo wewe ke ipoky'mapo'san i'waine. ²³Mene ipoky'mapo'san mero ty'waine, moro yja'wangan kari'na aru'katopo taka aru'kapo'san i'waine. Mo'ko yja'wangan kari'na aru'katopo eran apojoma'po i'waine iru'pyn me imero erandoto'ko'me i'wa. ²⁴Moro wara tapojoma'po ke ro, koro'na imero etapuru'san i'wa. Morokon ipupurukon uru'ka'san i'wa amy wewe kapy'po taka.

²⁵Irawone 'ne iwairy taro a'ta, Tamusi 'wa kynauranatokon. Tamusi ety awongatokon enapa tywarerykon ta. Mo'karon aru'ka'san kynepanamatokon i'waine. ²⁶Irombo typo roten nono wetytyka'po imero. Moro yja'wangan kari'na aru'katopo apo'ny wesakamapoty'po. O'win wytory pa'poro morokon pena wotapurumaka'san. Pa'poro mo'karon aru'ka'san myto'konymbos wo'ka'san. ²⁷Tupaka'po mero, mo'ko erangon 'wa morokon yja'wangan kari'na aru'katopo penarykon ene'po tywotapurumakapo'se. Mo'karon aru'ka'san wetuwarika'san ekanopyry ke ty'wa, moro tysuparary so'ka'po i'wa ije'ny wyino, tywo'woto'me rypo. ²⁸Pari'pe te Paulus wyka'po i'wa: "Kyto'woi te koro! Pa'poro na'na ero po man!" ²⁹Irombo taweiry me wa'to ene'po'po mo'ko erangon 'wa. Morombo mero iwota'poromy'po moro aru'kato'kon taka. Tytyty'ne iwoma'po Paulus, Silas pupurukon po. ³⁰Kurandonaka aro'san mero ty'wa, ika'po i'waine: "Jopotokon, o'to ko waitan uta'no wyino yjunendo'me?" ³¹Irombo ika'san: "Mo'ko Jopoto Jesus amyikako! Moro wara awe'i'poto uta'no wyino matunendake, ajauty tanokon maro ro." ³²Irombo mo'ko Jopoto ekary ekarity'po i'waine i'wa, pa'poro mo'karon auty tanokon 'wa enapa. ³³Irombo aro'san i'wa tymaro, koko noro a'ta. Morokon iwo'san ku'mity'san i'wa. O'win wytory iwosetykapo'po, pa'poro mo'karon tauty tanokon maro. ³⁴Tauty taka awo'nuku'san mero ty'wa, arepa ke upa'san i'wa. Moro ty'wa Tamusi amyika'po ewa'ma'po i'wa pa'poro mo'karon tauty tanokon maro.

³⁵Emamy'po mero mo'karon jopoto 'wa typyitorykon emoky'san mo'ko yja'wangan kari'na aru'katopo eran 'wa, "Mo'karon kari'na inondatoko," tauro me. ³⁶Irombo mo'ko yja'wangan kari'na aru'katopo eran 'wa aurangonymbo ekarity'po Paulus 'wa. Ika'po: "Mo'karon jopoto 'wa moro anondapoto'kon auranano tane'po man. Epa'katoko iro ke. Iru'pa i'tandoko." ³⁷Paulus wyka'po te i'waine: "Mo'ko Rome jopotory upi'nonokon me na'na wairy se'me, pa'poro kari'na nenery me na'na wosaijomary pyndo na'na ypoky'ma'san mero moro yja'wangan kari'na aru'katopo taka na'na aru'katon. Erome te 'kare rapa ekapyn ta na'na pa'kapojaton. Uwa pairo! Oro te aseke no'sen na'na pa'kapo." ³⁸Moro Paulus auranymbo ekarity'po ro mo'karon pyitonano 'wa mo'karon jopotokon 'wa. Mo'ko Rome jopotory upi'nonokon me iwairykon eta'po mero ty'waine mo'karon jopotokon wety'ka'san. ³⁹Irombo iwopy'san i'waine. Pyi'me'ke iwoturupo'san i'waine iwepa'kato'ko'me. Iwepa'ka'san mero, iwe'pima'san moro tywaito'kon wyino itoto'ko'me. ⁴⁰Moro yja'wangan kari'na aru'katopo wyino tywepa'ka'san mero, Lydia auty 'wa ito'san. Moro po ro mo'karon Kristus wyinonokon ene'san i'waine. Ipana'toma'san i'waine. Irombo iwaimoky'san.

Paulus wairy Tesalonika po

17 ¹Irombo Amfipolis, Apolonia pato tyto'san mero, itunda'san Tesalonika 'wa. Moro po ro amy Simosu wota'nano'to'kon auto kynakon. ²Tamerymbo mero Paulus wyto'po mo'karon ta'sakarykon ene. Oruwa otare'mato'kon kurita mo'karon ta'sakarykon erupa'san i'wa. Moro Tamusi kareтары yry'po i'wa moro tynekarityry poritomanen me. ³Moro kareta wykary wara ro mo'ko Mesias wota'karykary man we'i'po, moro iromby'san wyino awomyry man we'ipo enapa enepo'po i'wa. Ika'po i'waine: "Mo'ko Mesias me ro Jesus sekari'sa o'waine." ⁴Amykon 'wa Paulus amyika'po. Paulus, Silas wyinonokon me iwe'i'san, pyime Tamusi nendonamon Griek maro, a'si'ko pyime kawo aitonon worryijan maro enapa.

⁵Mo'karon Simosu ato'ke te iwe'i'po. Amykon yja'wangonymbo kari'na ko'mapo'san i'waine. Imaroine ro mo'karon aitopo ponokon tururukapo'san i'waine mo'ko Jason auty 'wa. Paulus, Silas arory 'se kynatokon mo'karon kari'na wota'nano'to'kon 'wa, emendoto'ko'me

ty'waine. ⁶Anepory'pa tywe'i'san mero te, amykon Kristus wyinonokon maro Jason kyryryka'po i'waine mo'karon jopoto po'ponaka. Iko'tapoty'san: "Mo'karon pa'poro ero nono tu'ponokon kari'na apokumanamon ijaro 'wa enapa tywo'se mandon. ⁷Jason tokosa kystenapojaton. Pa'poro mo'kopangon mo'ko Rome pono jopoto nyry'san omenano po'takaro mandon. Poto 'su jopoto me amy terapa ekari'saton: amy Jesus tatynen." ⁸Moro auranano 'wa ro mo'karon kari'na apyimy, mo'karon jopoto y'narangapo'san poto me. ⁹Jason 'wa ta'sakarykon maro moro tynondato'ko'man pyrata epema'san mero, mo'karon jopoto 'wa inondapo'san.

Paulus wairy Berea po

¹⁰Iko'mamy'po mero ko'i terapa mo'karon Kristus wyinonokon 'wa Paulus, Silas aropo'san Berea 'wa. Moro 'wa tytunda'san mero, moro Simosu wota'nano'to'kon auto taka ito'san. ¹¹Mo'karon ro tamepore kynatokon mo'karon Tesalonika ponokon ko'po. Tyturu'san maro mo'ko Jopoto ekary ewa'ma'po i'waine. Kurita wararo moro Tamusi karety menga'po i'waine, iporo morokon Paulus nekarity'san wairy eneto'me. ¹²Pyime amykon ira'nanokon we'i'san Kristus wyinonokon me, a'si'ko pyime amykon kawonokon Griek worryjatonon, ikyryjatonon maro enapa.

¹³Moro Paulus 'wa Berea po enapa mo'ko Tamusi auranymbo ekarityry ukuty'po mero te ty'waine, mo'karon Tesalonika ponokon Simosu wyto'san enapa moro 'wa mo'karon kari'na apyimykon erupo'toma, amiromo'kaine enapa. ¹⁴O'win wytory mo'karon Kristus wyinonokon 'wa Paulus aropo'po parana esi'wonaka. Silas, Timoteus wainopo'san te moro po.

¹⁵Mo'karon aronamon 'wa Athene 'wa Paulus aro'po. Iwerama'san rapa, amy Silas, Timoteus 'wanokon kareta maro. Moro ta ro tymero Paulus 'wa kynakon ko'i terapa iwo'to'ko'me ty'wa.

Paulus wairy Athene po

¹⁶Athene po imomokyrykon jako ro Paulus ere'kojakon moro pyime moro po u'ku'san tamusi wairy enery. ¹⁷Moro iwota'nano'to'kon auto ta mo'karon Simosu, mo'karon Tamusi nendonamon enapa erupary a'mo'po i'wa. Moro otykon ekaramatopo po enapa kurita wararo mo'karon kari'na erupary a'mo'po i'wa. ¹⁸Amykon Epikurus

wyininokon oty uku'namon maro, amykon Stoa tanokonymbo oty uku'namon maro enapa Paulus auranapo. Amykonymbo wyka'san: "O'to 'ne ko tykary 'se mo'ko tauran pyryrykanen nan?" Amykonymbo wyka'san rapa: "Ukuty'non tamusi ekari'nen me kynonepojan." Paulus 'wa irombo mo'ko Jesus ekapory, moro iromby'san wyino awono enapa takari'se kynakon. ¹⁹Irombo tymaroine aro'po i'waine moro Areopagus po omenano enetopo 'wa. Ika'san i'wa: "Oty me moro anekarityry asery omepano wairy ekarityry 'se'pa man na'na 'wa?" ²⁰Amykon aserynon otykon metapojan na'na 'wa. O'to tauro'po me iwairykon ukutyry 'se na'na man." ²¹Pa'poro Athene ponokon apokupe, mo'karon ira'naine amandonon typonokon apokupe enapa man amy asery oty ekarityry, etary enapa.

²²Irombo Paulus wyto'po moro Areopagus po omenano enetopo owarira'naka. Ika'po: "Athene ponokon, pa'poro oty poko moro o'waine tamusikon nendory seneja. ²³Awaito'kon po yweramapotyry jako irombo, morokon o'waine tamusikon nendoto'kon aito'kon 'wa ywo'potyry jako, amy tymy apo'ny enapa seporyi. Moro poko ro tymero man:

UKUTYPYN TAMUSI 'WA

"Moro aninendorykon anukuty'torykon ro sekari'sa o'waine. ²⁴Mo'ko pa'poro itu'pono maro ero nono ka'nenymbo Tamusi kapu, nono Jopotory me man. Amy ty'wano me kari'na namy'san auto ta emamy'pa man. ²⁵Kari'na 'wa opatomapo'pa man. Amono'ke waty irombo amy oty man. Aseke te pa'poro no'kan 'wa amano yjan, oremano yjan, pa'poro oty yjan. ²⁶O'win kari'na tapyimangapo i'wa man. Pa'poro ero nono tu'po tamangapo i'wa mandon. Pa'poro i'wanokon me one wara a'ta, oje enapa emamirykon man tyje tywaije i'wa man. ²⁷Topory 'se Tamusi tywaije man, tupiry poko iwe'kurukon jako 'ne. Tyse waty irombo Tamusi man pa'poro kywyinoine. ²⁸Mo'ko ta ro kamanjaton, kytesakamaton, kytaton. Iwara enapa amykon awyininokon waretatonon tywareta mandon: 'Imakon me irombo kytaton.'

²⁹"Tamusi y'makon me kywairykon ke ro, Tamusi ekanopyry kapyn ky'waine man amykon tainaporamon kari'na nikapy'san

ika'mi'po, amu'nymbo, topu ja'ta pai. ³⁰Tamusi o'poty'pa noro man moro uwapo oty anukuty'pa kari'na we'isan poko. Erome te wararo pa'poro kari'na 'wa tamamyrykon u'mary man ekaropojan. ³¹Amy pa'poro kari'na poko a'wembono auranano yto'man kurita irombo tyje i'wa man. Moro a'wembono auranano ypotan amy tynapo'i'po wokyry 'wa. Mo'ko ro iromby'san wyino tawongapo rapa i'wa man, mo'ko tynapo'i'po wokyry me iwairy enepoto'me."

³²Mo'karon iromby'san awomyry poko auranary eta'po mero ty'waine, amykonymbo 'wa auno'poty'po. Amykonymbo wyka'san te: "Amy jako rapa moro poko auranary etatan na'na." ³³Moro wara te Paulus wyto'po iwyinoine. ³⁴Amykon wokyryjan wyto'san te imaro. Irombo Kristus wyinonokon me iwe'isan. Ira'naine enapa kynatokon mo'ko Areopagus po omenano enenen Dionysius, amy Damaris tatynen worryi, amykon noro.

Paulus wairy Korinte po

18 ¹Morombo mero Paulus wyto'po Athene wyino Korinte 'wa. ²Moro po ro amy Akila tatynen Simosu epyry'po i'wa. Pontus po oma'po mo'ko kynakon. Penaro 'ne waty Itali wyino tywo'se kynakon mo'ko typyty Prisila maro. Mo'ko Rome pono jopoto Klaudius irombo tyka tywaije kynakon pa'poro Simosu wytoto'me Rome wyino. Mo'karon 'wa ro Paulus wyto'po. ³Asewara tamamingon wairy ke, Paulus we'i'po ekosaine. Tonomy pi'pombo emaminano'namon me irombo kynatokon.

⁴Irombo otare'matopo kurita wararo moro Simosu wota'nano'to'kon auto ta Paulus kari'na erupakon. Moro oka amyikapory poko kyne'kujakon i'waine, Simosu 'wa, Griek 'wa enapa. ⁵Masedonie wyino Silas tunda'po mero Timoteus maro, Paulus we'i'po roten moro iru'pyn oka ekarityry poko. Mo'ko Mesias me Jesus wairy ekari'sakon mo'karon Simosu 'wa. ⁶Tauran etary 'se'pa iwairykon ke, yja'wan me tauranarykon a'mo'po mero i'waine, tywo'my purumburunga'po i'wa oma e'kyinymbo wo'kato'me iwyino. Ika'po i'waine: "Yjaikepyi apokoine. Aseke atuku'toko. Arombyrykon jako yju'ta e'i'pa maitaton. Simosu me e'i'non 'wa terapa wy'take." ⁷Irombo moro wyino ito'po. Iwo'my'po amy Tamusi nendonen Titius Justus tatynen auty taka. Moro auty ro moro Simosu wota'nano'to'kon auto aporito kynakon. ⁸Mo'ko Simosu wota'nano'to'kon auto jopotory Krispus we'i'po mo'ko

Jopoto wyinono me pa'poro tauty tanokon maro. Pyime Paulus auran etanamonymbo Korinte ponokon we'i'san enapa Kristus wyinonokon me. Iwosetykapo'san.

⁹Irombo koko mo'ko Jopoto wyka'po Paulus 'wa iwoneto: "Tanarike kyte'i. Ajauranako. Ity'me kyte'i. ¹⁰Awu ro amaro wa. Amy paio yja'wan me o'to ajyry upitan. Pyime irombo y'wanokon mandon ero aitopo po." ¹¹Irombo o'win siriko itu'ponaka o'win-to'ima nuno moro po Paulus we'ipo moro Tamusi auran poko kari'na emeparykon poko.

¹²Moro Akaje undymanen me Galio we'i'po mero, asewara imero mo'karon Simosu wyto'san Paulus weto. Galio po'ponaka aro'po i'waine emendoto'me ty'waine. ¹³Ika'san: "Mo'se wokryry kynom'nikanon moro omenano mero'po ratoro Tamusi nendopory poko mo'karon kari'na 'wa." ¹⁴Irombo tauranary 'se Paulus a'ta 'ne, Galio wyka'po mo'karon Simosu 'wa: "Amy ta'sakary poko yja'wan me iwe'i'pomboto, amy poto 'su yja'wan oty kapy'pomboto pai i'wa, moro awotamiromo'kato'kon simengary. ¹⁵Iru'pa ko'wu auranano poko, o'to tauroto'kon poko, ajemerykon poko roten te mo'saton y'wa. Aseke te morokon otykon enetoko. Moropangon otykon poko a'wembono auranano ynen me ywairy 'se'pa wa." ¹⁶Irombo imomapo'san i'wa tywyino. ¹⁷Irombo pa'poro mo'karon moro po ata'nanopy'san 'wa mo'ko Simosu wota'nano'to'kon auto jopotory Sostenes apo'i'po. Mene iwo'ma'po i'waine mo'ko a'wembono auranano ynen jopoto nenery me. Galio we'i'po te o'to yka'pa paio.

Paulus wytory undy wyinonaka

¹⁸Paulus we'i'po amykon kurita noro Korinte po. Irombo moro tytory man ekarity'po i'wa mo'karon Kristus wyinonokon 'wa. Kurijara ta ito'po. Imaro ro Prisila wyto'po Akila maro. Tytory uwaporo tunsety ty'kotopo i'wa kynakon moro Kengre po, moro amy oty kapyry man ekarity'po ke ty'wa Tamusi 'wa. ¹⁹Efese 'wa tytunda'san po Prisila, Akila no'san i'wa. Irombo ito'po moro Simosu wota'nano'to'kon auto 'wa. Moro po ro mo'karon Simosu erupa'san i'wa. ²⁰Mo'karon woturupo'san ro i'wa akore'pe noro iwaito'me tokosaine. I'se'pa te iwe'i'po. ²¹Tytory man ekarityry jako te ika'po: "I'se Tamusi a'ta, wo'take rapa o'waine." Irombo kurijara

ta Efese wyino ito'po. ²²Sesarea 'wa tytunda'po mero iwonuku'po mo'karon Tamusi na'nanopy'san 'wa “Iru'pa ro rypo mandon?” tykato'me. Morombo mero iwo'pema'po Antioki 'wa.

²³A'si 'ko akore'pe moro po tywe'i'po wyino, ito'po morokon Galatie tanokon aito'kon 'wa, Frigie 'wa enapa, pa'poro mo'karon omepatonon pori'toma.

Apolos wairy Efese po, Korinte po enapa

²⁴Irombo amy Apolos tatynen Simosu tunda'po Efese 'wa. Aleksandria po oma'po mo'ko kynakon. Amy tauran uku'nen wokryy mo'ko kynakon. Iru'pyn me moro Tamusi kareтары uku'sakon. ²⁵Mo'ko Jopoto wyino aino poko tamepa kynakon. Asin pe imero moro poko kynauranakon. Iporo imero morokon Jesus wyinonokon otykon poko mo'karon kari'na emepakon. Moro Johanes 'wa kari'na etyka'san wara roten te kari'na etykary uku'sakon. ²⁶Mo'ko 'wa ro enari'ma tauranary a'mo'po moro Simosu wota'nano'to'kon auto ta. Auran eta'po mero ty'waine, Prisila 'wa Akila maro typo aro'po. Moro Tamusi wyino aino enepo'po i'waine i'wa iru'pyn me 'ne ka'tu rapa. ²⁷Irombo Akaje 'wa tytory 'se iwe'i'po mero, mo'karon Kristus wyinonokon 'wa asinanopy'po. Kareta aropo'po i'waine mo'karon moro po omepatonon 'wa, iru'pa itundary apyito'me i'waine. Akaje 'wa tytunda'po mero, amy poto me mo'karon Kristus wyinonokon me e'i'san pori'tomanen me iwe'i'po Tamusi turu'popory ta. ²⁸Pari'pe irombo mo'karon Simosu auran po'takaro iwe'i'po pa'poro kari'na embata. Moro Tamusi kareтары wyino mo'ko Mesias me Jesus wairy enepo'po i'wa.

Paulus wairy Efese po

19 ¹Korinte po Apolos a'ta, Paulus tunda'po Efese 'wa, morokon wypy tanokon aito'kon 'wa tytopoty'po wyino. Moro Efese po ro amykon omepatonon epyry'san i'wa. ²Irombo ika'po i'waine: “Kristus wyinonokon me awairykon jako, mo'ko Tamusi a'kary mapyisen?” Ika'san i'wa: “Mondo Tamusi a'kary wairy aneta'pa paio na'na kynainen.” ³Irombo ika'po i'waine: “Oty me ko iro ke masetykaposen?” Irombo ika'san: “Johanes 'wa kari'na etyka'san wara na'na enapa kynosetykapon.” ⁴Paulus wyka'po te: “Johanes 'wa kari'na tatyka man emamyrykon u'ma'po enepoto'me. Tyka man i'waine, mo'ko tywena'po ta o'toto man, mo'ko Jesus, amyikato'me

i'waine.” ⁵Moro eta'po mero, iwosetykapo'san Jesus ety ta. ⁶Paulus 'wa itu'ponakaine tainary yry jako ro, mo'ko Tamusi a'kary wopy'po itu'ponakaine. Ukuty'non roten auranano ta aurana'san. Tamusi auran uku'po'po enapa i'waine. ⁷Ainapatoro itu'ponaka oko iwairy taro mo'karon asetykapo'san wokryryjan kynatokon.

⁸Oruwa nuno Paulus kyndopo'sakon moro Simosu wota'nano'to'kon auto 'wa. Enari'ma mo'karon kari'na erupakon. I'waine ro moro Tamusi nundymary ekary amyikapory poko kynakon. ⁹Amykonymbo te kyneja'nakatokon. Moro oka amyikary 'sepa kynatokon. Mo'karon kari'na apyimy embata moro Kristus wyino aino auno'potyry a'mo'po mero i'waine, Paulus wyto'po iwyinoine. Mo'karon omeptonon aro'san i'wa tymaro. Irombo poro kurita wararo kynerupatokon moro Tiranus ety tano omeptopo auto ta. ¹⁰Oko siriko moro wara iwe'i'po. Iwara pa'poro mo'karon Asia po amandonon 'wa mo'ko Jopoto ekary eta'po, Simosu 'wa, Griek 'wa enapa.

¹¹Potonon pori'tonano ka'pojakon Tamusi mo'ko Paulus 'wa. ¹²Morokon eramukuru y'kokato'konymbo, morokon emaminato'konymbo kamisa yry'san pairo mo'karon kari'na 'wa mo'karon je'tun pangon tu'ponaka. Iwara morokon anykrykonymbo kynuta'satokon. Mo'karon akrykonymbo enapa kynepa'katokon.

Mo'karon Skevas ymurukon

¹³Irombo amykon ytopo'tonon, kari'na akykanamon Simosu we'ku'san moro Jesus ety ta mo'karon takyramon kari'na akykary poko. Ika'san mo'karon akryrykon 'wa: “Mo'ko Paulus nekarory Jesus pori'tory ta kymomaton.” ¹⁴Oko-to'ima amy Tamusi pokonokon jopotory Skevas tatynen Simosu ymurukon wokryryjan we'i'san moro wara. ¹⁵Mo'ko yja'wan wyka'po te i'waine eju'to'ko'me: “Jesus suku'sa. Paulus ekary setan. Amyjaron te, no'kan ko amyjaron mandon?” ¹⁶Irombo mo'ko takyren wokryry wota'poromy'po itu'ponakaine. Pa'poro i'mondo'san i'wa. Iko'poine pari'pe kynakon. Iwo'my'ma, mene tywo eka'numy'san moro auto wyino.

¹⁷Moro ekary eta'po ro pa'poro mo'karon Efese ponokon Simosu 'wa, Griek 'wa enapa. Poto 'su anari wopy'po itu'ponakaine. Iwara mo'ko Jopoto Jesus ety we'i'po poto me 'ne ka'tu rapa.

¹⁸Pyime Kristus wyinonokon me e'i'san wopy'san morokon yja'wan me tywe'i'san ekari'se Tamusi embata, kari'na embata enapa. ¹⁹A'si'ko pyime enapa mo'karon tamorekamonymbo 'wa tykaretarykonymbo enepy'san. Irombo pa'poro kari'na embata ikoro'ka'san i'waine. Morokon kareta epety u'ku'po i'waine oko-kari'na itu'ponaka ainapatoro dusun amu'nymbo pyrata iwairy taro. ²⁰Iwara moro Tamusi auran pari'pe kynotaripa'sakon. Poto me 'ne ka'tu rapa kynaijakon.

Mo'karon Efese ponokon wetururukary

²¹Pa'poro morokon wo'kapy'ma'san mero, Paulus 'wa Jerusalem 'wa tytory man yry'po Masedonie tu'po, Akaje tu'po enapa. Ika'po: "Moro 'wa ywyto'po wyino, Rome 'wa enapa ywytory man."

²²Irombo oko tapatongon emoky'san i'wa Masedonie 'wa: Timoteus Erastus maro. Mo'ko 'nero we'i'po te a'si 'ko noro Asia po.

²³Moro jako ro amy poto 'su atamiromo'kano we'i'po moro Kristus wyino aino poko. ²⁴Amy Demetrius tatynen amu'nymbo ka'nen amu'nymbo ka'po'sakon Artemis auty'makon me mo'karon ta'sakarykon maro. Iwara ro poto me pyrata epojatokon.

²⁵Mo'ko Demetrius 'wa ro pa'poro moro amaminano pokonokon a'nano'po'san. Ika'po: "Yja'sakarykon, muku'saton pyime pyrata epory ky'waine ero amaminano poko. ²⁶Mo'ko Paulus te uwa mo'karon ikapy'san tamusi wairy ekarojan. Pyime kari'na 'wa moro oka tamyikapo i'wa man, ero Efese po roten kapyn, pa'poro rypo Asia po enapa te. Moro ro aseke menejaton, metaton enapa. ²⁷Moro inekarory oka moro kamamingon uta'kary taro roten kapyn man. U'ku'pa enapa te mo'ko poto 'su woryi tamusi Artemis auty ypory taro man. Mo'ko pa'poro Asia po, pa'poro ero nono tu'po enapa woryi tamusi me kynamyikaton inoro kuranory any'maton!"

²⁸Moro eta'po mero, iwore'ko'san. Tyko'ke ika'san: "Kurano me pore mo'ko Efese pono Artemis man!" ²⁹Ekonykon 'wa ro pa'poro moro aitopo sararakapo'po. Tymonge mo'karon kari'na wetururuka'san moro asaijambatopo taka. Mo'karon Paulus maro opy'san Masedonie ponokon Gajus, Aristarko kyryryka'san i'waine tymaroine. ³⁰Paulus we'i'po mo'karon kari'na apyimy taka tytory 'se. Anaropo'pa te mo'karon omepatonon we'i'san. ³¹Amykon ipynanamon Asia undymanamon 'wa enapa Paulus e'mapo'po moro

asaijambatopo taka itory pona. ³²Tamero roten mo'karon kari'na apyimyn wota'nanopy'san ko'tapoty'san, atukuty'pa oty wairy ke. Pyime kari'na oty upu'po me tywota'nanopy'san anukuty'pa kynatokon. ³³Irombo mo'karon Simosu 'wa Aleksander arima'po uwaponaka, mo'karon kari'na 'wa auranato'me. Mo'ko Aleksander 'wa ro tainary awonga'po ity'nato'ko'me, mo'karon Simosu aijomato'me ty'wa mo'karon kari'na embata. ³⁴Simosu me te iwairy ukuty'po mero ty'waine, pa'poro asewara mo'karon kari'na ko'tapoty'san oko juru iwairy taro: "Kurano me pore mo'ko Efese pono Artemis man!"

³⁵Mo'ko kareta pokono jopoto 'wa te ko'wu mo'karon ata'nanopy'san yity'nano'po'san. Irombo ika'po i'waine: "Efese ponokon yja'sakarykon! Noky ko ero nono tu'po anukuty'pa nan Efese wairy mo'ko kurano Artemis auty enenen me, moro kapu wyino oma'po oty enenen me enapa? ³⁶Onapi me morokon otykon ekarityry tupi me man. Iro ke ro oity'narykon man. Tonsi'ne 'ne oty kysika'ton. ³⁷Mojan wokryryjan ro rypo tane'se o'waine mandon ijaro 'wa. Amy tamusi auty ta te imonata'pa tywaije mandon. Mo'ko kytamusirykon worryi poko enapa yja'wan me o'to yka'pa tywaije mandon. ³⁸Amy kari'na emendory 'se Demetrius a'ta mo'karon ta'sakarykon maro, iru'pa man. O'kapyn roten a'wembono auranano yjaton mo'karon a'wembono auranano ynamon jopotokon. Mo'karon po'ponaka ase'wa iwosemendorykon man. ³⁹Amy terapa oty 'se noro aja'taine, moro omenano mero'po wararo kywota'nanopyrykon man, kaurangon epopoto'me ipoko. ⁴⁰Moro erome o'kapy'po oty poko kamendorykon taro kytaton warinu upinamon me. O'tono'me kywetururuka'san ekarityry kysupijaton. O'to pairo kykarykon kysupijaton ipoko." Moro wara tyka'po mero mo'karon etururuka'san emoky'san i'wa autykon 'wa rapa.

Paulus wairy Masedonie po, Griek yinonory po enapa

20 ¹Pa'poro oty yity'na'po mero rapa, Paulus 'wa mo'karon omeptonon ko'mapo'san ty'wa. Ituru'san pori'toma'san i'wa. Tytory ekarity'po mero ty'wa i'waine, iwaimoky'po Masedonie 'wa. ²Moro po tytopotyry jako ro pyime auranano ke mo'karon Kristus wyinonokon pori'toma'san i'wa. Irombo Griek yinonory 'wa itunda'po. ³Oruwa nuno moro po iwe'i'po. Irombo kurijara ta

Sirie 'wa rapa tytory 'se iwe'i'po. Moro jako 'ne tywory 'se mo'karon Simosu wairy ukuty'po i'wa. Iro ke ro Masedonie tu'po rapa ito'po. ⁴Mojan wokryryjan wyto'san imaro: mo'ko Berea pono Pirus ymuru Sopater, mo'karon Tesalonika ponokon Aristarko, Sekundus enapa, mo'ko Derbe pono Gajus, Timoteus, mo'karon Asia ponokon Tikikus, Trofimus enapa. ⁵Mo'karon wyto'san ro uwapo Troas 'wa na'na momo'se. ⁶Na'na waimoky'po te Filipi wyino kurijara ta morokon uwaputa'non perere ewa'mato'kon kurita pa'po me. Ainatone kurita na'na we'i'po Troas 'wa tytory poko. Moro po ro oko-to'ima kurita na'na we'i'po.

Paulus wairy Troas po

⁷Moro otare'matopo kurita pa'po me na'na wota'nanopy'po endame. Irombo Paulus mo'karon Kristus wyinonokon erupakon. Irombo koro'po tywaimokyry man yry'po ke ty'wa, irawone 'ne taronaka ro kynauranakon. ⁸Asi'ko pyime kororeta typo'mapo'se kynatokon moro kawo na'na wota'nanopy'po po. ⁹Pena ta amy myre'ko'ko tandy'po kynakon. Eutikus ety me kynakon. Akore'pe imero mo'ko Paulus auranary jako ro uwety kyniwojakon. Iwo'nyky'po. Irombo iwotuwa'mo'po po'ponaka moro ijuwanory kawono auto rary wyino. Ekepy'po anummy'po terapa i'waine. ¹⁰Tywon'to'po mero, Paulus woma'po aseke itu'ponaka. Typona aky'ka'po i'wa. Ika'po: "Kytotaikapo'ton. Nuro man." ¹¹Kawonaka tyto'po mero rapa, arepa y'sakapoty'po Paulus 'wa. Iwendame'po na'na maro. Akore'pe noro erupa'san i'wa. Aweitary jako terapa aikepy'po. Morombo mero ito'po. ¹²Nuro terapa mo'ko myre'ko'ko aro'po i'waine auty 'wa. Ituru'san wepori'toma'san imero.

Paulus wairy Milete po

¹³Na'na na'nen wotaru'ka'po moro kurijara taka. Aso 'wa na'na wyto'po. Moro po ro Paulus aru'kary kynakon na'na 'wa. Moro wara ro Paulus tyka tywaije kynakon, typupuru poko Aso 'wa tytory 'se tywairy ke. ¹⁴Aso po na'na epyry'po mero i'wa, aru'ka'po na'na 'wa. Irombo na'na wyto'po Mitylene 'wa. ¹⁵Moro wyino tywaimoky'po koro'po Kio patonaka na'na tunda'po. Irombo koro'po na'na wepato'po Samos 'wa. Irombo koro'po ko'wu na'na tunda'po Milete 'wa. ¹⁶Efese ratonomary man irombo tyje Paulus 'wa kynakon, Asia po akore'pe 'ne tywairy pona. Kynonsi'makon,

moro koromono wonatopo poty'po ewa'matopo kurita Jerusalem po tywairy u'kuto'me.

¹⁷Milete po ta'ta ro mo'karon Efese ponokon Tamusi na'nanopy'san uwapotorykon ko'mapo'san i'wa ty'wa. ¹⁸Ty'wa itunda'san mero, ika'po i'waine: “Muku'saton one wara ara'naine yjemamy'po moro koromo ypupuru ema'po poro y'wa ero Asia tu'ponaka. ¹⁹Tamusi 'wano me yjemaminato, po'po ywotapory ta. Ywory poko mo'karon Simosu tywe'kutoine. Moro ro tana'ke yjenato. Moro ro enapa awosin pangon otykon 'wa yju'kupoto.

²⁰Amy paio ajepano'to'kon oty anunemy'pa wairy ta moro oka sekari'to o'waine. Kurando, autokon ta enapa kamepatoine.

²¹Mo'karon Simosu 'wa, mo'karon Griek 'wa enapa moro Tamusi 'wa iwotu'marykon man, moro i'waine mo'ko Kyjopotorykon Jesus amyikary man enapa samyikapoto.

²²“Erome ko'wu Jerusalem 'wa wy'sa. Moro 'wa ro irombo Tamusi a'kary ywry'kanon. Otypan oty 'wa moro po yjepory man anukuty'pa wa. ²³Ymyry man, ykota'mary man enapa amyikapojan te y'wa mo'ko Tamusi a'kary, aito'kon 'wa ytundary wararo.

²⁴Y'wa te moro yjemamyry potome kapyn man. Moro ywytotopo oma y'ma'kary 'se te wa. Moro y'wa mo'ko Jopoto Jesus nyry'po amaminano kapy'mary 'se wa. Moro Tamusi turu'popory ekapory amyikapory 'se wa, wykaje irombo.

²⁵“Yjene'pa noro rapa awairykon man suku'sa. Pa'poro o'waine moro Tamusi nundymary ekarory saropo'nen. ²⁶Iro ke ro ero kurita wykaje o'waine: Ajutapyrykon jako, yju'ta e'i'pa maitaton. ²⁷Pa'poro irombo o'to wainen pa'poro moro Tamusi nisanory ekaroto'me y'wa o'waine. ²⁸Tuwaro aitoko aseke apokoine, mo'karon ajekosanokon Tamusi na'nanopy'san kapara poko enapa. Enenamon me ro Tamusi a'kary 'wa tyje mandon, ituwaro'mato'ko'me. Tapeka'se Tamusi 'wa mo'karon mandon aseke tymuru mynuru ke. ²⁹Uwa ywe'i'po mero anari'non no'kan wopyry man suku'sa ara'nakaine. Mo'karon ro kynokombata'ton mo'karon Tamusi na'nanopy'san kapara poko. ³⁰Amykon ara'nanokon paio iporo waty auranano ekari'ta'ton, mo'karon omepatonon kerengato'me tywyinonakaine. ³¹Iro ke ro tuwaro aitoko. Moro oruwa siriko koko, kurita aikepy'pa roten yjurary ta o'win o'win pai y'wa aje'mapoty'san kysuta'katon.

³²“Erome te Tamusi ainaka kyjaton. Oro moro ituru'popory ekary moro awytoto'ko'man oma enepon. Mo'ko aina ro apori'tomarykon man. Pa'poro mo'karon tywyinonokon me e'i'san 'wa moro inapyirykon man yry enapa aina man. ³³Amy pairo kari'na ekosano amu'nymbo, ika'mi'po, wo'mynano sanory po pai o'poty'pa we'i. ³⁴Aseke muku'saton erokon yjainary ke yjemamina'po morokon ynisanory poko, mo'karon yjekosanokon nisanory poko enapa. ³⁵Pa'poro o'to ywairy ta senepoi o'waine, one wara amaminano poko kywo'mikarykon man, mo'karon oty'non epano'to'me ky'waine. Mo'ko Jopoto Jesus auranymbo uta'kary kapyn ky'waine man. Aseke irombo tyka man: 'Iru'pa oty yry man oty apyiry ko'po.' ”

³⁶Moro wara tyka'po mero, iwokunama'po. Pa'poro imaroine Tamusi 'wa aurana'po. ³⁷Mo'ja imero pa'poro iwotamo'san. Paulus ewa'ma'po imero i'waine. Iposimapoty'po i'waine. ³⁸Moro “Yjene'pa noro maita'ton,” ika'po je'tuma'po 'ne ka'tu rapa i'waine. Aro'po ko'wu i'waine moro kurijara 'wa.

Paulus wytory Jerusalem 'wa

21 ¹Wyry'me na'na wo'kerenga'po iwyinoine. Kurijara taka tywotarukapo mero, sapatoro na'na wyto'po Kos 'wa, irombo koro'po Rhodos 'wa, irombo wyino Patara 'wa. ²Moro po ro amy Fenisia 'wa ytototo kurijara epyry'po na'na 'wa. Moro taka ro na'na wotaruka'po. Irombo na'na waimoky'po ³Sirie 'wa. Siprus wonepo'po mero, apo'tun wyino na'na 'wa iratonoma'po. Iwara na'na tunda'po Tyrus 'wa. Moro po ro irombo moro kurijara waitarykary kynakon. ⁴Irombo mo'karon omeptonon epoje na'na wyto'po. Oko-to'ima kurita na'na we'i'po ekosaine. Tamusi a'kary 'wa ty'namororykon ke Paulus uru'po i'waine Jerusalem 'wa itory pona. ⁵Irombo ko'wu na'na waimokyry man rapa kynakon, mo'ja ro tytoto'me. Moro kurijara 'wa rapa na'na aro'po pa'poro i'waine, worryjan 'wa, pitanikon 'wa enapa. Moro aitopo no'po mero ty'wa, awopa me na'na wokunama'po, Tamusi 'wa tauranato'me. ⁶Ase'wa “Iru'pa aitoko!” tyka'po mero, na'na wotaruka'po moro kurijara taka. Mo'karon wyto'san te auto 'wa rapa.

⁷Tyrus wyino ro na'na tunda'po Tolemai 'wa. Moro po ro mo'karon Kristus wyinonokon etawa na'na wyto'po. O'win kurita na'na we'i'po ekosaine. ⁸Irombo koro'po na'na wyto'po Sesarea

'wa. Moro po ro na'na wo'my'po mo'ko iru'pyn oka ekaronen Filipus auty taka. Mo'karon oko-to'imanokon a'sakary amy mo'ko kynakon. ⁹Okupa'en emyirykon kynatokon, ino'maine. Tamusi auran uku'ponamon me kynatokon.

¹⁰Amykon kurita ekosaine na'na we'i'po. Moro jako ro Judea wyino amy Agabus tatynen Tamusi auran uku'ponen wo'pema'po Sesarea 'wa. ¹¹Na'na 'wa tywopy'po mero, Paulus ekundy pina'po i'wa. Aseke typupuru, tainary my'po i'wa ike. Irombo ika'po: "Ero wara mo'ko Tamusi a'kary kynganon: 'Ero wara ero akundynano aporemy myta'ton mo'karon Simosu Jerusalem po. Kynyta'ton Simosu me e'i'non ainaka.' "

¹²Moro eta'po mero, na'na 'wa, mo'karon moro ponokon Kristus wyinonokon 'wa enapa Paulus e'ma'po Jerusalem 'wa itory pona. ¹³Paulus wyka'po te: "O'to ko majaton? Ajurarykon terapa yturu'po ambotiry 'se man. Ywaimypory taro roten kapyn, ywo'wopory taro enapa te wa Jerusalem po mo'ko Jopoto Jesus ety upu'po me." ¹⁴Na'na 'wa tywepanamary 'se'pa iwairy ke, na'na yity'na'po. Na'na wyka'po roten: "Mo'ko Jopoto nisanory ro no'ka'nen."

Paulus wairy Jerusalem po

¹⁵Irombo wyino totyrykon maro na'na waimoky'po Jerusalem 'wa. ¹⁶Amykon Sesarea ponokon omeptonon wyto'san na'na maro. Mo'karon 'wa ro na'na aro'po amy Mnason tatynen Siprus ponombo 'wa, o'ny'se. Mo'ko ro penaro terapa omeplatoto me kynakon. ¹⁷Jerusalem 'wa na'na tunda'po mero, mo'karon Kristus wyinonokon 'wa na'na ewa'ma'po imero.

¹⁸Irombo koro'po na'na maro Paulus wyto'po Jakobus 'wa. Pa'poro mo'karon Kristus wyinonokon uwapotorykon enapa moro po kynatokon. ¹⁹"Iru'pa ro rypo mandon?" tyka'po mero i'waine, mo'karon Simosu me e'i'non ra'na ty'wa Tamusi nika'po'san otykon ekarity'san Paulus 'wa isiky'i'po mero.

²⁰Morokon eta'san mero ty'waine, Tamusi ety awonga'po i'waine. Irombo ika'san Paulus 'wa: "Meneja te, yja'sakary, o'toro 'ko dusun waty mo'karon Kristus wyinonokon me e'i'san Simosu wairy. Tywe'i'san mero moro omenano mero'po wykary wara tywairykon poko kyno'mikaton. ²¹Tota te i'waine man o'wa pa'poro mo'karon

Simosu me e'i'non ra'na amandonon Simosu emepary mo'ko Moses anamyika'pa noro iwaito'ko'me. Mo'karon wokryryjan ty'makon ani'kotopo'pa iwairykon man poko emeparykon ekari'saton o'wa. Morokon Simosu emery nondapory ekari'saton o'wa ty'waine.

²²One wara ko aino nan? Atunda'po ekary etata'ton irombo. ²³Iro ke ro na'na wykary wara aiko. Okupa'en amykon wokryryjan na'na ekosa mandon. Tywonemarykon ta ty'waine amy oty kapyry man takari'se i'waine man Tamusi 'wa. ²⁴Mo'karon ro arotoko amaro. Imaroine ekorokapoko. Unsetykon y'kotory epemako. Iwara onapi me roten morokon apoko inekarityrykon otykon wairy uku'ta'ton. Moro Simosu emery arory eneta'ton o'wa moro ty'waine arory wara enapa. ²⁵Mo'karon Simosu me e'i'non Kristus wyinonokon poko na'na tauran epopon terapa. I'waine ro na'na kareta meron, ikapy'san tamusi 'wa yry'san tomony anono'pa iwaito'ko'me, mynu anenapy'pa iwaito'ko'me, ena'sawryry'kary ke iwo'po tomony anono'pa iwaito'ko'me, wararo roten wokryry, worryi poko e'i'pa enapa iwaito'ko'me.”

²⁶Irombo Paulus 'wa mo'karon wokryryjan aro'san tymaro. Irombo koro'po imaroine tywekorokapo'po mero, moro Tamusi auty taka ito'po. Moro po ro moro ekorokano y'matyry man kurita ekarity'po i'wa. One wara a'ta pa'poro ty'waine moro Tamusi 'wa tymy yry man ekarity'po enapa i'wa.

Paulus erandory

²⁷Morokon oko-to'imanokon kurita y'matyry 'wa mo'karon Asia wyino opy'san Simosu 'wa Paulus ene'po moro Tamusi auty ta. Irombo pa'poro mo'karon kari'na apyimy sararakapo'po i'waine iweto itoto'ko'me. Apo'i'po mero ty'waine ²⁸iko'tapoty'san: “Na'na epano'toko, Israel pajanyombo! Mo'se ro mo'ko yja'wanyombo amepanen me man! Wararo pa'poro kari'na emepanon Simosu emery urumenato'me i'waine, moro omenano mero'po urumenato'me i'waine, moro Tamusi auty urumenato'me enapa i'waine. Itaka ro Griek tane'se i'wa mandon moro Tamusi auty taka. Iwara ero Tamusi waitopo tyja'wanga i'wa man.” ²⁹Moro uwaporo 'ne irombo mo'ko Efese pono Trofimus tone i'waine kynakon imaro moro aitopo ta. Mo'ko aro'po ekano'satokon ro Paulus 'wa

moro Tamusi auty taka. ³⁰Pa'poro moro Jerusalem wesararaka'po. Kari'na wetururuka'po. Paulus kyryryka'po i'waine kurandonaka moro Tamusi auty wyino. Morombo mero o'win wytory morokon pena etapupoty'san i'waine.

³¹Iwory 'se a'taine ro, mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa moro pa'poro Jerusalem wesararaka'po ekary tunda'po. ³²O'win wytory ito'po iwetoine typyitorykon maro, tupi'nonokon jopotokon maro enapa. Ipyitorykon maro mo'ko warinu pokono jopoto ene'po mero ty'waine, Paulus wokepy'po i'waine. ³³Tytunda'po mero, mo'ko warinu pokono jopoto 'wa Paulus apyipo'po. Oparatoro imypo'po i'wa siparari ke. Irombo noky me iwairy poko, otypan oty kapy'po poko enapa i'wa iwoturupo'po. ³⁴Tamero roten mo'karon kari'na apyimy kyniko'tapo'sakon. Morokon iko'tykon ra'na one wara 'ne moro oty wairy ukutyry upijakon. Iro ke ro Paulus aropo'po i'wa moro warinu pokonokon auty 'wa. ³⁵Iwonukuru mero mo'karon kari'na apyimy ekony wyino Paulus anumy'po pairo mo'karon warinu pokonokon 'wa. ³⁶“Kysiwosen!” tykary arojakon mo'karon kari'na apyimy iwena'po ta tyko'ke imero. ³⁷Mo'karon warinu pokonokon auty taka ta'mykary mero, Paulus wyka'po mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa: “Amy oty poko ywoturupory 'se wa o'wa.” Irombo Paulus ejuku'po i'wa: “Ky! Griek auran ka'tu metanon? ³⁸Mo'ko penaro waty mo'karon Rome ponokon weto kari'na apokumanenymbo, mo'ko wo'i taka okupa'en dusun tokonamon aronenymbo Egypte pono kapyn iro ke amoro man?” ³⁹Paulus wyka'po te: “Uwa. Moro Silisia tano takaren aitopo Tarsus pono Simosu awu wa. Waturupoja o'wa mo'karon kari'na 'wa yjauranato'me.” ⁴⁰Iru'pa i'wa epy'po mero, Paulus 'wa moro tawo'nuku'po po tainary awonga'po, mo'karon kari'na yity'nato'me. Ity'na'ma'san mero, auranapo i'waine moro Simosu auran ta. Ika'po:

Paulus auranary Simosu 'waine

22 ¹“Yja'sakarykon, uwapoto'san, epanamatoko ero ywosajomatopo yjauran 'wa.”

²Simosu auran ta auranary etary mero ty'waine, ity'na'san 'ne katu rapa. Ika'po: ³“Simosu awu wa. Tywoma wa moro Silisia tano aitopo Tarsus po. Ero po te wetuwaro'man. Gamaliel ekosa

iru'pyn me 'ne womepan morokon kytangon emerykon mero'san poko. Wararo Tamusi emamin poko wo'mikan, moro erome awo'mikarykon wara enapa. ⁴Moro asery omepano apyinamon uta'kary 'se wainen. Wokryryjan, worryijan simysen yja'wangan kari'na aru'katopo taka aru'kato'ko'me. ⁵Iporo moro wairy ekarityry taro man mo'ko Tamusi pokonokon jopotory mo'karon uwapoto'san maro. Mo'karon enapa irombo mo'karon ka'sakarykon 'wanokon kareta ysen y'wa, Damaskus 'wa ywytory man jako. Moro po enapa moro asery omepano apyinamon myry 'se wainen Jerusalem 'wa ene'to'ko'me, ikota'mato'ko'me.

⁶“Irombo wytonen Damaskus 'wa. Tyse waty ytundary we'i'po mero, typo roten kurita 'ne 'ne kapu wyino amy poto 'su aweinano kynonen yjaweipa. ⁷Woman nono tu'ponaka. Irombo amy auranano wykary setan y'wa: ‘Saul, Saul, o'tono'me ko ajerekuru ywekenanon?’ ⁸Irombo seju'nen: ‘Noky ko amoro man, Jopoto?’ Irombo kyngan y'wa: ‘Mo'ko Nasaret pono Jesus awu wa, mo'ko aniwekenary.’ ⁹Mo'karon ymaro ytotonon ro rypo moro aweinano enesen. Mo'ko yjerupanen auran aneta'pa te kynaisen. ¹⁰Irombo wykan: ‘O'to ko waitan, Jopoto?’ Mo'ko Jopoto kyngan y'wa: ‘Ajawongo. I'tango Damaskus 'wa. Moro po ro moro o'to 'ne awairy man metatake.’ ¹¹Moro anusi'kanen aweinano 'wa yjenuke'ka'po ke, mo'karon ymaro ytotonon yjapory ta terapa yjarosen Damaskus 'wa.

¹²“Moro po ro amy Ananias tatynen wokryry kynakon. Moro omenano mero'po wara amandoto mo'ko kynakon. Pa'poro mo'karon moro ponokon Simosu kynamyikatokon. ¹³Mo'ko ro kynonen y'wa. Kyngan: ‘Saul, yja'sakary, ajenutako!’ Irombo o'win wytory yjenutan rapa. Ananias senen. ¹⁴Irombo kyngan y'wa: ‘Penaro terapa mo'ko kytangon tamusiry 'wa tapyije mana moro tynisanory uku'to'me o'wa, mo'ko tamamboren eneto'me o'wa, indary wyino enapa auran etato'me o'wa. ¹⁵Ekataka ro pa'poro kari'na 'wa morokon anene'san, aneta'san otykon amyikaponen me maitake. ¹⁶Oty noro ko mimomo'san? Ajawongo. Asetykapoko. Oja'wanykonyombo iku'mi'poko, ety ejatory ta.’

¹⁷“Jerusalem 'wa ywerama'po po rapa, moro Tamusi auty ta Tamusi 'wa yjauranary jako, yjenuja'kandan. ¹⁸Inoro ro rapa Jopoto

wykary senen y'wa: 'Onsi'mako! Ko'i terapa Jerusalem wyino i'tango. Moro o'wa yjekary amyikapory anapo'i'pa kynaita'ton.'

¹⁹Awu te wykan: 'Jopoto, morokon Simosu wota'nano'to'kon auto wararo mo'karon ajamyikanamon myry, ipoky'marykon enapa aropo'nenymbo me ywairy uku'saton aseke. ²⁰Mo'ko ajekary amyikaponenymbo Stefanus mynuru y'kambory jako, moro po enapa wakon. Iru'pa moro wara yry sepojakon. Mo'karon iwonomon wo'mykon enenen me wakon.' ²¹Irombo kyngan y'wa: 'I'tango. Awu komo'sa tyse mo'karon Simosu me e'i'non 'wa.' "

²²Ero eta'po mero, Paulus 'wa iwepanamakepy'san. Iko'tapoty'san: "Nuta'nen mo'ko wokyry! Mo'kupan wairy kapyn man nuro."

Paulus ypoky'mary manombo

²³Tyko'tapotyrykon ta ro iwewo'mynga'san. Kawonaka sakau e'kyino'san i'waine. ²⁴Moro ene'po mero ty'wa, mo'ko poto 'su warinu pokonokon jopotory wyka'po Paulus a'mykato'me moro warinu pokonokon auty taka, ipoky'mary ta o'to iwe'i'po mengato'me. O'tono'me ipoko iko'tapotyrykon ukutyry 'se kynakon. ²⁵Typoky'mato'me tymyry jako ro i'waine, Paulus wyka'po mo'ko tokonda aitoto warinu pokonokon jopotory 'wa: "Iru'pa nan amy Rome jopotory upi'nono ypoky'mary amy a'wembono auranano ynen jopoto auran pyndo?" ²⁶Moro eta'po mero ty'wa, mo'ko jopoto wyto'po mo'ko topono jopoto 'wa. Ika'po: "O'to ko maitan? Amy Rome jopotory upi'nono irombo mo'ko wokyry man." ²⁷Mo'ko epono jopoto wyto'po Paulus 'wa. Ika'po i'wa: "Amy Rome jopotory upi'nono amoro man? Kaiko y'wa." Paulus wyka'po: "A'a." ²⁸Mo'ko jopoto 'wa ejuku'po: "Awu poto me imero pyrata sepeman, amy Rome jopotory upi'nono me ywaito'me." Paulus wyka'po: "Awu te amy Rome jopotory upi'nono me tywoma wa." ²⁹Moro eta'po mero, anipoky'ma'pa rapa mo'karon ipoky'mary 'sangonymbo we'i'san. Mo'ko jopoto wety'ka'po enapa, amy Rome jopotory upi'nono me mo'ko tynimy'po wairy ukuty'po mero.

Mo'karon Simosu jopotorykon wykary

³⁰Mo'karon Simosu 'wa Paulus emendopo ukutyry 'se iru'pyn me mo'ko jopoto kynakon. Iro ke ro irombo koro'po mo'karon Tamusi

pokonokon jopotorykon, pa'poro mo'karon Simosu jopotorykon enapa a'nano'po'san i'wa. Ipo'ponakaine ro Paulus ene'po'po i'wa moro aru'katopombo wyino.

23 ¹Mo'karon Simosu jopotorykon 'wa tywo'potyry ta Paulus wyka'po: "Yja'sakarykon, moro ero kurita 'wa ro ka'sakarykon ra'na Tamusi embata yjemamy'po yturu'po anamiromo'ka'pa man." ²Irombo mo'ko Tamusi pokonokon jopotory Ananias 'wa ipotapaikapo'po mo'karon aporitonokon 'wa. ³Morombo mero Paulus wyka'po i'wa: "Apaikatan Tamusi, kurando tywonepore aitoto! Amoro moro omenano mero'po wykary wara a'wembono auranano ypoko mytan? Moro omenano mero'po wara waty kore kypaikaipoja, ran!" ⁴Mo'karon Paulus aporitonokon wyka'san: "Mo'ko Tamusi pokonokon jopotory mejuja!" ⁵Irombo Paulus wyka'po: "Yja'sakarykon, mo'ko Tamusi pokonokon jopotory me iwairy anukuty'pa we'i. Ero wara irombo tymero man:

'Ajundymanamon jopoto poko yja'wan me ajauranary kapyn man.' "

⁶Irombo Saduse me, Farise me enapa mo'karon Simosu jopotorykon wairy wopy'po mero tanuru taka, Paulus ko'ta'po ira'naine: "Yja'sakarykon, Farise awu wa. Farise ytangon me tywaije mandon. Moro y'wa iromby'san awomyry momokyry poko a'wembono auranano yry man ypoko." ⁷Moro wara ika'po mero, mo'karon Farise woseju'poty'san mo'karon Saduse maro. Iwonumengarykon wotaripapy'po. ⁸Mo'karon Saduse irombo uwa moro iromby'san wyino awono wairy ekari'saton. Uwa Tamusi apojon ekari'saton. Uwa a'kanano ekari'saton enapa. Mo'karon Farise te pa'poro mondo morokon otykon wairy amyikaton. ⁹Mo'ja imero ase'wa iko'tapoty'san. Irombo amykon Tamusi kareтары uku'namon Farise awomy'san. Tarekurukon ta ika'san: "Mo'se wokryry ta yja'wan oty anepory'pa na'na man! Amy a'kanano, amy Tamusi apojon pai taurana man i'wa."

¹⁰Poto me moro areku wairy ene'po mero ty'wa, mo'ko warinu pokonokon jopotory wety'ka'po Paulus sara'kapotyry pona i'waine. Iro ke ro moro warinu pokonokon apyimy ko'mapo'po i'wa emima

iwiyinoine. Aropo'po i'wa i'waine moro warinu pokonokon auty taka rapa. ¹¹Irombo koko mo'ko kapu tano Jopoto wonepo'po i'wa. Ika'po i'wa: “Eja'nakako. Moro Jerusalem po yjekary amyikapory poko awe'i'po wara Rome po enapa amyikapory poko maitake.”

Paulus worry 'se mo'karon Simosu wairy

¹²Irombo koro'po mo'karon Simosu 'wa taurangon epopo'po maname Paulus worry man poko. Tamusi embata endame'pa, onyry'pa enapa tywairykon man ekarity'po i'waine ase'wa moro Paulus worry uwaporo. ¹³Mo'karon taurangon epoponamonymbo oko-kari'na wokiryjan ko'po kynatokon. ¹⁴Mo'karon wyto'san ro mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon 'wa, mo'karon uwapoto'san 'wa enapa. Ika'san: “Tamusi embata amy otymbo ro anyry'pa tyndaka tywairy man ekarityi na'na ase'wa moro Paulus worry uwaporo. ¹⁵Amyjaron te mo'karon Simosu jopotorykon maro mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa aturupotandoko Paulus aropoto'me apo'ponakaine rapa. Iru'pa 'ne ka'tu rapa ipoko oty ukutyry 'se okari'toko. Na'na mondo terapa kynaitan itundary uwaporo iwoto'me.”

¹⁶Paulus patymy 'wa te moro iwory 'se iwairykon eta'po. Irombo ito'po moro warinu pokonokon auty 'wa, Paulus 'wa ekari'se. ¹⁷Irombo Paulus 'wa o'win amy warinu pokonokon jopotory ko'ma'po. Ika'po i'wa: “Mo'se myre'ko'ko aroko mo'ko ajepono 'wa. Amy oty ekarityry 'se man i'wa.” ¹⁸Mo'ko 'wa ro mo'ko myre'ko'ko aro'po mo'ko topono 'wa. Ika'po i'wa: “Paulus, mo'ko aru'ka'po yko'mai. Naturupoi y'wa mo'se myre'ko'ko ene'to'me o'wa. Amy oty ekarityry 'se man o'wa.” ¹⁹Irombo mo'ko poto 'su warinu pokonokon jopotory 'wa mo'ko myre'ko'ko apo'i'po apory poko. Typo aro'po i'wa. Iwoturupo'po i'wa: “Oty ekarityry 'se ko man y'wa?” ²⁰Ika'po: “Mo'karon Simosu 'wa taurangon topopo man, o'wa tywoturupoto'ko'me, koro'po o'wa mo'ko Paulus aropoto'me mo'karon Simosu jopotorykon po'ponaka, iru'pa 'ne ka'tu rapa ipoko oty uku'to'me tiro. ²¹Kysamyikaton te. Oko-kari'na ko'po wokiryjan maname iwory 'se mandon. Tamusi embata endame'pa, onyry'pa enapa tywairykon man tajato i'waine man ase'wa moro Paulus worry uwaporo. Erome moro aropory momo'saton roten o'wa.” ²²Irombo mo'ko jopoto wyka'po mo'ko myre'ko'ko 'wa: “Amy 'wa koro ero y'wa anekarity'po kysekarityi.” Irombo aro'po'po i'wa.

Paulus arory Sesarea 'wa

²³Irombo oko amykon warinu pokonokon jopotorykon ko'ma'san i'wa. Ika'po: "Oro ainapatoro-kari'na warinu pokonokon, oruwa-kari'na itu'ponaka ainapatoro kaware tu'ponokon, ainapatoro-kari'na waita aronamon enapa naike'sen tytoto'ko'me Sesarea 'wa, koko, okupa'en-to'ima juru a'ta. ²⁴Oro amykon kaware mondo naisen Paulus aroto'me. Oro iru'pa narosen mo'ko Rome wyinono jopoto Feliks 'wa." ²⁵Amy kareta mero'po enapa i'wa ero wara:

²⁶Klaudius Lysias mo'ko tywaiporen jopoto Feliks 'wa ero kareta merojan. Iru'pa ro rypo man? ²⁷Mo'se wokryy mo'karon Simosu 'wa tapyije kynakon. Iwory manombo rypo i'waine kynakon. Iro ke ro yjupi'nonokon maro iwyinoine emima wytonen. Rome pono me iwairy suku'nen. ²⁸Moro i'waine emendotopo ukutyry 'se ywairy ke mo'karon ijopotorykon po'ponaka saron. ²⁹Iwara ro seponen emendory i'waine amykon tamerykon mero'san poko. Amy iwopoto'man oty poko kapyn, amy imypoto'man oty poko kapyn enapa te emendory i'waine seponen. ³⁰Iwory 'se iwairykon eta'po mero te, o'win wytory saropoi o'wa. Mo'karon emendonamon 'wa enapa suku'poi moro apo'ponaka itorykon man morokon ty'waine emendoto'kon ekari'se.

³¹Mo'ko toponokon jopoto wyka'po wararo, mo'karon warinu pokonokon wyto'san mo'ko Paulus aije. Koko aro'po i'waine moro Antipatris 'wa. ³²Irombo koro'po mo'ko Paulus aro'po i'waine mo'karon kaware tu'ponokon 'wa. Mo'karon 'nero werama'san te moro tautykon 'wa rapa. ³³Sesarea 'wa tytunda'san mero, mo'karon kaware tu'ponokon 'wa moro kareta yry'po mo'ko Rome wyinono jopoto ainaka. Paulus aro'po enapa i'waine ipo'ponaka. ³⁴Moro kareta erupa'po mero ty'wa, mo'ko jopoto woturupo'po Paulus 'wa ojeno me iwairy poko. Paulus wyka'po: "Silisia pono awu wa." ³⁵Irombo mo'ko jopoto wyka'po: "Mo'karon ajemendonamon wopy'san mero, wepanamatake o'wa." Irombo Paulus erandopo'po moro Herodes namypo'po auto ta.

Paulus wosaijomary Feliks po'ponaka

24 ¹Ainatone kurita Paulus tunda'po we'i'po mero, mo'ko Tamusi pokonokon jopotory Ananias wopy'po amykon

uwapoto'san maro, amy Tertulus tatynen awo'ka maro enapa. Mo'ko Rome wyinono jopoto po'ponaka iwopy'san Paulus emendotopo uku'po. ²Paulus ko'mapo'po mero, Tertulus 'wa emendory a'mo'po. Ika'po: "Tywaiporen jopoto Feliks, opo te sara'me imero na'na kynemanjan. Awonumengapory iru'pa 'ne ka'tu rapa otykon yryi na'na 'wano me. ³Wararo tyto'po po ro erokon anuta'ka'pa roten na'na man ajety awongary ta. ⁴Aromangary 'se'pa te wa. Iro ke ro waturupoja o'wa ko'i roten awepanamato'me na'na 'wa tawa'pore. ⁵Any'mato mo'se wokryy eporyi na'na. Pa'poro ero nono tu'po mo'karon Simosu ere'kopojan asepo. Mo'ko Nasaret pono wyinonokon jopotory me mo'se man. ⁶Moro Tamusi auty yja'wangary poko pairo kyne'kun. Irombo na'na kynapyinen." * ⁸"O'wa imengary jako aseke pa'poro morokon na'na 'wa emendoto'kon muku'take." ⁹Mo'ko tyjawo'karykon wyka'po pori'tomato'me ty'waine, mo'karon Simosu 'wa moro wara ro iwairy ekarity'po.

¹⁰Mo'ko jopoto 'wa tainary awonga'po mero, Paulus 'wa tauranary a'mo'po. Ika'po: "Suku'sa sirikokon poko mo'karon ero ponokon kari'na poko a'wembono auranano ynen jopoto me awairy. Iro ke ro enari'ma wasaijomaje apo'ponaka. ¹¹Ainapatoro itu'ponaka oko kurita ko'po kapyn moro Jerusalem 'wa Tamusi ety awonga ywonuku'po man. Iporo moro wairy muku'take, otykon mengary jako o'wa. ¹²Amy pairo kari'na maro ywoseju'potyry, amy pairo kari'na apyimy erupo'tomary enapa anepory'pa kynaisen y'wa, Tamusi auty ta pai, Simosu wota'nano'to'kon autokon ta pai, amy oje terapa pai. ¹³Iporo morokon erome ty'waine yjemendoto'kon wairy enepory upijaton o'wa. ¹⁴Moro amy me onumengano ikato'kon wykary wara te y'wa mo'ko kytangonymbo tamusiry ety awongary pyime'tory supija. Pa'poro moro omenano mero'po, mo'karon Tamusi uku'ponamonymbo nimeros'an enapa samyikaje. ¹⁵Mojan wara enapa amy oty wopyry simomo'sa Tamusi wyino: moro tamamboramon, emambo'non

24:6 Amykon 'wa ero po tymero man Tertulus wyka'po me: "Tamery mero'po wararo a'wembono auranano yry 'se na'na kynakon ipoko. [7] Irombo mo'ko pototo 'su warinu pokonokon jopotory Lysias kynonen. Pari'pe imero mo'se wokryy emiman na'na wyino. [8] Mo'karon emendonamon wytory man ekari'nen te apo'ponaka."

enapa awomyry man rapa mo'karon iromby'san wyino. ¹⁶Moro me ro wo'mikaje yturupo yjamiromo'ka'pa iwaitome Tamusi embata, kari'na embata enapa. ¹⁷Sirikokon poko ywyto'po wyino wo'nen rapa ipyrata'non yja'sakarykon 'wa pyrata ene'se, Tamusi 'wa tymy ene'se enapa. ¹⁸Morokon poko yja'ta ro ikoroka'sene yjeposen moro Tamusi auty ta, kari'na apyimy pyndo, kari'na wotaikapotyry pyndo enapa. ¹⁹Amykon Asia ponokon Simosu te moro po kynatokon. Mo'karon wairy manombo te man ero po, yjemendoto'me. Amy oty poko pairo te yjemendory upiry suku'sa i'waine. ²⁰Oro mojan wokryryjan pai aseke moro ty'waine otypan ynikapy'po yja'wan oty epyry'po ekari'sen, mo'karon Simosu jopotorykon po'ponaka yja'ta. ²¹Moro tyra'naine yko'tatopombo poko roten ka'tu yjemendota'ton. Yko'tan irombo: 'Mo'karon iromby'san awomyry poko erome a'wembono auranano yry man ypoko.' ”

²²Mo'ko Feliks mo'ko iru'pa a'si'ko moro asery omeapano uku'sakon inoro 'wa amy kurita terapa moro oty mengary man yry'po. Ika'po: “Mo'ko warinu pokonokon jopotory Lysias wopy'po mero, moro ajauranato'konymbo simengatake rapa.” ²³Irombo mo'ko tupi'nono warinu pokonokon jopotory 'wa Paulus erandopo'po i'wa aru'katopo ta. Ika'po iko'po 'ne 'ne kapyn ipoko iwaito'ko'me, a'sakarykon 'wa epanopyrymbo ana'koto'pa iwaito'ko'me enapa.

²⁴Amykon kurita pa'po me Feliks wopy'po rapa mo'ko typyty Drusila, mo'ko Simosu worryry me kynakon inoro maro. Paulus ko'mapo'po i'wa. Moro Kristus Jesus amyikary poko inekarityry 'wa Feliks wepanama'po. ²⁵Tamambore aino poko, eja'nakano poko, moro aireno a'wembono auranano poko enapa Paulus auranary mero te Feliks wety'ka'po. Irombo ika'po: “Iporo terapa man. I'tango. Amy jako pai kyko'mapotake rapa.” ²⁶Pyrata yry momo'sakon enapa Paulus 'wa ty'wa. Moro mero kyniko'mapopo'sakon ty'wa, imaro tyworupato'me.

²⁷Oko siriko pa'po me Feliks y'petakan me Porsius Festus we'i'po. Mo'karon Simosu ewa'pory me Feliks 'wa mo'ko Paulus no'po aru'ka'po po.

Paulus wosaijomary Festus po'ponaka

25 ¹Oruwa kurita moro tynundymary man 'wa tytunda'po wyino, Festus wyto'po Sesarea wyino Jerusalem 'wa. ²Moro po ro mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon wopy'san i'wa mo'karon Simosu jopotorykon maro Paulus emendo. ³Iwe'pima'san Paulus ene'poto'me i'wa Jerusalem 'wa. Yja'wan me te kynonumengatokon. Oma ta irombo iwory poko kynonumengatokon. ⁴Festus 'wa te Paulus erandory ekarity'po Sesarea po. Aseke ko'i terapa tytory 'se iwokarity'po. Ika'po: ⁵“Oro iro ke mo'karon ajopotorykon nytosen ymaro, nemendoto'se me, yja'wan oty kapy'poto i'wa.”

⁶Oruwa-to'ima kurita ko'po kapyn, ainapatoro kurita ko'po kapyn pai moro ekosaine tywe'i'po wyino, Sesarea 'wa iwo'pema'po rapa. Irombo koro'po iwotandy'mo'po moro a'wembono auranano ytopo tapo'ny tu'po. Paulus ko'mapo'po i'wa typo'ponaka. ⁷Iwopy'po mero mo'karon Jerusalem wyino o'pema'san Simosu 'wa Paulus u'memy'po. Pyime yja'wangan imero otykon poko emendo'po i'waine. Iporo te morokon emendoto'kon wairy enepory upijatokon te. ⁸Tywosaijomato'me te Paulus wyka'po: “Yja'wan me e'i'pa we'i moro Simosu emery mero'po poko, moro Tamusi auty poko, mo'ko Rome pono jopoto poko enapa.”

⁹Mo'karon Simosu ewa'porory 'se tywairy ke te Festus woturupo'po Paulus 'wa: “Jerusalem 'wa awytory 'se'pa man, moro po a'wembono auranano syry'se me apoko, erokon ajemendoto'kon menga'san wyino y'wa?” ¹⁰Paulus wyka'po te: “Mo'ko Rome pono jopoto ekataka ero po amy a'wembono auranano ynen jopoto apo'ny man. Moropan po ro a'wembono auranano yry man ypoko. Mo'karon Simosu anyry'pa we'i yja'wan me o'to. Amoro enapa iru'pyn po moro muku'sa. ¹¹Yja'wan oty kapy'poto y'wa, amy ywopoto'man oty kapy'poto pai y'wa, moro yrombyry anurumena'pa waitake. Iporo waty te morokon mojan 'wa yjemendoto'kon a'ta, amy paio kari'na o'to yjyry upitan mojan kari'na ewa'poroto'me. Mo'ko Rome pono jopoto 'wa a'wembono auranano yry 'se wa ypoko.” ¹²Mo'karon turunamon maro tyworupa'ma'po mero, Festus wyka'po Paulus 'wa: “Mo'ko Rome pono jopoto 'wa apoko a'wembono auranano yry 'se awairy mekarityi. Mo'ko 'wa ro my'take.”

Paulus poko Festus 'wa Agripa erupary

13Amykon kurita pa'po me mo'ko poto 'su jopoto Agripa wopy'po mo'ko Bernis maro Sesarea 'wa, Festus etawa. 14Amykon kurita moro po iwairykon ke, Festus 'wa Agripa erupa'po Paulus poko. Ika'po: "Feliks 'wa amy aru'ka'po wokyry tyno man. 15Mo'ko poko ro yjerupa kynosen mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon, mo'karon Simosu uwapotorykon enapa, Jerusalem po yja'ta. 16Mo'karon Rome ponokon emery me kapyn moro amy kari'na ewa'poroto'me o'to amy terapa kari'na yry wairy sekari'nen. Mo'karon tamendonamon po'ponaka na'nen mo'ko emendo'po wosaijomary man wairy sekari'nen i'waine. 17Kynosen ro ijaro 'wa. Iwopy'san koro'po o'win wytory moro a'wembono auranano ytopo yjapo'ny tu'po watandy'mon. Mo'ko wokyry sene'pon ypo'ponaka. 18Ipo'ponaka ro te amy paio yja'wan me ynekanopyry oty poko anemendo'pa kynaisen. 19Aseke tytamusirykon amyikary emery poko te kynosauranakasen, amy Jesus tatynen poko enapa. Mo'ko ro tyromo'se man. Mo'ko Paulus te nuro kynekari'san. 20Tupi me morokon otykon mengary epory ke te y'wa, waturupon i'wa, Jerusalem 'wa tytory 'se'pa iwairy poko, moro po a'wembono auranano yto'me ipoko. 21Paulus te mo'ko Rome pono jopoto 'wa a'wembono auranano yry man taronaka moro taru'ka'po po tywairy man ekari'nen. Irombo saru'ka'pon rapa mo'ko Rome pono jopoto 'wa emokyry man wairy taronaka y'wa." 22Irombo Agripa wyka'po Festus 'wa: "Awu rypo te aseke enapa mo'ko wokyry etary 'se wa." Irombo Festus wyka'po: "Koro'po te metatake."

23Irombo koro'po tywaike imero Agripa wopy'po Bernis maro. Warinu pokonokon jopotorykon maro, moro ponokon tywaiporamon kari'na maro enapa iwo'my'san moro auranano apyitopo taka. Irombo Festus 'wa Paulus ene'po'po. 24Festus wyka'po: "Jopoto Agripa, pa'poro ero po aitonon, mo'se anenerykon wokyry upu'po me pa'poro mo'karon Simosu apyimy kynosen y'wa, Jerusalem po, ero po enapa. Kyniko'tapo'sen nuro noro e'i'pa iwaito'me. 25Awu te suku'nen amy tywopoto'man oty anikapy'pa iwe'i'po. Aseke te mo'ko Rome pono jopoto 'wa typoko a'wembono auranano yry man ekari'nen. Iro ke ro emokyry man syryi. 26Iru'pa te anukuty'pa wa one wara y'wa oty merory wairy mo'ko kyjopotorykon 'wa. Iro ke ro sene'poi apo'ponakaine, apo'ponaka

'ne ka'tu rapa, jopoto Agripa, imenga'po wyino amy ynimerory man oty sepor'y'se me. ²⁷Aipo'pa seneja amy aru'ka'po aropory Rome 'wa morokon emendoto'kon enepory pyndo.”

Paulus wosaijomary Agripa po'ponaka

26 ¹Irombo Agripa wyka'po Paulus 'wa: “Erome te aseke okari'ko.” Paulus 'wa tainary awonga'po. Irombo tywosaijomary a'mo'po i'wa: ²“Poto 'su jopoto Agripa, tawa'pore wa apo'ponaka erome ywosaijomary poko pa'poro morokon Simosu 'wa yjemendoto'kon poko. ³Amoro 'ne ka'tu rapa iru'pyn po pa'poro morokon Simosu emery, iwosauranakato'kon enapa muku'sa. Iro ke ro waturupoja o'wa pyi'me'ke awepanamato'me y'wa.

⁴“Penaro terapa one wara yjemamy'po uku'saton pa'poro mo'karon Simosu. Myre'ko'ko me yja'tanombo poro ira'naine wainen Jerusalem po. ⁵Penaro terapa yjuku'saton. I'se ta'taine, morokon Tamusi pokonokon omenano wykary wara imero Farise me ywe'i'po amyikapota'ton. ⁶Erome te a'wembono auranano yry man ypoko, moro kytangon 'wa Tamusi wykatopombo momokyr'y ke y'wa. ⁷Moro Tamusi wykatopombo wo'kapyry momosa'ton ro mo'karon ainapatoro itu'ponaka oko kopykon. Moro me ro tyweja'nakarykon ta koko kurita maro ro Tamusi ety awongaton. Moro aimomo'topo poko ro mo'karon Simosu yjemendojaton, poto 'su jopoto. ⁸O'tono'me ko moro Tamusi 'wa iromby'san awongapory anamyikaporo'pa kari'na nandon ara'naine?

⁹“Awu te mo'ko Nasaret pono Jesus ety uta'kary poko ywo'mikary man synen. ¹⁰Moro poko ro ywairy sa'mon Jerusalem po. Pyime Tamusi wyinonokon saru'kasen yja'wangon kari'na aru'kato'kon taka. Mo'karon Tamusi pokonokon jopotorykon 'wa moro oty kapyry tyje kynakon yjainaka. Moro iworykon jako, awu enapa iru'pa seponen. ¹¹Pa'poro morokon Simosu wota'nano'to'kon auto wararo ikota'marykon saropo'nen. Iwara ro iwryr'y'karykon 'se wakon moro tynamyikarykon oty nondato'me i'waine. Tysenokon aito'kon 'wa paio yjerekuru ta iwekenarykon saropo'nen.

¹²“Iwara te o'wino me wy'sakon Damaskus 'wa moro Tamusi pokonokon jopotorykon auran poko. ¹³Moro oma ta ro, kurita 'ne 'ne a'ta, Poto 'su Jopoto, typo roten kapu wyino amy aweinano

wopyry senen yjaweipa, mo'karon ymaro ytotonon aweipa enapa. Weju aweiry ko'po taweije moro aweinano kynakon. ¹⁴Pa'poro na'na kynoman nono tu'ponaka. Irombo amy auranano wykary setan y'wa Simosu auran ta: 'Saul, Saul, o'tono'me ko ajerekuru ywekenanon? Akota'manon roten te moro apanaja'nary.' ¹⁵Awu te wykan: 'Noky ko amoro man, Jopoto?' Irombo mo'ko Jopoto kyngan y'wa: 'Mo'ko aniwekenary Jesus awu wa. ¹⁶Ajawongo te. Ypyitory me awaito'me irombo wasenepoi o'wa. Morokon ypoko anene'san otykon amyikaponen me, morokon ynenepory man otykon amyikaponen me enapa kyja. ¹⁷Simosu wyinoine, Simosu me e'i'non wyino enapa kapo'i. I'waine ro rapa komo'sa ¹⁸enutato'ko'me. O'wa u'maporykon 'se wa moro ewa'rumy wyino moro aweinano 'wa, mo'ko Satan pori'tory wyino Tamusi 'wa. Iwara ro ija'wanykonymbo kyno'katan. Yjamyikanamon me mo'karon tywyinonaka Tamusi nyry'san napyiry man amy apyita'ton.'

¹⁹"Morombo wyino, poto 'su jopoto Agripa, moro kapu nenepo'po oty 'wa wataropoja. ²⁰Koromo 'ne wyto'nen mo'karon Damaskus ponokon 'wa, irombo mo'karon Jerusalem ponokon 'wa, pa'poro Judea ponokon 'wa, mo'karon Simosu me e'i'non 'wa enapa. Wykan i'waine moro tamamyrykon u'mato'me i'waine, Tamusi 'wa iwotu'mato'ko'me, asery amano wyinonokon otykon ka'to'me enapa i'waine. ²¹Morokon poko ro mo'karon Simosu yjapyisen moro Tamusi auty ta, ywoto'me rypo ty'waine. ²²Erome noro te Tamusi 'wa yjepanopyry ta wa. Iwara erome po'ponokon kari'na 'wa, kawonokon kari'na 'wa enapa otykon amyikapory poko wa. Mo'karon Tamusi uku'ponamonymbo wyka'san wara 'ne te, mo'ko Moses wyka'po wara 'ne enapa otykon sekari'sa. ²³Mo'ko Mesias wota'karykary man takari'se i'waine man. Koromo 'ne iromby'san wyino awomy'po me aweinano ekarory man tywaije i'wa man, Simosu 'wa, Simosu me e'i'non 'wa enapa."

²⁴Moro wara Paulus wosajomary jako ro, mo'ja imero Festus wyka'po: "Aje'mere'sa, Paulus! Moro iko'po 'ne 'ne terapa awomepa'po aje'mere'kanon!" ²⁵Paulus wyka'po te: "E'merepy'pa wa, tywaiporen jopoto Festus! Iporonokon, tywonumengaporamon otykon te setapoja. ²⁶Mo'ko poto 'su jopoto Agripa erokon

otykon uku'san. I'wa ro enari'ma yjauranaje. Anamonopy'pa amy paio ynekarityry oty wairy suku'sa iru'pyn po. Ekapyn ta kapyn irombo morokon otykon tywo'ka'se man. ²⁷Mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo mamyikanon, poto 'su jopoto Agripa? Suku'sa moro o'wa amyikarykon!" ²⁸Agripa wy'kapo te Paulus 'wa: "Eromembo roten Kristus wyinono me terapa moro ajauran yjypotan!" ²⁹Irombo Paulus wyka'po: "Tamusi 'wa rypo ywoturupory 'se wa, ko'i terapa ywairy wara awaito'me, amoro roten kapyn, pa'poro mo'karon erome y'wa epanamatonon enapa te. Ero ymy'po wara te amyrykon 'se'pa wa."

³⁰Irombo mo'ko poto 'su jopoto Agripa awomy'po, mo'ko jopoto Festus maro, mo'ko Bernis maro, mo'karon imaroine atandy'mo'san maro enapa. ³¹Moro wyino tyto'san mero, ase'wa iworupa'san. Ika'san: "Amy paio tywopoto'man oty, tymypoto'man oty pai anikapy'pa mo'ko wokyry tywaije man." ³²Agripa wyka'po Festus 'wa: "Mo'ko wokyry nondary manombo terapa nairy, mo'ko Rome pono jopoto 'wa typoko a'wembono auranano yry man anekarity'pa iwe'i'pomboto."

Paulus wytory Rome 'wa

27 ¹Itali 'wa kurijara ta na'na wytory man yry'po mero, amykon terapa aru'ka'san maro Paulus yry'po amy Julius tatynen warinu pokonokon jopotory ainaka. Mo'ko Rome pono jopoto ety tanokon warinu pokonokon a'sakary mo'ko kynakon. ²Amy Adriamitium pono kurijara wytory kynakon morokon Asia ponokon aito'kon 'wa. Moro ta ro na'na wyto'po. Mo'ko Tesalonika po amandoto Masedonie pono Aristarko enapa na'na maro kynakon. ³Irombo koro'po na'na wo'kima'po Sidon po. Moro po ro mo'ko Julius 'wa Paulus aropo'po a'sakarykon 'wa, eneto'me i'waine. Iru'pa irombo Julius Paulus poko kynakon. ⁴Tywaimoky'po mero rapa, apo'tun wyino Siprus ratonoma'po na'na 'wa, yja'wangon pepeito uremeto'me. ⁵Silisia pato, Panfili pato enapa parana pato'po mero ty'wa, na'na tunda'po moro Lisie tano aitopo Myra 'wa. ⁶Moro po ro mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa amy Itali 'wa ytototo Aleksandria pono kurijara epy'po. Moro taka ro na'na aru'ka'po i'wa. ⁷O'toro 'ko kurita pa'po me waty arombo na'na tunda'po moro aitopo Knidus patonaka. Pepeito 'wa na'na a'kotory ke, Kreta nota na'na 'wa tytory man yry'po apotyry Salmone rato.

⁸Arombo moro apotyry ratonoma'po mero, na'na tunda'po amy Iru'pyngon O'kimato'kon tatynen aitopo 'wa. Moro ro tyse waty moro poto 'su aitopo Lasea wyino kynakon.

⁹Na'na romamy'po ke terapa, anari me mo'ja ro ytono we'i'po. Moro onematopo kurita paio irombo tyto terapa kynakon. Iro ke ro Paulus 'wa mo'karon kurijara tanokon uru'san. ¹⁰Ika'po i'waine: “Yja'sakarykon, mo'ja ro kytorykon jako anari'non otykon 'wa koporykon man seneja. Moro kurijara yja'wan me tywairy taro kynaitan, tytano maro ro. Kari'na paio ty'matyry taro kynaitan.” ¹¹Mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa te mo'ko kurijara undymanen, mo'ko kurijara aporemy enapa amyika'po moro Paulus auranymbo ko'po. ¹²Moro o'kimatopo iru'pa 'ne e'i'pa kynakon, moro i'sano jako moro po aito'me. Iro ke ro pyime mo'karon kurijara tanokon moro mo'ja ro ytono ekari'satokon iru'pa. Feniks 'wa tytundarykon 'se kynatokon, moro i'sano jako moro po tywaito'ko'me. Moro Feniks, amy Kreta pono o'kimatopo moro man. Moro aretyry apo'tun wyino, moro aretyry apoje wyino enapa moro itaka o'mytopo man.

¹³Ijary wyino pari'pe 'ne waty amy pepeito awomy'po mero te, moro tywonumengato'kon kapyry yry'po i'waine. Angara anumy'po i'waine. Kreta esi'wo imero na'na wyto'po.

Kurijara we'mopotyry

¹⁴Akore'pe 'ne waty moro na'na waimoky'po wyino te moro Eurakylon tatynen orometa wopy'po mapo wyino na'na tu'ponaka. ¹⁵Moro ipori'tory 'wa moro kurijara kыryrykary ta, moro ipotyry u'mary upijakon na'na moro pepeito wo'topo wyinonaka. Irombo na'na we'i'po ipoko noro waty. Moro wara ro na'na kynotaropojakon. ¹⁶Amy Kauda tatynen pa'wu'membo nota te a'si'ko ity'na'po po na'na 'wa arombo moro suruku yry'po iru'pa. ¹⁷Irombo aru'ka'po na'na 'wa moro kurijara taka. Morombo mero kapuja ke moro kurijara mypoty'po i'waine, ipori'tomato'me. Moro Syrte pono koro'nano sakau tu'po turupyrykon pona enapa tanarike kynatokon. Iro ke ro moro kurijara eka'nunge'katopo ema'po i'waine parana taka. Iwara ro kynotaropojakon na'na pepeito 'wa. ¹⁸Irombo koro'po yja'wan me imero noro pepeito 'wa na'na yry ke, amykon kurijara tanokon otykon papy'san i'waine parana taka. ¹⁹Ijoruwanory kurita morokon kurijara

pirarykonymbbo papy'san paio i'waine, imyto'konymbbo maro ro. ²⁰Kuritakon poko weju, siriko one'pa kynakon. Moro pepeito tam'po'kory pari'pe noro kynakon. Na'na tutapyry man ekano'sakon terapa.

²¹Endame'pa paio noro mo'karon kari'na we'i'san mero, Paulus awomy'po ira'naine. Ika'po: “Yja'sakarykon, y'wa awepanamarykon manombo tywaije man, moro ywykary jako o'waine: ‘Ero wyino ito'pa kytaisen.’ Ijako erokon anari'non otykon kopory'paine nairy. Ero wara yja'wan me e'i'pa oty nairy. ²²Erome paio te kurujaton aturu'san apyito'me o'waine. Amy paio ara'nanokon kari'na irombo utapy'pa kynaitan. Ero kurijara roten kynuta'tan. ²³Ero koko irombo mo'ko Yjopotory Tamusi, mo'ko ety sawongaje inoro apojon nasenepoi y'wa. ²⁴Nykai y'wa: ‘Tanarike kyte'i, Paulus! Mo'ko Rome pono jopoto po'ponaka awytory man. Ajewa'poroto'me te Tamusi pa'poro mo'karon amaro kurijara ta ytonon unendan.’ ²⁵Iro ke ro aturu'san apyitoko, yja'sakarykon! Tamusi samyikaje. Morokon y'wa tauroto'konymbbo wararo otykon wairy man samyikaje. ²⁶Amy pa'wu tu'po te kurupyrykon man.”

²⁷Ainapatoro itu'ponaka okupa'en kurita terapa pepeito 'wa moro Adriamitium Zee tu'po na'na kyryrykapotyry jako, koko, irawone 'ne a'ta, mo'karon kurijara ta amaminatonon tyse waty amy aitopo wyino kynokano'satokon. ²⁸Irombo typirotoken kurawa ke moro ijansikyry apo'po i'waine oko-kari'na apo me. A'si 'ko rapa tyto'san mero, moro tuna jansikyry apo'po i'waine o'win-kari'na itu'ponaka ainapatoro apo me. ²⁹Topu tu'po turupyrykon pona tanarike tywairykon ke, okupa'en angara ema'san i'waine ansety wyino. Irombo Tamusi 'wa iwoturupo'san ko'i aweitato'me. ³⁰Irombo mo'karon kurijara ta amaminatonon moro kurijara wyino tywetuwarikarykon 'se kynatokon. Moro suruku ema'po i'waine tuna taka, ipotyry wyino morokon angara emato'me tiro. ³¹Moro jako 'ne Paulus wyka'po mo'ko warinu pokonokon jopotory 'wa, mo'karon ipyitorykon 'wa enapa: “Mo'karon 'wa ero kurijara no'poto, amyjaron ajuta'ta'ton.” ³²Morombo mero mo'karon warinu pokonokon 'wa morokon suruku myto'konymbbo kapuja y'koto'san. Iwara parana taka moro suruku emo'po'po i'waine.

³³Emamyry 'wa iwe'i'po mero, Paulus 'wa pa'poro uru'san, a'si'ko iwendameto'ko'me. Ika'po: “Erome ainapatoro itu'ponaka okupa'en kurita terapa endame'pa mandon oty 'wa ajeporykon

man momokyry ta. Amy paio oty anaru'ka'pa mandon ondakaine. ³⁴Iro ke ro wykaje o'waine a'si'ko awendameto'ko'me. Moro ro ajepano'ta'ton awo'kimato'ko'me. Amy paio ara'nanokon anepory'pa yja'wan oty kynaitan.” ³⁵Moro wara tyka'po wyino, perere amy apo'i'po i'wa. Pa'poro embataine ipoko Tamusi ety awonga'po i'wa. Moro perere y'sakapoty'po i'wa. Irombo enapy'po i'wa. ³⁶Paulus wendamery enery 'wa pa'poro ipori'toma'san. Iwara enapa tywendamerykon a'mo'po i'waine. ³⁷Moro kurijara ta ro o'win-to'imamboto oko-kari'na itu'ponaka o'win-kari'na itu'ponaka ainapatoro itu'ponaka o'win-to'ima kari'na me na'na kynakon. ³⁸Tywaime'ma'san mero, moro awasi papy'po i'waine parana taka, sawo'ne 'kopore moro kurijara waito'me.

³⁹Emamy'po mero, tynukuty'torykon aitopo ene'po i'waine. Amy ametary po te amy awopa ene'po i'waine. Moro po ro moro kurijara e'kimary 'se kynatokon. ⁴⁰Morokon angara amo'ty y'kotopoty'san i'waine. Parana ta ro ino'san i'waine. Morokon simona myto'konymb o ymboka'san enapa i'waine. Moro pira posumanyry awo'nuku'po i'waine. Irombo pepeito poko moro awopa 'wa moro kurijara arojatokon. ⁴¹Irombo apipin me iwe'i'po po terapa ikurijarykonymb o urupy'po. Moro ipotyry urupy'po o'kapyn me. Moro ansety y'mopoty'po te parana pori'tory 'wa. ⁴²Irombo mero mo'karon warinu pokonokon we'i'san mo'karon apo'i'san worry 'se, ty'po'ne amy wetuwarikary pona. ⁴³Mo'ko warinu pokonokon jopotory te Paulus unemyry 'se kynakon. Iro ke ro typyitorykon a'koto'san i'wa. Mo'karon tywe'pomyrykon uku'namon a'porongapo'san na'sen i'wa tuna taka, maponaka itoto'ko'me. ⁴⁴Amykonymb o e'kimapo'san te i'wa paranga tu'po, amykonymb o moro kurijara tanokonymb o otykon tu'po roten. Iwara pa'poro na'na wo'kima'po.

Paulus wairy Malta po

28 ¹Uta'no wyino tywo'kary pokoro, Malta me moro pa'wu ety wairy ukuty'po na'na 'wa. ²Mo'karon moro po amandonon tawa'pore imero na'na poko kynatokon. Konopo wopyry ke, ty'sanore iwairy ke, poto 'su wa'to po'ma'po i'waine. Irombo pa'poro na'na ko'ma'san moro wa'to ekondaka.

³Irombo Paulus 'wa wewe ja'puru'san amo'iky'san. Moro wa'to taka yrykon jako ro, asiny 'wa amy okoju pa'kapo'po moro wewe wyino.

Paulus eka'po i'wa ainary po. ⁴Ainary poko mo'ko okoju wo'sereremary ene'po mero ty'waine, mo'karon moro po amandonon wyka'san ase'wa: "Kari'na wonenymbo mo'ko wokyry suku'sa. Parana ta ro rypo romo'no wyino tywepa'ka man. Erome te moro ija'wanymbo kyniwojan." ⁵Paulus 'wa te tainary sunsungary ta mo'ko okoju emapo'po wa'to taka. Amy o'to e'i'pa iwe'i'po. ⁶Mo'karon moro po amandonon te ainary a'mamyry, typoto pai irombyry womary ekano'satokon. Akore'pe amy o'to e'i'pa ene'po mero ty'waine, amy me terapa iwonomenga'san. Amy tamusi me iwairy ekarity'po i'waine.

⁷Tyse waty moro wyino mo'ko pa'wu undymanen Publius tatynen waitopo kynakon. Mo'ko 'wa ro tawa'pore imero tauty po na'na apo'i'po. Oruwa kurita ekosa na'na kynakon. ⁸Moro jako ro mo'ko Publius jumy tapapo kynakon komynano pe, kawaitu pe enapa. Paulus wyto'po i'wa. Tamusi 'wa tauranary mero tainary yry'po i'wa itu'ponaka. Iwara ikura'ma'po i'wa. ⁹Moro oty wo'kapy'po mero, mo'karon amykon terapa Malta ponokon je'tun pangon wopy'san enapa i'wa. Ikura'ma'san enapa i'wa. ¹⁰Ukuty'non roten otykon ke na'na ety awonga'po i'waine. Moro wyino na'na wytory mero na'na na'kuru man otykon yry'san i'waine na'na 'wa.

Paulus wytory Rome 'wa

¹¹Oruwa nuno pa'po me na'na waimoky'po amy Aleksandria wyino o'toto kurijara ta. Moro kurijara ro moro pa'wu tu'po tywaije kynakon morokon isano nunorykon ta. Moro ipotyry poko mo'karon Dioskuren tatynamon tu'ku kynatokon. ¹²Sirakuse 'wa tytunda'po po, oruwa kurita na'na we'i'po. ¹³Moro wyino ro moro Sirakuse apotyry uringa'po mero ty'wa, na'na tunda'po Regium 'wa. Irombo koro'po ijary wyino pepeito wopy'po. Iwara oko kurita na'na we'i'po moro Puteoli 'wa tytyndary poko. ¹⁴Moro po ro na'na 'wa amykon Kristus wyinonokon epory'san. Mo'karon 'wa ro na'na ejuku'po oko-to'ima kurita na'na waito'me tokosaine. Morombo mero te moro Rome 'wa tytory a'mo'po na'na 'wa. ¹⁵Moro na'na wopyry ekary eta'po mero ty'waine, mo'karon Rome ponokon Kristus wyinonokon wopy'san na'na epoje moro Forum Api 'wa, moro Tres Tabernae 'wa enapa. Ene'san mero ty'wa, Paulus 'wa Tamusi ety awonga'po. Iwepori'toma'po rapa.

Paulus wairy Rome po

¹⁶Rome 'wa na'na tunda'po mero, inisanorymbo po ro Paulus emangapo'po i'waine mo'ko erandonen warinu pokono maro.

¹⁷Irombo oruwa kurita pa'po me Paulus 'wa mo'karon Simosu jopotorykon ko'mapo'san ty'wa. Iwota'nanopy'san mero, ika'po i'waine: “Yja'sakarykon, yja'wan me e'i'pa we'i mo'karon ka'sakarykon poko, morokon kytangon emerykon poko enapa. Ise'me te Jerusalem po yjapyisen. Mo'karon Rome ponokon ainaka yjysen. ¹⁸Mo'karon ro rypo ynondary 'se kynatokon, ymenga'ma'po wyino. Moro y'wa amy ywopoto'man oty kapy'po anepory'pa kynaisen. ¹⁹Mo'karon Simosu te i'se'pa kynatokon. Iro ke ro mo'ko Rome pono jopoto 'wa ypoko a'wembono auranano yry man wairy ekarityry y'wa kynakon. Yja'sakarykon emendoto'me kapyn te moro wara we'i. ²⁰Iro ke ro ajenerykon 'se we'i, ajerupato'ko'me y'wa. Moro Israel nimomokyry poko ero wara ymysen.” ²¹Mo'karon Simosu wyka'san te i'wa: “Na'na apoko amy paio kareta anapo'i'pa ne'i Judea wyino. Amy paio ka'sakarykon enapa apoko yja'wan oty ekari'se opy'pa ne'i. ²²Awyino ro morokon awonumengato'kon etary 'se na'na man. Wararo irombo kari'na 'wa iporo waty moro asery omepano wairy ekarityry uku'san na'na.”

²³Amy kurita yry'po i'waine ase'wa tyworupato'ko'me. Moro tynyry'san kurita pyime iwopy'san moro Paulus emandopo 'wa moro koromonombo ko'po. Tyturu'po maro moro Tamusi nundymary ekarityry a'mo'po i'wa. I'waine mo'ko Mesias me Jesus wairy amyikapory poko kyne'kujakon mo'ko Moses nimerop'o omenano wyino, mo'karon Tamusi auran uku'ponamonymbo nimeros'an wyino enapa. Kokorombo poro moro imaroine tyworupary ko'manga'po i'wa. ²⁴Amykonymbo moro auran amyikary 'se kynatokon. Amykonymbo rapa te amyikary 'se'pa kynatokon. ²⁵Iwara te ko'wu o'win e'i'pa mo'karon Simosu wonumengary we'i'po. Itorykon mero, ero wara noro Paulus wyka'po i'waine: “Iporo mo'ko Tamusi a'kary 'wa mo'ko Tamusi auran uku'ponenymbo Jesaja tauranano'po man mo'karon atangon 'wa, ²⁶ero wara:

‘T'tango mo'karon ero ponokon kari'na 'wa. Kaiko i'waine:
‘Mepanamata'ton ro rypo. Otyombo ro aneta'pa te maita'ton.
Mo'po'ta'ton ro rypo. Otyombo ro anene'pa te maita'ton.’

²⁷Mo'karon ero ponokon kari'na turu'san irombo tyja'nata man. Typanaja'nata mandon. Tanurukon tatapuje i'waine man.

Iwara oty anene'pa kynaita'ton. Oty aneta'pa kynaita'ton.
Oty anukuty'pa ituru'san kynaitan. Tamamyrykon anu'ma'pa
kynaita'ton. Anikura'ma'paine waitake.'

²⁸“Iro ke ko'wu mo'karon Simosu me e'i'non 'wa moro Tamusi
'wa kari'na unendo'kon oka ene'pory uku'toko. Mo'karon ro
kynepanamata'ton.” ²⁹*

³⁰Oko siriko imero Paulus emamy'po moro aseke tynepemary
auto ta. Moro jako ro pa'poro mo'karon tatawanamon ewa'mato.
³¹Moro Tamusi nundymary ekaroto. Mo'ko Jopoto Jesus Kristus
ekary poko kari'na emepato enari'ma, a'koto'pa enapa.

28:29 Amykon 'wa ero po tymero man: Ero wara ika'po wyino, mo'karon Simosu
wyto'san tywosauranakarykon ta.